

**ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱԼՍԱՐԱՆ
ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՁՅՈՒՂ**

ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

**ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ԾՐԱԳՐԻ ՄԱՍՆԱԳԻՐ**

ԻԶԵՎԱՆ – 2024

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՅՈՒՆԻ

ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԾՐԱԳՐԻ ՄԱՍՆԱԳԻՐ

1. Ծրագրի անվանումը և մաս-նազիտության դասիչը	Անգլերեն և գրականություն 023102.00.6
2. Բուհը	«Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի իշխանիմասնաձյուղ
3. Ծրագիրը հավատարմագրված է	-
4. Շնորհվող որակավորումը	Բանասիրության
5. Ծրագրի մեկնարկի ուսումնական Տարին	բակալավր 2024-2025
6. Ուսումնառության լեզուն	Գրական հայերեն
7. Ուսուցման ձևը	Առկա

8. Ծրագրի ընդունելության չափանիշները/պահանջները

Ծրագրի դիմորդը պետք է ունենա միջնակարգ, նախնական մասնագիտական կամ միջին մասնագիտական կրթության վկայական:

Ընդունելությունը կատարվում է ըստ ՀՀ կառավարության հաստատած Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ընդունելության կարգի:

9. Ծրագրի նպատակները և խնդիրները

Ծրագրի նպատակն է պատրաստել անգլերեն լեզվի և գրականության բնագավառում միջազգային գիտելիքներով և հմտություններով օժտված մասնագետներ, որոնք ունակ կլինեն.

1. Ներդնելու անգլերեն (ֆրանսերեն) բանավոր և գրավոր խոսքի գիտելիքներն ու հմտությունները հաղորդակցման տարբեր ոլորտներում,
2. կատարելու գրավոր և բանավոր թարգմանություններ,
3. կատարելու գիտական հետազոտություններ անգլերենի և անգլո-ամերիկյան գրականության տեսական և գործնական խնդիրների վերաբերյալ,
4. զուգադրելու լեզուն և մշակույթը հասարակական կյանքի և գիտության ոլորտներում,
5. ներդնելու հետազոտական հմտություններ լեզվաբանության և քաղաքակրթության ոլորտներում:

10. Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները

Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա1.մեկնարանելու ժամանակակից անզիական և ֆրանսիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,

Ա2.արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անզերենով (առնվազն B2) և ֆրանսերենով (առնվազն B2) և մեկնարանելու նրանց առանձնահատկությունները, բնութագրելու անզո-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթները, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, ինչպես նաև անզո-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների հիմունական արդի հիմնահարցերը,

Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա4.ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակար-զային կապերն ու հարաբերությունները,

Ա5.ներկայացնելու անզերենի և ֆրանսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, թերականության և օգտագործության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,

Ա6.ներկայացնելու և մեկնարանելու անզերենի և ֆրանսերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտալեզվական գործոնները, թվարկելու երկրագրական տեղեկություններ Մեծ Բրիտանիայի և ԱՄՆ-ի Ֆրանսիայի և ֆրանկոն երկրների մասին:

Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Բ1.հետազոտելու, վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերենով, ֆրանսերենով, անզերենով մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծելու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ կիրառելով տարրեր ՏՏՀ-ներ (word, excel, power-point) այլուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ.

Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի ձևափոխելու և հարմարեցնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը,

Բ6.վերլուծելու և մեկնարանելու անզերենի և ֆրանսերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, թերականական և ոճական երևույթները և անզերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

Բ7.կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ:

Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Գ1.կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2.մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու քանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:

Գ3.պահպանելու մասնագիտական երիկայի նորմերը:

Գ4.ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքերի իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

Գ5.կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկադարձության աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

Գ6.տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու

իր կրթական պահանջմունքները և՝կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:

Գ7.կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:

Գ8.կիրառելու SՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

Գ9.վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղածագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարրեր լուծումներ առաջարկելու համար:

11. Ծրագրի ուսումնական պլանը

Կցված է

12. Ուսումնական պլանի քարտեզը

Կցված է

13. Գնահատման ձևերը

- Հետազոտական աշխատանք
- Լուսապատկերաշար
- Բանավոր հարցում
- Գործնական ածշխատանք
- Թեմատիկ աշխատանք
- Կիսամյակային ամփոփիչ աշխատանք
- Թղթապանակ
- Հետազոտական աշխատանք/մասնագիտական գրականության վերաբերյալ
- Ինքնազնահատում, փոխզնահատում
- Ռեֆերատ
- Էսսե
- Խմբային ներկայացում
- Տարաբնույթ առաջարրանքներ
- Զեկուցումներ
- Ուսումնական նախագծեր
- Գրավոր կարճ հաղորդագրություններ
- Ստուգարքներ
- Քննութուններ
- Ըստացիկ քննություններ
- Ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն:

Տես ԵՊՀ ԻՄ ուսումնական գործընթացի կազմակերպման կարգ, էջ 5-11:

14. Շրջանավարտների ապագա կարիերայի հնարավորությունները

«Անզերեն լեզու և գրականություն» ծրագրի շրջանավարտները կարող են աշխատանքի անցնել բարձրագույն կրթության և տնտեսության այն բոլոր ոլորտներում, որտեղ պահանջվում է անզերեն լեզվի իմացություն, և զբաղեցնել հետևյալ պաշտոնները.

- թարգմանիչ,
- մենեջեր,
- էքսկուրսավար,
- կրտսեր գիտաշխատող,

- մամլո քարտուղար,
- իմբագիր:

Հնարավոր աշխատավայրերն են.

- միջազգային կազմակերպություններ,
- կրթական և հետազոտական պետական ու մասնավոր հիմնարկներ,
- տուրիստական գործակալություններ,
- թանգարաններ:

Ծրագրի շրջանավարտները կարող են շարունակել իրենց ուսումը մագիստրատուրայում:

Մանկավարժի որակավորման համար լրացուցիչ կրթություն ստանալու դեպքում կարող են աշխատել նաև դպրոցում, որպես՝ ուսուցիչ:

15. Ուսումնառության օժանդակության ռեսուրսները և ձեերը

Ուսումնառության գործընթացում օգտագործվում են հետևյալ օժանդակ ռեսուրսները.

մասնագիտական գրականությամբ հագեցած գրադարան,

Էլեկտրոնային ռեսուրսներ,

համակարգչային սրահներ,

անգլերենի ռեսուրս կենտրոն,

ֆրանսերենի ուսուցման սրահ,

սպորտ դահլիճ, խաղահրապարակներ

ամերիկյան գրադարան և դասընթացների կենտրոն

ինֆոսուն

16. Կրթական չափորոշիչները կամ ծրագրային կողմնորոշիչները, որոնք օգտագործվել են ծրագիրը մշակելիս

- ՀՀ կրթական որակավորումների ազգային շրջանակ
- Գոտտինգենի Գեորգ-Ալգուստ համալսարան, Գերմանիա, «Անգլերեն բանասիրություն»,
- Վիտասուս-Մագնուս համալսարան, Լիտվա, «Անգլերեն բանասիրություն»
- ՀՊՄՀ, Երևան, Հայաստան, «Անգլերեն յեզու և գրականություն» 2013 ԿԾ

17. Լրացուցիչ տեղեկատվություն ծրագրի վերաբերյալ

Դեսք է նկատի ունենալ, որ ծրագրի մասնագիրը տալիս է ծրագրի հիմնական բնութագրերի համառոտ նկարագրությունը և այն կրթական վերջնարդյունքները, որոնք ենթադրվում են, որ ձեռք կերի ուսանողը, եթե նա լիարժեք կերպով օգտվի ծրագրի ընձեռած ուսումնառության հնարավորություններից: Ծրագրի վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվություն կարելի է գտնել ԵՊՀ ԻՍ դասընթացների տեղեկագրում:

18. Պրոֆեսորադասախոսական համակազմին ներկայացվող պահանջներ

1. Ընդհանրական կարողություններ

Դասավանդման/մանկավարժական

Դասավանդողը պետք է ունակ լինի.

- ներկայացնելու դասընթացի նպատակները և խնդիրները, մեկնաբանելու և պարզաբանելու դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները և դրանց կապն ու համարումը համապատասխան կրթական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ,
- կիրառելու դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման ժամանակակից մեթոդներ և տեխնոլոգիաներ,
- կիրառելու ուսանողներին մոտիվացնող և նրանց ակտիվությունը խրախուսող մեխանիզմներ և մեթոդներ,
- սահմանելու կրթական ընդհանուր նպատակ և ջանքեր ներդնելու դրա իրականացման ուղղությամբ,
- զարգացնելու ուսանողների վերլուծական, փաստերն ու իրողությունները ընդհանրացնելու, երևույթները համակողմանիորեն գնահատելու, եզրակացություններ կատարելու և տեսական

գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողությունները,

- կազմելու դասընթացի փաթեթ:

Հետազոտական

Դասավանդողը պետք է ունակ լինի.

- իրականացնելու գիտահետազոտական աշխատանքներ,
- վերլուծելու մանկավարժական սեփական գործունեության արդյունավետությունը,
- կիրառելու միջառարկայական և համալիր հետազոտությունների մեթոդաբանություններ,
- ճիշտ ընտրելու և համադրելու հետազոտությունների իրականացման և կիրառվող ուսուցմանմեթոդներ:

Հաղորդակցական

Դասավանդողը պետք է ունակ լինի.

- ուսանողի հետ հաստատելու միջանձնյա և կառուցողական հարաբերություններ,
- արդյունավետ պլանավորելու դասընթացը և դասապրոցեսը, կառավարելու լսարանը, բոլոր ուսանողներին դարձնելու ուսումնական գործընթացի ակտիվ մասնակիցներ,
- հարորդակցվելու անգլերեն/ֆրանսերեն լեզվով,
- պահպանելու մանկավարժական և մասնագիտական եթիկայի կանոնները,
- պահպանելու բարձրագույն կրթության ոլորտի իրավական նորմերը:

SZS կիրառության

Դասավանդողը պետք է ունակ լինի.

- ուսումնական գործընթացում ազատ կիրառելու համակարգչային հիմնական ծրագրերը (MSOffice փաթեթ Word, Excel, Power-Point, Internet, e-mail),
- պատրաստելու և ներկայացնելու լրացրություններ,
- օգտագործելու առցանց ուսուցման տեխնոլոգիաներ,
- կիրառելու Moodle հարթակը դասապրոցեսը իրականացնելու համար:

Մասնագիտական կարողություններ

Դասավանդողը պետք է ունակ լինի.

- ներկայացնելու և մեկնաբանելու դասավանդման ոլորտի հիմնախնդիրները և ուսումնասիրության ժամանակակից մեթոդաբանական հիմքերը,
- սահմանելու դասավանդվող դասընթաց(ներ)ի հիմնական հասկացությունները, ուսումնասիրության հայեցակարգային մոտեցումները,
- ուսուցման գործընթացում ստեղծելու միջառարկայական կապեր,
- ձևակերպելու դասավանդվող առարկայի ոլորտում խնդիրներ, ընտրելու անհրաժեշտ ուսումնական նյութեր և ուսուցման միջոցներ,
- կիրառելու ոլորտի խնդիրների ուսումնասիրման մեթոդական առաջավոր փորձը և դրսորելուստեղծագործական մոտեցումներ:

Ընդհանուր պահանջներ

Գիտական գործունեություն

- Որակավորման կամ գիտական աստիճանի առկայություն դասավանդվող դասընթացի/մոդուլիորուսում:
- Գիտական աստիճանի և կոչման առկայություն /ցանկալի է բակալավրատում, պարտադիր՝ մագիստրատուրայում/:
- Հետազոտական աշխատանքների առկայություն մեթոդիկայի կամ դասավանդվողասընթացի/մոդուլի ոլորտում:
- Մասնակցություն հանրապետական և միջազգային գիտաժողովների:

Գիտամանկավարժական կամ պրակտիկ աշխատանքի փորձ

- Գիտական կամ մանկավարժական աշխատանքի փորձառություն՝ բացի «դասախոս» տարակարգիամար (նվազագույնը 3 տարի):
- Մասնակցություն որակավորման բարձրացման դասընթացներին վերջին 5 տարիների ընթացքում:
- Մասնագիտական պրակտիկ գործունեության փորձառություն /ցանկալի է/:

«ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն	Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ
Ա1 Մեկնաբանելու ժամանակակից անզիական և ֆրանսիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները:	F1 Հետազոտելու, վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերենով, ֆրանսերենով, անգլերենով մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս:
Ա2 Արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անզերենով (առնվազն B2) և ֆրանսերենով (առնվազն B2), և մեկնաբանելու նրանց առանձնահատկությունները, տարբերակելու անզլ-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթները, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և անզլ-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտական և բնագիտության ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերը:	F2 Պլանավորելու, մշակելու, վերլուծելու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված զարաֆարներ, փաստարկներ և խնդիրներ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point, canva) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:
Ա3 Կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով:	F3 Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:
Ա4 Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները:	F4 Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:
Ա5 Ներկայացնելու անզերենի և ֆրանսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության, ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանական հայեցակարգերը:	F5 Կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի ձևակիրական և հարմարեցնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Ա6	Մեկնարանելու անգիրենի և ֆրանսերենի ծագման, պատմական զարգաց- ման օրինաշափությունները պայմանավորող լեզվական և արտալեզվական գործոնները, թվարկելու երկրագրական տեղեկություններ Մեծ Բրիտանիայի և ԱՄՆ-ի, Ֆրանսիայի և ֆրանկոֆոն երկրների մասին:	F6	Վերլուծելու և մեկնարանելու անգիրենի և ֆրանսերենի հնյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները, գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:
		F7	Կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ:
Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ			
Գ1	Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:	Գ6	Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագացառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:
Գ2	Մայրենի և օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:	Գ7	Կողմանորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության վիճակում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:
Գ3	Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:	Գ8	Կիրառելու SՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:
Գ4	Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրազործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:	Գ9	Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելով՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղածագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջարկելու համար:
Գ5	Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:		

«ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԻ ՔԱՐՏԵԶԸ

Ուսումնական մոդուլի անվանումը	Մոդուլի թվանիշը	Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները																			
		U1	U2	U3	U4	U5	U6	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	q1	q2	q3	q4	q5	q6	q7
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթը-1	0302/B32			+	+					+											
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթը -2	0302/B33			+	+					+											
Անգլերեն-1	0305/B61																				
Անգլերեն-2	0305/B63																				
Դուսաց լեզու-1	0305/B36			+	+				+		+				+	+			+		
Դուսաց լեզու-2	0305/B37			+	+				+		+				+	+			+		
Քաղ.պաշտպ. և արտ. իր. բն. առաջին բուժօգն.	0001/B39																				+
Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	0105/B40									+	+	+					+				
Փիլիսոփայություն	0304/B42				+					+							+				
Հայոց պատմություն-1	0304/B34			+	+				+	+							+	+			
Հայոց պատմություն-2	0304/B35			+	+				+	+							+	+			
Ֆիզիաստիարակություն	0001/B44																	+			+
Տնտեսագիտության հիմունքներ	0201/B48									+		+					+	+		+	
Գործարարության հիմունքներ	0201/B49									+	+	+					+	+		+	
Իրավունքի հիմունքներ	0304/B43									+	+	+						+			
Քաղաքագիտության հիմունքներ	0304/B50									+	+	+					+	+		+	
Կրոնագիտության հիմունքներ	0304/B52									+	+	+					+	+		+	

Մշակութարանության հիմունքներ	0202/B51								+ + +				+ + +			
Հոգեբանության հիմունքներ	0303/B56								+ + +				+ + +			
Տրամաբանության հիմունքներ	0304/B55		+						+ + +				+ + +			
Բարոյագիտության հիմունքներ	0303/B53								+ + +				+ + +			
Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	0303/B54								+ + +				+ + +			
Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	0105/B57								+ +				+ +			
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	0104/B38								+ +				+ +			+
Կիրառական վիճակագրություն	0201/ B11								+ +				+ + +			
Մաթեմատիկայի հիմունքներ	0105/ B11								+ +							
Հաղորդակցման հմտություններ	0302/B17		+	+					+ +				+ + +			
Քննական և ստեղծագործական մտածողություն	0304/B11	+		+					+ + +				+ +			
Մեղիագրագիտություն	0302/B17								+ + +				+ +			
Ռուսաց լեզու-3	0305/B38				+	+			+ + +				+ + +			
Անգլերենի լեզվական հմտություններ-1	0305/B09					+										+
Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-1	0305/B02		+			+							+ +			
Անգլերենի ձևաբանություն	0305/B34						+						+ + +			+
Անգլերենի լեզվական հմտություններ-2	0305/B10						+									+
Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-2	0305/B03						+		+				+ +			
Անգլերենի շարահյուսություն	0305/B37						+						+ +			

Անգլերենի լեզվական հմտություններ-3	0305/B11		+			+	+																			+		
Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-3	0305/B04	+			+	+	+	+	+	+																		
Անգլո-ամերիկյան քաղաքակրթություն	0305/B40				+				+	+																+	+	
Անգլերենի տեսական քերականություն	0305/B33	+					+			+	+																+	
Անգլերենի լեզվական հմտություններ-4	0305/B12		+			+	+																				+	
Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-4	0305/B05	+			+	+	+	+	+	+																		
Արտասահմանյան գրականություն-1	0305/B22																											
Անգլերենի ոճագիտություն	0305/B38					+	+					+															+	+
Անգլերենի լեզվական հմտություններ-5	0305/B13		+			+			+	+			+			+	+	+									+	
Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-5	0305/B06	+	+						+		+							+				+	+					
Անգլերենի բառագիտություն	0305/B36	+				+			+	+	+																	+
Անգլերենի տեսական հնչյունաբանություն	0305/B24	+				+						+						+										+
Արտասահմանյան գրականություն-2	0305/B28																											
Անգլերեն վերլուծական ընթերցանություն	0305/B09	+		+	+				+	+								+										
Անգլերենի լեզվական հմտություններ-6	0305/B14		+			+			+	+			+			+	+	+	+	+							+	
Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-6	0305/B07					+	+		+				+			+			+								+	
Անգլերենի լեզվական հմտություններ-7	0305/B15	+	+	+							+	+	+		+	+	+	+	+	+	+					+	+	
Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-7	0305/B08	+	+	+							+	+	+		+	+	+	+	+	+	+					+	+	
Անգլերենի թեստավորման սկզբունքները	0305/B29		+	+					+	+	+	+	+														+	+

Եվրախնտեգրում (Ֆրանսերեն)	0305/B37																				+ +
Անգլ-ամերիկյան քաղաքակրթություն	0305/B40																				
Անգլերենը ֆիլմերում	0305/B59				+	+			+		+										+ +
Անգլերենը որպես սուրբիզմի մասնագիտական լեզու	0305/B36		+	+			+		+	+											+ +
Անգլերենի թարգմանության տեսություն և պրակտիկա	0305/B48	+				+			+												+ + +
Բիզնես անգլերեն	0305/B58		+	+			+		+	+	+	+	+								+ + +
Բիզնես ֆրանսերեն	0305/B59		+	+			+		+	+	+	+	+								+ +
Անգլերենի զանգվածային լրատվություն	0305/B8		+	+					+	+			+								
Ակադեմիական անգլերեն	0305/B56	+				+			+	+											
Ֆրանսերեն զանգվածային լրատվություն	0305/B20									+	+										+ +
Համացանցային հաղորդակցություն	0305/B58				+			+	+	+	+	+									+ +
Անգլերենի գործառական ոճագիտություն	0305/B29				+	+					+										+ +
Ֆրանսերենի գործառական ոճագիտություն	0305/B60				+	+					+										+ +
Ֆրանսերենի թարգմանության տեսություն և պրակտիկա	0305/B73	+				+			+							+		+	+	+	+ + +
Ֆրանսերենը որպես սուրբիզմի մասնագիտական լեզու	0305/B36		+	+	+			+		+	+										+ +
Մասնագիտական պրակտիկա	0305/B77	+			+	+				+	+	+						+	+		+ + +
Ավարտական աշխատանք	0305/B78	+			+	+				+	+	+						+	+		+ + +

«ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ

Թ վ ն ի2	Ուսումնական մոդուլի անվանումը	Կրե դ իս- ներ	Ուսումնական քերնվածությունը, ժամ					Կիսամյակնե ր														Գնա- հաս- ման ձեր	
			Հմտ.	Դս խ.	Գրծ. / սեմ.	Լ ա բ	Ինք.	Կ ր դ.	Լ ս. ճ	Կ ր դ.	Լ ս. ճ	Կ ր դ.	Լ ս. ճ	Կ ր դ.	Լ ս. ճ	Կ ր դ.	Լ ս. ճ	Կ ր դ.	Լ ս. ճ	Կ ր դ.	Լ ս. ճ		
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍՍ	27	810	390	0	0	420	12	14	12	14	4	6	8	10								
	Պարտադիր դասընթացներ	23	690		225	0	360	12	14	12	14	4	6	4	6								
1	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	2	60	0	30	0	30	2	2														Ստ
2	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-2	2	60	0	30	0	30			2	2												Ստ
3	Անգլերեն-1	2	60	0	30	0	30					2	2										Ստ
4	Անգլերեն-2	2	60	0	30	0	30					2	2										Ստ
5	Ռուսաց լեզու-1	2	60	0	30	0	60			2	2												Ստ
6	Ռուսաց լեզու-2	2	60	0	30	0	60					2	2										Ստ
7	Քաղ. պաշտպան. և արտակարգ իրավիճ. բնակչ. առաջին բուժօգն.	2	60	15	15	0	30	2	2														Ստ
8	Էկոլոգիայի և Բնապահպանության հիմունքներ	2	60	30	0	0	30								2	2							Ստ
9	Փիլիսոփայություն	3	60	30	0	0	60										3	2					Ստ
10	Հայոց պատմություն-1	2	60	15	15	0	30	2	2														Ստ
11	Հայոց պատմություն-2	2	60	15	15	0	30			2	2												Ստ
12	Ֆիզիաստիրակություն	0	0	0	0	0	0	X		X		X		X									Ստ.
	Կամբանարական դասընթացներ (Կամբանարական 2)	4	120	60	0	0	60					2	2										
13	Տնտեսագիտության հիմունքներ	2	60	30	0	0	30																Ստ.
14	Գործարարության հիմունքներ	2	60	30	0	0	30																Ստ.
15	Իրավունքի հիմունքներ	2	60	30	0	0	30																Ստ.
16	Քաղաքագիտության հիմունքներ	2	60	30	0	0	30																Ստ.
17	Կրոնագիտության հիմունքներ	2	60	30	0	0	30																Ստ.

18	Մշակութարանության հիմունքներ	2	60	30	0	0	30																				Ստ.
19	Հոգեբանության հիմունքներ	2	60	30	0	0	30																				Ստ.
20	Տրամարանության հիմունքներ	2	60	30	0	0	30																				Ստ.
21	Բարոյագիտության հիմունքներ	2	60	30	0	0	30																				Ստ.
22	Անցիոլոգիայի հիմունքներ	2	60	30	0	0	30																				Ստ.
	Կամքնարական դասընթացներ (Կամքնարական 2)		60	30	0	0	30										2	2									
23	Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	2	60	30	0	0	30												2	2							Ստ.
24	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	2	60	0	30	0	30																				Ստ.
25	Կիրառական վիճակագրություն	2	60	30	0	0	30																				Ստ.
26	Մաթեմատիկայի հիմունքներ	2	60	0	30	0	30																				Ստ.
27	Հաղորդակցման հմտություններ	2	60	30	0	0	30																				Ստ.
28	Քննական և ստեղծագործական մտածողություն	2	60	0	30	0	30																				Ստ.
29	Մեղիագրագիտություն	2	60	30	0	0	30																				Ստ.
30	Ռուսաց լեզու-3	2	60	30	0	0	30																				Ստ.
	ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍՍ	174	5220	651	1816	0	2753	18	18	20	18	26	24	24	22	30	28	28	25	28	26	0	0				
	Պարտադիր դասընթացներ	150	4860	555	1732	0	2573	18	18	20	18	26	24	24	22	26	24	24	21	24	22	0	0				
31	Անգլերենի լեզվական հմտություններ-1	9	270	0	90	0	180	9	6																		Եզր.գն.
32	Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-1	9	270	0	90	0	180	9	6																		Եզր.գն.
33	Անգլերենի ձևաբանություն	6	180	0	60	0	120	6	4																		Եզր.գն.
34	Անգլերենի լեզվական հմտություններ-2	9	270	0	90	0	180			9	6																Եզր.գն.
35	Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-2	9	270	0	90	0	180			9	6																Եզր.գն.
36	Անգլերենի շարահյուսություն	6	180	30	30	0	120			6	4																Եզր.գն.
37	Անգլերենի լեզվական հմտություններ-3	9	270	0	90	0	180					9	6														Եզր.գն.
38	Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-3	6	180	0	60	0	120					6	4														Եզր.գն.
39	Անգլո-ամերիկյան քաղաքակրթություն	3	90	0	30	0	60					3	2														Առ.Եզ.գն
40	ՀԲԲ՝ Անգլերենի տեսական քերականություն	6	180	30	30	0	120					6	4														Եզր.գն.
41	Անգլերենի լեզվական հմտություններ-4	9	270	0	90	0	180					9	6														Եզր.գն.
42	Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-4	6	180	0	60	0	120					6	4														Եզր.գն.
43	Արտասահմանյան գրականություն-1	3	90	24	6	0	60					3	2														Առ.Ընթ.
44	ՀԲԲ՝ Անգլերենի ոճագիտություն	6	180	30	30	0	120					6	4														Եզր.գն.

45	Անգերենի լեզվական հմտություններ-5	6	180	0	60	0	120							6	4							Եզր.զն.
46	Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-5	6	180	0	60	0	120							6	4							Եզր.զն.
47	Անգերենի բառագիտություն	3	90	24	6	0	60							3	2							առ.եզր.զն.
48	Անգերենի տեսական հնչյունաբանություն	6	180	30	60	0	120							6	4							Եզր.զն.
49	Արտասահմանյան գրականություն-2	6	180	45	15	0	120							6	4							Եզր.զն.
50	Անգերեն վերլուծական ընթերցանություն	3	90	0	30	0	60											3	2			Առ.ընթ.զն.
51	Անգերենի լեզվական հմտություններ-6	6	180	0	60	0	120							6	4							Եզր.զն.
52	Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-6	6	180	0	60	0	120							6	4							Եզր.զն.
53	Անգերենի լեզվական հմտություններ-7	6	180	0	60	0	120							6	4							Եզր.զն.
54	Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-7	6	180	0	60	0	120							6	4							Եզր.զն.
55	Կամքնարական դասընթացներ	6	180				120											6	4			
	Անգերեն զանգվածային լրատվություն						60											6	4			Եզր.զն.
	Բիզնես անգերեն						60															
	Բիզնես ֆրանսերեն						60															
56	Կամքնարական դասընթացներ(18/3)	18	540				360											18	12			
	Անգերենի թարգմ. տես. և պրակտիկա						60											18	12			Եզր.զն.
	Անգերենը որպես տուրիզմի մասն. լեզու						60															
	Անգերենը ֆիլմերում						60															
	Անգերենի թեստավորման սկզբունքները						60															
	Դիսկուրս և մշակույթ						60															
	Եվրախնտեգրում/ֆրանսերեն/						60															
	Ֆրանսերենը որպես տուրիզմի մասն. լեզու						60															
	Ֆրանսերենի թարգմ. տես. և պրակտիկա						60															
57	Կամքնարական դասընթացներ(12/2)	12	120				240													6	4	
	Ակադեմիական անգերեն						60													6	4	Առ.ընթ.
	Անգերենի գործառական ոճագիտություն						60															
	Համացնցային հաղորդակցություն						60															
	Ֆրանսերեն զանգվածային լրատվություն						60															
	Ֆրանսերենի գործառական ոճագիտություն						60															
58	Հարակից կրթական ծրագրերից ընտրվող դասընթացներ 12/2																	12	8			
	Հարակից դասընթաց-1							60										12	8			Եզր.զն.
	Հարակից դասընթաց-2							60														

	Կրթական այլ մոդուլներ	26	780	0	0	0	780								2	0			26		
59	Մասնագիտական պրակտիկա	3	90	0	0		90												3		ՍԱ.
60	Ավարտական աշխատանք	12	360	0	0		360												12		Առ.ընթ.գ.
	Ընդամենը	240	6480				4350														

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆԻ

ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒՂԻ

Հումանիտար գիտությունների

ֆակուլտետ

«ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»

ԾՐԱԳՐԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՆԿԱՐԳՐԻՉՆԵՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ (ՊԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ)

1.0302/B06	2.Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ- 1	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել խոսքը, նրա դրսնորման ձևերը, ուղղախոսական ու արտասանական նորմերը, խոսքի բաղադրիչների կապակցման միջոցները, խոսքի մասերի գործածության յուրահատկությունները, գրագրության ձևերը և խոսքային էթիկան, կառուցել արտահայտիչ ու ներգործուն գրավոր ու բանավոր խոսք:		
Դասընթացի խնդիրներ.		
1. ուսուցանել խոսքի մշակույթի ընդհանուր օրինաչափությունները, լեզվական և գրական նորմերը, հնչյունական, բառային և քերականական մակարդակներն ու նրանց կիրառությանուրահատկությունները,		
2. ձևավորել ու մշակել գրական խոսքի բարձր ճաշակ ու մշակույթ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ներկայացնելու խոսքի ընդհանուր հատկանիշները, դրսնորման ձևերը, սահմանելու և ձիշտ կիրառելով լեզվական և հնչյունական-արտասանական, ուղղախոսական նորմերը,		
2. ձևավորելու բանավոր խոսքի և գրավոր խոսքի բարձր մակարդակ՝ ձիշտ և տեղին կիրառելով լեզվական տարբեր իրողությունները (բառապաշտի շերտեր, ձևախմատային խմբեր, դարձվածքների այլն):		
3. սահմանելու, բացարելու գրական, լեզվական, ոճական նորմաները, որոնք կիրառելի են ժամանակակից հայերենում:		
բ. գործնական մասնագիտական կարտղություններ		
1. կառուցելու հարուստ բառապաշտի շարահյուսորեն ճշգրիտ կապակցված գրավոր և բանավոր խոսք,		
2. գործառելու գրագրության ձևերը, ուղղախոսության և արտասանվածքի նորմերը բանավոր խոսքում:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,		
2. աշխատելու թիմում:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք.		
Ա3.Կառուցելու տրամաբանորեն ձիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,		
Ա4.Ներկայացնելու բանախրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,		
Բ3.Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,		
Գ1.Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:		
Գ2.Մայրենի և որեւէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:		
Գ4.Ստանձնելու անձնական պատասխանատվություն ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և		

համամարդկային արժեքների տարածմանը:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. քննարկում /քանավեճ
2. համագործակցային աշխատանք
3. մտագրոհ
4. վերլուծական մեթոդ
5. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ
6. գրավոր մեթոդ
7. բացատրական մեթոդ:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարքն անզկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Խոսքի մշակույթ առարկան, նպատակը և խնդիրները: Խոսքի դրսերման ձևերը:

Լեզվական նորմ: **Թեմա 2.** Հնչյունական /արտասանական/ մակարդակ: Գրագրության ձևեր: **Թեմա 3.** Բառային մակարդակ: **Թեմա 4.** Քերականական մակարդակ: Զնաբանություն: **Թեմա 5.** Շարահյուսություն:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ավետիսյան Յուրի, Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, ԵՊՀ, Եր., 2014:
2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, ԵՊՀ, Եր, 2015:
3. Ասատրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու/Զնաբանություն/, Եր, 2002:
4. Բաղդիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություններ., 2003:
5. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր, 2003:
6. Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Երևան, 1997:

1.0302/B11	2.Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-2	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ	5.0/30/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	

8.Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել ու զարգացնել լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցների յուրացմամբ, գործառական բոլոր ոճերի առանձնահատկությունների խմացությամբ ու անսխալ, գրագետ գործառմամբ, ձևավորել կարողություններ՝ գեղարվեստական խոսքի հնչյունական, բառային ու քերականական առանձնահատկությունները ինքնուրույն մեկնաբանելու և արժեքությունամար, ծանոթացնել հրապարակային խոսքի ընդհանուր կառուցվածքին և հիմնական հատկանիշներին և կիրառելի դարձնելու սումնական գործընթացներում:

Դասընթացի խնդիրները.

1. բացահայտել արտահայտչական և պատկերավորման միջոցների դերը խոսքում, խոսքի գործառական տարբերակների համակարգը /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/, գեղարվեստական և հրապարակային խոսքի խնդիրները, կառուցվածքը, լեզվական առանձնահատկությունները:

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու խոսքի արժանիքները,
2. կիրառելու արտահայտչական և պատկերավորման միջոցները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. լուսաբանելու գործառական ոճերի դասակարգման հիմունքները և ոճերի առանձնահատկությունները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. կառուցելու պատկերավոր և գրագետ խոսքարվեստ, վերացնելու խոսքային անձտությունները, դրսություն խոսքային բարձր էթիկետ:

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ.

Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոր մասնագիտական հանրույթում:

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվություն ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրազործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. քննարկում /քանավեճ
2. համագործակցային աշխատանք
3. մտագրոհ
4. վերլուծականմեթոդ
5. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ
6. գրավոր մեթոդ
7. բացատրական մեթոդ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգաքրն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից

Թեմա 1. Խոսքի արժանիքները: **Թեմա 2.** Խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցներ:

Թեմա 3. Խոսքի գործառական տարրերակներ /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական: **Թեմա 4.** Գեղարվեստական ոճ: Հրապարակային խոր:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ավետիսյան Յուրի, Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, ԵՊՀ, Եր., 2014:
2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, ԵՊՀ, Եր., 2015:
3. Ասատրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու/Ձեռքանություն/, Եր, 2002:
4. Բաղիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2003:
5. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր, 2003:
6. Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Երևան, 1997:

1.0304/B02	2.Հայոց պատմություն-1	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.15/0/15	
6.1-ին կիսամյակ	7.Ստուգաքր	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել հայ ժողովրդի պատմությունը՝ ծագումից մինչև 17-րդ դարն ընկած ժամանակահատվածը: Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք Հայկական լեռնաշխարհի պատմական աշխարհագրության, համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնադրյուրների վերաբերյալ որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտական բարձր մակարդակով: Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն ՀՀ քաղաքական լավագույն ապագայի կերտման նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՝ ճանաչողական, թե՝ կիրառական նշանակություն:

Դասընթացի խնդիրները.

1. ձևավորել հստակ պատկերացում հայոց հին և միջնադարյան պետականությունների արտահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին,
2. ձևավորել պատմական փաստերը համադրելու, երևույթները համակողմանի գնահատելու կորողություն,
3. ապահովել գիտելիքները և հիմք հետազա դասընթացների հետ տրամաբանական կամ պատճառահետևանքային կապ ապահովելու համար:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Վերարտադրելու հայց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը,
2. Նկարագրելու հայց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները,
3. Ներկայացնելու համապատասխան ժամանակաշրջանում ստեղծված հոգևոր և նյութական մշակույթի արժեքները, լուսաբանելու Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսության, ռազմական և այլ բնագավառները ու նվաճումները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատմահատվածին կապերը,
2. արժնորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում,
3. արժնորելու ինչպես նախաքրիստոնեական, այնպես էլ քրիստոնեական դարաշրջաններում ստեղծված մեր մշակութային արժեքները,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. տարբերակելու և գնահատելու մեր պատմության բնորոշ առանձնահատկությունները, ինչը և նինարարակորություն կտա քաղաքական կողմնորոշում ունենալու ներկայում և ապագայում:
2. բանավիճելու:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինինի.

Ա3. Կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա4. Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ.

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվություն ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքերի իրազործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. ռեֆերատ
3. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:

12. Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են.

Ստուգարք. Նախապես տրված հարցաշարի շրջականում անցկացվում է բանավոր հարցում:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հայաստանը հնագույն շրջանում: **Թեմա 2.** Հայաստանի հին շրջանի պատմությունը. Վանի թագավորությունը /Ք.ա. 9-6-րդ դր./: Երվանդունիների թագավորությունը: **Թեմա 3.** Մեծ Հայքի թագավորության վերելքը Արտաշեսյան շրջանում: **Թեմա 4.** Արշակունիների թագավորությունը: **Թեմա 5.** Հայաստանը վաղ միջնադարում: **Թեմա 6.** Հայաստանը զարգացած միջնադարում: **Թեմա 7.** Հայաստանը ու միջնադարում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հայոց պատմություն, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2012:
2. Հայ ժողովրդի պատմություն, (Ստ.Մելիք-Բախչյանի խմբագրությամբ), Եր., 1975:
3. Հայոց պատմություն, հիմնահարցեր, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2000:
4. Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ս.), Եր., 2009:

1.0304/B08	2.Հայոց պատմություն-2	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.15/0/15	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել հայ ժողովրդի պատմությունը՝ 17-րդ դարից մինչև մեր օրերը ընկած ժամանակահատվածը։ Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնաղբյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտության ամենավերջին ձեռքբերումների մակարդակով։ Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն մեր ապագայի կառուցման գործածելու նպատակով։ Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՝ ճանաչողական, թե՝ կիրառական նշանակություն։ Հայոց պատմությունը դիտարկվում է համաշխարհային պատմության համատեքստում։</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ձևավորել հստակ պատկերացում հայոց նոր և նորագույն պատմության առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին։ 2. ձևավորել պատմական փաստերը համադրելու, երևույթները համակողմանի գնահատելու կարողություն։ 3. ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետազա դասընթացների ուսումնասիրման, քննարկման և ներկայացման համար։ 		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Վերարտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը, 2. Նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավորիքարձությունները։ <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևնանքային կապերը, 2. արժեորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում։ <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տարբերակելու և գնահատելու մեր պատմության որոշակի օրինաչափությունները, ինչը ևս հնարավորություն կտա ապագայում ճիշտ կողմնորոշվելու։ 		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի։</p> <p>Ա3. Կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,</p> <p>Ա4. Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,</p> <p>Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,</p> <p>Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ։</p> <p>Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվություն ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը։</p> <p>Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկանակարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար։</p>		

11. Գիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
1. դասախոսություն
2. ռեֆերատ
3. անհատական և խմբային առաջարրանքներ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
Ստուգարք. Նախապես տրված հարցաշարի շրջականում անցկացվում է բանավոր հարցում:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի:
Թեմա 1. Հայ ազատագրական շարժումները 16-18-րդ դարերում: Թեմա 2. Ռուսաստանի ներթափանցումը Անդրկովկաս 19-րդ դարի սկզբին: Թեմա 3. Հայկական հարցի միջազգայնացումը:
Թեմա 4. Ազատագրական խմբակների, կազմակերպությունների ու քաղաքական-ազգային կուսակցությունների ձևավորումը: Թեմա 5. Ազգային-ազատագրական գինված պայքարի փուլը:
Թեմա 6. Իրավիճակը Հայաստանը 20-րդ դարի սկզբին: Արևմտահայության Մեծ Եղեռնը և ինքնապաշտպանական մարտերը: Թեմա 7. Հայաստանը 1917թ. ոռուական հեղափոխությունների շրջանում:
Թեմա 8. Հայաստանի Հանրապետությունը 1918-1920թթ.:
Թեմա 9. Խորհրդային Հայաստանը 1920-1991թթ.: Թեմա 10. Հայաստանի Երրորդ Հանրապետությունը:
Թեմա 11. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը:
14. Հիմնական գրականության ցանկ.
1. Հայոց պատմություն, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2012:
2. Հայ ժողովրդի պատմություն, (Ստ. Մելիք-Բախչյանի խմբագրությամբ), Եր., 1975:
3. Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2000:
4. Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ս.), Եր., 2009:

1.0305/B01	2. Ուսուաց լեզու -1	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել բանավոր և գրավոր խոսքի և երկխոսության կա-ուցման ունակություններ, ենելով հաղորդակցման հիմնական պահանջմունքներից:		
Դասընթացի խնդիրներն են		
1. Ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա:		
2. Վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք:		
3. Խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները:		
4. Հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշտիքին՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված քերականական նյութը,		
2. Ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված անհրաժեշտ բառապաշտ,		
3. կիրառելու ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. կարդալու, պատմելու, մեկնաբանելու և վերարտադրելու գեղարվեստական և ճանաչողական բնույթի տեքստերը գրքերից, թերթերից, ամսագրերից:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. շարադրելու տեքստ (20 նախադասություն) առաջարկված որևէ թեմայով (իր, ընտանիքի, ուսման, ազատ ժամանակի, հայրենիքի, հայրենի քաղաքի, եղանակի, հետաքրքրությունների և այլնի մասին):		
2. հասկանալու և կարողանալ սկսելու, շարունակելու և ավարտելու երկխոսությունները:		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա3.Կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով:

Ա4.Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները:

Բ2.Պլանավորելու, մշակելու, վերլուծելու և մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարրեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:

Բ3.Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:

Բ4.Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:

Գ1.Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2.Մայրենի և որեւէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ5.Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ուսումնական աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. քննարկում /քննավեճ
2. համագործակցային աշխատանք
3. Էվրիստիկական մեթոդ
4. մտագրոհ
5. ինդուկտիվ մեթոդ
6. դեղուկտիվ մեթոդ
7. վերլուծական մեթոդ
8. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ
9. գրավոր մեթոդ
10. բացատրական մեթոդ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարք. Ստուգարքը անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հնչունաբանություն: Զայնավորների և բաղաձայնների դասակարգումը: Արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: **Թեմա 2.** Բառագիտություն. բառիմաստ, մենիմաստ և բազմիմաստ բառեր: Բառի ուղղի և փոխաբերական իմաստները: Հոմանիշներ, հականիշներ, համանուններ, հարանուններ: Դարձվածքներ: **Թեմա 3.** Բառակազմություն, բառի ձևաբանական կազմը /արմատներ, ածանցներ, վերջավորություններ, նրանց ուղղագրությունը/: **Թեմա 4.** Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները /բառ, ձևույթ/: Խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: Գոյական անուն, քերականական կարգերը, գոյականի ուղղագրությունը: Ածական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Թվական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Դերանուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը:

ուղղագրությունը:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Русский язык. Под общ. ред. Л.М.Мкртчяна. Ер., изд-во ЕГУ, 2004
2. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация.Речь., П.Б.Балаян, Л.А.Тер-Саркисян,Б.С.Ходжумян. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015г.
3. Учебные пособия по специальности.

1.0305/B07	2.Ուսաց լեզու-2	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է ապահովել և կատարելագործել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը:		
<u>Դասընթացի խնդիրներն են.</u>		
1. ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա, 2. վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք, 3. խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները, 4. հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշտիքի՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. գործածելու տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, 2. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով, 3. գործածելու մասնագիտական տեքստին հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով, 2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները, 3. վերարտադրելու մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնելու նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ, 4. թարգմանելու մասնագիտական տեքստը հայերենից ռուսերեն և հակառակը, 5. զանազանելու մասնագիտական հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները:		
գ. ընթանրական/փախանցելի կարողություններ		
1. գնահատելու, վերլուծելու և գործադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը, 2. օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:		
10.Դասընթացը ձեսվորում է կորպական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.		
Ա3.Կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով:		
Ա4.Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները:		
Բ2.Պլանավորելու, մշակելու, վերլուծելու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարրեր ՏՀՏ-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատճեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:		
Բ3.Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:		
Բ4.Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:		
Գ1.Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:		
Գ2.Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:		

9.5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ոեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11.Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության ենույալ ձևերն ու մեթոդները.

1. քննարկում /քանավեճ
2. համագործակցային աշխատանք
3. էվրիստիկական մեթոդ
4. մտագրոհ
5. ինդուկտիվ մեթոդ
6. դեդուկտիվ մեթոդ
7. վերլուծական մեթոդ
8. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ
9. գրավոր մեթոդ
- 10.բացատրական մեթոդ:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սոուզարք. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված սոուզողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

13.Դասընթացը բաղկացած է ենույալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Զեաբանություն: Դերբայ, դերբայական դարձված, ուղղագրությունը: Մակրայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Կապեր, շաղկապներ, մասնիկներ, ձայնարկություններ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը:

Թեմա 2. Շարահյուսության հիմնական միավորները /բառակապակցություն, նախադասություն, նախադասության անդամներ/: Պարզ նախադասություն, դասակարգումը, նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամները: Բարդ նախադասություն, դասակարգումը, տեսակները:

Թեմա 3. Մասնագիտական տեքստ, կառուցվածքը, տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները:

Թեմա 4. Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. գիտական տեքստի թարգմանության տեսության հիմնական խնդիրները: Գիտական գեկույցների և մասնագիտական ուժեղացների կառուցման հիմնական սկզբունքները:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Русский язык. Под общ. ред. Л.М.Мкртчяна. Еր., изд-во ЕГУ, 2004.
2. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация. Речь. П.Б.Балаян, Л.А.Тер-Саркисян, Б.С.Ходжумян. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015г.
3. Учебные пособия по специальности.

1.0001/B10	2.Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2ժամ/շաբ.	5.15/15/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Սոուզարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ սովորողների մոտ ձևավորել ԱԻ-ների մասին պատկերացում, ԱԻ-ներում գործելու հմտություններ, փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ հմտություններ և տարարնույթ պատահարների ժամանակ հնարավոր վնասվածքների և այլ ախտահարումների դեպքում առաջին բուժօգնության ցուցաբերման անհրաժեշտ կարողություններ:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու տարաբնույթ ԱԻ-ների հետևանքով ստեղծված իրավիճակները և դրան դիմակայելուուրիները,
2. ներկայացնելու տեղեկատվություն ԱԻ-ում և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից բնակչության պաշտպանության ուղղված միջոցառումների մասին,
3. մեկնաբանելու ՀՀ-ում հավանական ԱԻ-ներից բխող դիմումների մասին,
4. ներկայացնելու համաձարակային իրավիճակներում վարակի տարածման հնարավոր ուղիներն ուրացատրելու դրանցից պաշտպանության ձևերը,
5. ներկայացնելու առաջին բուժօգնություն ցուցաբերելու հիմնահարցերը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. գնահատելու տուժածի վիճակը (առաջնային և երկրորդային զննում), վնասվածքի տեսակն ու ծանրությունը և ցույց տալ առաջին բուժօգնություն,
2. դրսուրելու նախընտրելի վարքագիծ տարաբնույթ արտակարգ իրավիճակներում,
3. ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն տարաբնույթ վնասվածքների և ախտահարումներիներում,
4. օգտագործելու ձեռք բերված կարողությունները ԱԻ և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից իրականացվող միջոցառումների ընթացքում:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում,
2. աշխատելու թիմում և լուծելու բարդ խնդիրներ,
3. վերլուծելու իրավիճակը և կատարելու անհրաժեշտ գործողություններ իր և շրջապատի համար:

10. Դասընթացը ձևավորում է կորթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.

Գ6. Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. հարցադրումներ և քննարկումներ,
3. տնային, ինքնուրույն և ստուգողական աշխատանքներ և խմբային նախագծեր.

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Դասընթացն ավարտվում է ստուգաքրով: Ստուգաքրն անցկացվում է բանավոր հարցման միջոցով: Հարցերի 50%-ին պատասխանելու դեպքում ստուգաքրը համարվում է հանձնված:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Բաժին 1. Արտակարգ իրավիճակներ ու պատահարներ: **Թեմա 1.** Արտակարգ իրավիճակների նախարարության կառուցվածքն ու խնդիրները: **Թեմա 2.** Արտակարգ իրավիճակները, նրանց բնութագրերն ու կանխարգելման միջոցառումները: **Բաժին2. Քաղաքացիական պաշտպանություն:**

Թեմա 3. Բնակչության գործողությունները ահաբեկությունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ:

Թեմա 4. Հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և զնահատման մեթոդները: **Թեմա 5.** Բնակչության պաշտպանության պաշտպանության պատրաստվածության հիմնական ուղղութ-յունները: **Թեմա 6.** Արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարոյահոգեբանական պատրաստվածության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը: **Բաժին 3. ԱԻ-ում բնակչության առաջին բուժօգնություն:** **Թեմա 8.** Առաջին բուժօգնությունն ու մինչքծվածական օգնությունն արտակարգ իրավիճակներում: **Թեմա 9.** Ախտահարվածների ու հիվանդների բժշկական տեսակավորումը արտակարգ իրավիճակների պայմաններում: **Թեմա 10.** Սուր հիվանդություններ և թունավորումներ: **Թեմա 11.** Հակառակածարակային միջոցառումներն արտակարգ իրավիճակներում: **Թեմա 12.** Վնասվածքներ և սուր վիրաբուժական հիվանդություններ:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

- Մարկարյան Ռ.Վ., Զանշուղազյան Ն.Ա., Օհանջանյան Մ.Մ., Հարությունյան Ա.Ա., Հարությունյան Վ.Ա., Բաղդասարյան Լ.Լ., Հարարյան Ռ.Յ., Վարդանյան Ջ.Հ., «Քաղաքաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր», Երևանի համալս. հրատ., 2006, 238 էջ:
  - Հեղինակների կողեւկտիվ, «Մինչքժկական օգնությունը բնակչությանը արտակարգ իրավիճակներում», ուսումնական ձեռնարկ, Երևանի համալս. հրատ., 2007, 224 էջ:
  - Մանասյան Վ.Ա., «Սիրտ-թոքային վերակենդանացման մինչքժկական մեթոդների ուսուցում» (ուսումնամեթոդական աշխատանք), Եր., Երևանի համալս. հրատ., 2007, 44 էջ:
  - Աղամյան Մ.Խ., «Փոխադրական անշարժացում», ուսումնամեթոդական աշխատանք, Եր., Երևանի համալս. հրատ., 2011, 36 էջ: 5. Ա.Ա.Մանուկյան, Գ.Հ.Ճաղարյան «Արտակարգ իրավիճակների և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնահարցեր», ուսումնական ձեռնարկ, Եր., Երևանի համալս.
- հրատ., 2017:

1.0105/B03	2.Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակներին ուսանողներին օժտել համապատասխան գիտելիքներով՝ «Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ» առարկայից: Ուսումնասիրել կենսոլորտի կառուցվածքի տեսականիմնահարցերը և «մարդ-կենսոլորտ» համակարգում նրանց փոխազդեցությունը, ինչպես նաև պատրաստել որակյալ մասնագետներ, որոնք կարող են գնահատել շրջակա միջավայրի ադտուտման աստիճանը, որպես հասարակության գործունեության արդյունք և նախազգուշացնելու կամ կանխարգելելու անթրոպոգեն գործունեության ոչ ցանկալի հետևանքները: Նպաստել հասկանալու էկոլոգիական հիմնախնդիրների էռույթունը և զարգացնել այդ խնդիրները լրտեղությունը: Սովորողներին նախապատրաստել աշխարհայացքի խնդուրույն ընտրության:		
Դասընթացի խնդիրներ. <ol style="list-style-type: none"> ուսանողների տալ հիմնարար գիտելիքներ՝ էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունների և օրենքների, էկոլոգիական համակարգերի և գործընթացների, շրջակա միջավայրի էկոլոգիական հնարավորությունների, բնական և տեխնոգեն միջավայրերի, ժամանակակից զարգացման տեղենցների, էկոլոգիական մշակույթի, որպես գործոնի ձևավորման, էկոլոգիական ձգնաժամերի, էկոլոգիայի բնագավառում միջազգային իրավական նորմերի, Հայաստանի Հանրապետությունում գործող էկոլոգիական օրենսդրության մասին: ուսանողների մոտ զարգացնել հմտություններ բնագիտությունից, էկոլոգիայից, բնապահպանությունից՝ ձևավորելով դիտարկելու, ստեղծագործելու, հետազոտելու ունակությունները, տրամաբանական և գիտական լեզվամտածողությունները, եզրակացություն անելու կարողությունները: դաստիարակել քաղաքացիական դիրքորոշում և պատասխանատվություն՝ մարդկության և բնական միջավայրի նկատմամբ: 		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Սահմանելու էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունները, էկոլոգիական հիմնական և կարևոր օրենքները, սկզբունքները, օրինաչափությունները և կանոնները:
2. Նշելու շրջակա միջավայրի զարգացման կոնցեպցիաները և թվարկելու մթնոլորտի, ջրոլորտի և հողոլորտի վրա հիմնական անթրոպոգեն ազդեցություն ունեցող աղտոտող նյութերը և ներկայացնելու նրանց վերլուծության մեթոդները:
3. Բացատրելու, թե ի՞նչ ազդեցություն կարող է ունենալ բնակչության վրա շրջակա միջավայրի աղտոտման հետևանքները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Էկոլոգիական գնահատական տարրու շրջակա միջավայրի հիմնական գործոններին:
2. Նախազգուշական միջոցառումներ ներկայացնելու՝ գերծ պահելու շրջակա միջավայրը էկոլոգիական աղետներից:
3. Անցկացնելու մոնիթորինգ և գնահատելու տարածաշրջանի էկոլոգիական իրավիճակը, համապատասխան եզրակացություն տալ այն նպաստող գործոնների մասին, որոնք կբարելավեն տարածաշրջանի էկոլոգիան:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. Ցուցաբերելու ինքնուրույն ուսումնասիրելու ունակություն:
2. Հետազոտություններ անելու, ստացած տեղեկությունը արհեստավարժ օգտագործելու խնդիրների լուծման նպատակով:
3. Կիրառելու կանխատեսման մեթոդը տրված էկոհամակարգի վրա՝ որոշելով այս կամ այն գործոնի ազդեցությունը նրա վրա:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:

Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:

Բ5. Կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի ձևափոխելու և հարմարեցնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամարանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոր մասնագիտական հանրություն:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Պասիվ դասախոսություն
2. Ակտիվ դասախոսություն
  - ✓ *հարցու պատասխան*
  - ✓ *զրույց*
3. Ինտերակտիվ դասախոսություն
  - ✓ «Power Point» համակարգային ծրագրով դրվագների ցուցադրում
  - ✓ *հարցու պատասխան*
  - ✓ *բանավիճակ*

ձրույց:

12. Գնահատման մեթոդներ և չափանիշներն են.

1. Բանավոր քննում ըստ նախապես ներկայացված հարցաշարի կամ դասախոսի կողմից առաջադրվածքներով ռեֆերատի գեկուցում:
2. Այն ուսումնողները, որոնք ամբողջական դասընթացի մաս կազմող 5 և ավելի թեմաներից կամ ինքնուրույն աշխատանքների թեմաներից գնահատվել են «ստուգված», ապա ստանում են «Ստուգված»:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Էկոլոգիայի համառու պատմությունը: Էկոլոգիայի կառուցվածքը, առարկան և օբյեկտը:

Հիբիիսի, մինիմումի, Վիլյամի գործոնների անկախության և Շելֆորդի տոլերանտության օրենքները:

Թեմա 2. Էկոհամակարգի գործոններության սկզբունքները: Էկոհամակարգի կառուցվածքը: Պրոդրուցենտներ, կոնսումենտներ, ռեդրուցենտներ /ավտոտրոֆներ, հետերոտրոֆներ/: **Թեմա 3.** Օրգանիզմների գոյության միջավայրը և պայմանները: Կենսական, ոչ կենսական, մարդածին, սահմանափակող գործոնները: Օրգանիզմների հարմարվելը միջավայրի պայմաններին: **Թեմա 4.** Էներգիայի և նյութերի հոսքը էկոհամակարգում: Էկոհամակորգերի էներգետիկական դասակարգումը: Էներգիայի և նյութերի փոխանցումը էկոհամակարգերում, էներգիայի կորուստները սննդային շղթաներում: Ազոտի, ֆոսֆորի, ծծմբի, ածխածնի շրջանառությունը: **Թեմա 5.** Մարդու առողջության էկոլոգիական ասպեկտները: Միջավայրի քիմիական, կենսաբանական աղտոտումը, միջավայրի աղտոտումը աղմուկով, սննդամթերքների աղտոտումը: Գյուղատնտեսական և ուրբանիտական համակարգեր: **Թեմա 6.** Անսպառ և սպառվող պաշարները: Մարդու ազդեցությունը կենսալորտի վրա: Արդյունաբերության առաջընթացը և բնապահպանության հիմնախնդիրները: Արդյունաբերության էկոլոգիացման սկզբունքները: **Թեմա 7.** Քարողությի կառուցվածքը: Մթնոլորտի կառուցվածքը, նշանակությունը: Զուրը երկրի վրա և նրա հատկությունները; Կենսոլորտի կառուցվածքը: Հողը, նրա կառուցվածքը և նշանակությունը բնության մեջ: **Թեմա 8.** Պոպուլյացիայի բնութագիրը; Ճնելիություն և մահացություն, պոպուլյացիայի սեռային կազմը; պոպուլյացիաների միջև գոյություն ունեցող փոխազդեցության ձևերը, գիշատիչ-զոփ փոխարաբերությունը: **Թեմա 9.** Մթնոլորտային օդի աղտոտման հիմնական աղբյուրները և դրա էկոլոգիական հետևանքները: Զրույրության մարդածին բացասական ազդեցությունները: Քարողությի և բնահողի վրա մարդածին բացասական ազդեցությունները: Երկրի կյամայի փոփոխության և անապատացման հիմնախնդիրները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Գրիգորյան Կ., Եսայան Ա., Ժամհարյան Հ., Խոյեցյան Ա., Սովույան Հ., Փիրումյան Գ., Էկոլոգիայի և բնության պահպանության հիմունքներ, Եր., 2010:
- Գրիգորյան Ա., Աղասյան Ա., ՀՀ բնության հատուկ պահպանվող տարածքների համակարգի ներկավիճակը, Եր., 2008
- Մելքոնյան Լ. Ա., Գալստյան Մ. Հ., Բնապահպանույան հիմունքներ: Ուսումնական ձեռնարկ.-Եր., 2010.
- Շահինյան Մ., Թամրազյան Ն., Էկոլոգիա, Եր., 2002:
- Վալովա Յ., Основы экологии: Учебное пособие.-5-е изд., Москва, «Дашков и К» 2005.

1.0304/B15	2.Փիլիսոփայություն	3.3ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7.Ստուգաք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, որոնք թույլ են տալիս կերտել ազգային նկարագրով և գիտական աշխարհայացրով զինված մարդ, ձևավորել փիլիսոփայական մտածողության այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր կրթված և լավ մասնագետի համար:		
Դասընթացի խնդիրներ.		
1. բացահայտել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները:		
2. բացատրել կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները:		
3. հիմնարար զիտությունների տվյալների փիլիսոփայական մեկնաբանությունների միջոցով աշակելուսանողի համակարգված աշխարհայացրի, քաղաքակրթական զարգացումների, արդի միտումներին		
և այդ համատեքստում ազգային մրցունակ համակարգի մասին պատկերացումների ձևավորմանը:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- սահմանելու կեցության համընդիանուր օրենքները, կատեգորիաները, հիմնական ձևերն ու առանձնահատկությունները,
- բացահայտելու ճանաչողության, գիտության էության առանձնահատկությունները,
- ներկայացնելու աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի փիլիսոփայական հայեցակարգի ընդհանուր և տարբերակիչ առանձնահատկությունները, ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքների և հավատի, ռացիոնալ և իռացիոնալ սահմանազատման փիլիսոփայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- տարբերելու գիտականը ոչ գիտականից, ճշմարիտը կեղծից, էականը ոչ էականից,
- վերլուծելու հասարակական կյանքում տեղի ունեցող գործնթացները և դրանցպատճառահետևանքային կապերը,
- կողմնորոշվելու մարդ-մարդ և մարդ-բնություն փոխարաբերություններում:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- տեղին և ժամանակին գործածելու փիլիսոփայական մտածողության կոնցեպտուալ ապարատը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունըները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկի.

Ա4. Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները:

Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոր մասնագիտական հանրույթում:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- դասախոսություն
- սեմինար
- քննարկում
- զեկուցում
- ռեֆերատ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարք. Նախապես տրված հարցաշարի շրջականում անցկացվում է բանավոր հարցում:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից

Թեմա 1. Փիլիսոփայության առարկան: Թեմա 2. Կեցություն և մատերիա: Թեմա 3. Դիալեկտիկա:

Թեմա 4. Բնություն: Թեմա 5. Մարդ և պրակտիկա: Թեմա 6. Գիտակցություն և ճանաչողություն:

Թեմա 7. Գիտություն: Թեմա 8. Հասարակություն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Դավիթ Անհաղթ, Երկեր, Եր., 1980:
- Բրուտյան Գ., Իմաստասիրական երկխոսություններ, Հ. 1, Եր., 1987:
- Բրուտյան Գ., Իմաստասիրական երկխոսություններ, Հ. 2, Եր., 1987:
- Գաբրիելյան Հ., Հայ փիլիսոփայության պատմություն, Եր., 1980:
- Կյուրեղյան Է., Փիլիսոփայություն, Եր., 2004:
- Փիլիսոփայության բառարան, Եր., 1975:

1.0001/B04, B09	2.Ֆիզդաստիարակություն	3.0 ECTS կրելիս
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.1-ին, 2-րդ կիսամյակներ	7.Ստուգարք	

8. Դասընթացի նպատակն է հաշվի առնելով հասարակության և անհատի գարգացման հետաքրքրություններն ու շահերը, մարզի բնակչիմայական պայմանները և ուսանողների ֆիզիկական զարգացման ու շարժողական ընդունակությունների առանձնահատկությունները՝ ուսանողների մոտ ձևավորել սոցիալապես անհրաժեշտ գիտելիքների և հմտությունների ծավալը լիարժեք ֆիզիկական պատրաստություն ստանալու, ամենօրյա կյանքի ու կրթության պահանջները սպահովելու և շարունակելու վերաբերյալ: Կարևորելով ուսանողների գիտակցական մակարդակի

բարձրացումը՝ դասընթացը նպատակ ունի.

- ապահովել երիտասարդ սերնդի կրթադաստիարակշական գործընթացը,
- նպաստել ուսումնառողների առողջական վիճակի բարելավմանը,
- բարձրացնել ֆիզիկական դաստիարակության դերն ու նշանակությունը, պարապմունքները դարձնելակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման միջոց, կենսածում արմատավորել ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես առողջ ապրելակերպի միջոց,
- նպաստել սովորողների մտավոր, հոգևոր և ֆիզիկական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացմանը, բարձրացնել նրանց մտավոր և ֆիզիկական աշխատունակությունը և պատրաստվածությունը,
- զարգացնել ուսանողների ֆունկցիոնալ և շարժողական ընդունակությունները, ձևավորել նրանց մոտարազաշարժություն, ուժ, ձկունություն, դիմացկունություն, ձարպկություն, կոռորդինացիա և այլն:

Դասընթացի խնդիրներն են.

1. հասնել նրան, որ ուսանողները կարևորեն ֆիզիկական դաստիարակության սոցիալական դերն ու նշանակությունը անձի զարգացման և նրա մասնագիտական գործունեության պատրաստման հարցում,
2. ուսանողներին հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքների վերաբերյալ,
3. ուսանողների մոտ ձևավորել համամարդկային զաղափարներ, բարոյական և կամային հատկանիշ-ներ, կարգապահություն, աշխատասիրություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում,
4. ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելագործման և ինքնադաստիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելուպահանչմունք,
5. ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկան կայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողությունները ու հմտությունները:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. սահմանելու անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկանոնները,
2. թվարկելու կոփման կանոնները և բացատրելու դրանց նշանակությունը,
3. ներկայացնելու ֆիզիկական դաստիարակության պարապմունքների ժամանակ անվտանգության պահպանման կանոնները,
4. ներկայացնելու առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքները,
5. առանձնացնելու վնասակար սովորությունները և բացատրել դրանց կործանարար ազդեցությունը
անձի մտավոր և ֆիզիկական զարգացման վրա:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կատարելու նորմատիվներին համապատասխան ֆիզիկական վարժություններ (ակրոբատիկ վարժություններ, վազք, հեռացատկ),
2. ցուցաբերելու շարժողական ընդունակություններ ու ֆունկցիոնալ կարողություններ ուսուցանվողմարզաձևերում,
3. ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հստակ կատարումմարզախաղերի ժամանակ,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. աջակցելու կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս անցկացվող մասսայական և առողջարարական ֆիզկուլտու-րայի ու սպորտային միջոցառումների կազմակերպմանը,
2. դասընթացի ժամանակ կազմակերպելու թիմային մրցախաղեր տարբեր սպորտաձևերից,
3. կազմելու իր և ընկերների առողջ կենսակերպի ապահովման ուսումնամարզական պարապմունքների պլան:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվություն ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրազործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

Գ7. Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ .

- տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ),
- մեթոդական-գործնական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
- ուսումնամարզական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
- անհատական և խմբակային լրացուցիչ պարապմունքներ (խմբային մեթոդ),
- ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ),

2. արտառուսումնական պարապմունքներ.

- ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում,
- վերականգնողական միջոցառումների իրականացում,
- մասնակցություն պարապմունքներ ըստ նախընտրած մարզաձևերի,
- ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով,
- մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումներ բուհում,
- մարզաառողջարարական ձամբարների կազմակերպում:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.

Դասընթացն ավարտվում է ստուգարքով: Ստուգարքը համարվում է հանձնած, եթե ուսումնառողը ապահովում է ստուգիչ վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին:

13. Դասընթացը բարկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից:

1-ին կիսամյակ

Թեմա 1. Ֆիզիկական դաստիարակություն, նրա դերն ու նշանակությունը ընդհանուր կրթական համակարգում: Ֆիզիկութուրայի և սպորտի հիգիենիկ հիմունքները: Անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները: Շարային պատրաստություն, դարձումներ տեղում, շարային քայլք: **Թեմա 2.** Մարմնի կոփման կանոնները և դրանց նշանակությունը: Վազք: Վազքի տեխնիկայի ուսուցում: Վազք. վոլֆիսական արագությամբ, արգելքների հաղթահարումով, 60 մ /ցածր մեկնարկից/, 500 մ /աղջկներ/, 1000 մ /տղաներ/: Հեռացատկ: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում: Հեռացատկ տեղից: **Թեմա 3.** Սպորտային խաղերի դերն ու նշանակությունը ուսանողի մտավոր և ֆիզիկական դաստիարակության, ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման գործում: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում, գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձեռքով: Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների ուսուցում: Գնդակի վարում և փոխանցում 2 ձեռքով: Զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկայի ուսուցում: **Թեմա 4.** Ուսանողի առողջ կենցաղավարության հիմունքները, նրա արդյունավետության չափանիշները, պայքարը բացասական երևույթների դեմ: Երկկողմանի խաղ (վոլեյբոլ, բասկետբոլ):

2-րդ կիսամյակ

Թեմա 1. Ըսրիանուր ֆիզիկական և սպորտային պատրաստության դերը ֆիզիկական դաստիարակության գործում: Շարժողական ընդունակությունների կատարելագործման հիմունքները: Մարմնամարզություն: Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ» պարկած դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ զիսի վրա, զիրումներ, զլուխկոնծի երկարությամբ: **Թեմա 2.** Ֆիզիկական բերնվածության ծավալը ուսանողական տարիքում, նրա միջոցով ֆիզիկական զարգացման և մարմնակազմության հնարավորություններն ու շտկման պայմանները: Մարմնամարզություն: Մարզանատարանի վրա հենում պարկած դրությունից ձեռքերի ծալում և ուղղում: **Թեմա 3.** Ինքնուրույն պարապմունքների մեթոդական հիմունքները, նրանց ձևերը և տարիքային և սեռային առանձնահատկությունները: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ. վերսից սկզբնահարվածի տեխնիկայի ուսուցում: Սպորտային խաղ բասկետբոլ. գնդակին տիրապետման տեխնիկայի ուսուցում, պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում, գնդակի նետում զամբյուղի մեջ: **Թեմա 4.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Հարձակողական հարվածի տիրապետման տեխնիկայի ուսուցում: Խաղի պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում: Երկկողմանի խաղ: **Թեմա 5.** Ինքնուրույն պարապմունքների հիգիենան և ինքնահսկումը: Վազք. ընթացքից, արագացումներով, ցածր մեկնարկից, վոլֆիսական վազք: Կարճ վազքի տեխնիկայի առանձնահատկություններ՝ 100 մ, 200 մ, 300 մ: Վազք արգելքների հաղթահարումով (աղջկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Երկար վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները: Վազք 500 մ (աղջկներ), 1000 մ (տղաներ): Հեռացատկ: Հեռացատկ տեղից՝ զույգ ոտքերի հրումով: **Թեմա 6.** Մասնակցությունը սպորտային մրցումների, դրանց ֆիզիկական և հոգևոր դաստիարակչական նշանակությունը: **Թեմա 8.** Ստուգարքային ձևերի նախապատրաստում:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Սամվելյան Լ., Պետրոսյան Գ., Թումանյան Հ., Գրիգորյան Ս., Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր (Քարձագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Երևան, 2007:
2. Ազիզյան Գ., Վանեսյան Հ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002:
3. Ավագյան Է., Ֆիզիակական պատրաստություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 1978:
4. Բարբայան Հ., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզդաստիարակության գործընթացում, Եր., 2000:
5. Բարբայան Մ., Մարմնամարզության հիմունքներ, Եր., 1989:
6. Բոյախչյան Գ., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005:
7. Թումանյան Հ., Դիմացկունություն, տարիքային վոլֆիտությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002:
8. Մելիքսեթյան Ռ., Տեսական գիտելիքների ուսուցումը ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին, Եր., 1991:
9. Մելքոնյան Հ., Կալաջյան Ե., Մարզախաղեր: Խաղերի կանոնները, Եր., 2007:

1.0001/B12, B16	2.Ֆիզիաստիարակություն	3.0 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.3-րդ, 4-րդ կիսամյակներ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակներ		
<p>8.Դասընթացի նպատակներ է հաշվի առնելով հասարակության և անհատի զարգացման հետաքրքրություններն ու շահերը, մարզի բնակչիմայական պայմանները և ուսանողների ֆիզիկական զարգացման ու շարժողական ընդունակությունների առանձնահատկությունները՝ ուսանողների մոտ ձևավորել սոցիալապես անհրաժեշտ գիտելիքների և հմտությունների ծավալը լիարժեք ֆիզիկական պատրաստություն ստանալու, ամենօրյա կյանքի ու կրթության պահանջները ապահովելու և շարունակելու վերաբերյալ: Կարևորելով ուսանողների գիտակցական մակարդակի բարձրացումը՝ դասընթացը նպատակ ունի:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ապահովել երիտասարդ սերնդի կրթադաստիարակչական գործընթացը, • նպաստել ուսումնառողների առողջական վիճակի բարելավմանը, • բարձրացնել ֆիզիկական դաստիարակության դերն ու նշանակությունը, պարապմունքները դարձնելակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման միջոց, նպաստել սովորողների մտավոր, հոգեւոր և ֆիզիկական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացմանը, բարձրացնել նրանց մտավոր և ֆիզիկական աշխատունակությունը և պատրաստվածությունը, • զարգացնել ուսանողների ֆունկցիոնալ և շարժողական ընդունակությունները, ձևավորել նրանց մոտարագաշարժություն, ուժ, ձկունություն, դիմացկունություն, ձարպկություն, կոռորդինացիա և այլն, • կենսաձևում արմատավորել ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես առողջ ապրելակերպի միջոց: 		
Դասընթացի խնդիրներն են.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. հասնել նրան, որ ուսանողները կարևորեն ֆիզիկական դաստիարակության սոցիալական դերն ու նշանակությունը անձի զարգացման և նրա մասնագիտական գործունեության պատրաստման հարցում, 2. ուսանողներին հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ առողջ գիտակենարանական և <p>գործնական հիմունքների վերաբերյալ,</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. ուսանողների մոտ ձևավորել համամարդկային գաղափարներ, բարոյական և կամային հատկանիշներ, կարգապահություն, աշխատասիրություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում, 4. ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելագործման և ինքնադաստիարակման ար-ժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջմունք, 5. ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկան կայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողություններ ու հմտություններ: 		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու մասսայական սպորտի, բարձր նվաճումների սպորտի և ուսանողական սպորտի առանձնահատկությունները, թվարկելու սպորտային պատրաստության կազմակերպման և պլանավորման փուլերը,
2. ներկայացնելու ուսանողական սպորտային մրցումների համակարգի կառուցվածքը, ունիվերսիադաների և օլիմպիական խաղերի տարբերությունները, թվարկելու նրանց դաստիարակչական հատկությունները, ներկայացնելու տեղեկություններ օլիմպիական խաղերի և անվանի մարզիկների վերաբերյալ,
3. հիմնավորելու կոնկրետ սպորտաձևի ընտրումը կանոնավոր պարապմունքների համար, թվարկելու հիմնական սպորտաձևերի և ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կիրառման բնույթագրերը,
4. թվարկելու տարբեր մարզաձևերով պարապմունքների առանձնահատկությունները, մեկնաբանելու անհատի վրա դրանց ներգործության բնույթագրերը,
5. ներկայացնելու արտադրական ֆիզիկական կուլտուրայի, արտադրական մարմնամարզության առանձնահատկությունները և մեկնաբանելու նրանց անհրաժեշտությունը մասնագիտական գործունեության մեջ:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. պահպանելու ընտրած սպորտաձևի կամ ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կատարելագործման նորմաները,
2. սպորտով կանոնավոր պարագելու դեպքում իրականացնելու օրգանիզմի վիճակի ինքնահսկողություն կիրառելով նրա հիմնական մեթոդները և ցուցանիշները, վարելու ինքնավերահսկման օրագիր,
3. ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հստակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ,
4. կատարելու շարժողական գործողություններ ֆիզիկական վարժությունների կատարման մատուցվածմեթոդներով և ցուցաբերելու նորմատիվներին համապատասխան արդյունքներ,

գ. քննիանքական/փոխանցելի կարողություններ

1. դասախոսի անմիջական հսկողությամբ ուսանողների խմբում իրականացնելու թեմատիկանձնարականի փոխադարձ վերահսկողություն,
2. աջակցելու ընկերներին թեմատիկ շարժողական գործողությունների, հնարքների կատարման ժամանակ, ներկայացնելու իր կարծիքը ընկերների ֆիզիկական պատրաստվածության վերաբերյալ,
3. վերլուծելու դասախոսի կողմից իրեն և խմբին տրված անհատական և խմբային հանձնարարականների իրականացման արդյունքները,
4. կազմակերպելու մասսայական և առողջարարական ֆիզկուլտուրայի պարապմունքներ, սպորտային միջոցառումներ կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս,
5. կողմնորոշվելու տարբեր իրավիճակներում, ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն վնասվածքների դեպքում:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվություն ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

Գ7. Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ .
  - տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ),
  - մեթոդական-գործնական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
  - ուսումնամարզական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
  - անհատական և խմբակային լրացուցիչ պարապմունքներ (խմբային մեթոդ),
  - ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ),
2. արտասուսումնական պարապմունքներ.
  - ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում,
  - վերականգնողական միջոցառումների իրականացում,
  - մասնակցություն պարապմունքներ ըստ նախընտրած մարզաձևերի,
  - ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով,
  - մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումներ բուհում,
  - մարզառողջարարական ձամբարների կազմակերպում:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.

Դասընթացն ավարտվում է ստուգաքրոպ։ Ստուգաքրը համարվում է հանձնած, եթե ուսումնառողը ապահովում է ստուգիչ վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին։

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական

բաժիններից. 3-րդ կիսամյակ

Թեմա 1. Ուսանողական սպորտը, բուհում սպորտային պատրաստության կազմակերպման և պյանավորման առանձնահատկությունները: **Թեմա 2.** Շարային պատրաստություն, դարձումներ տեղում, շարային քայլք: **Թեմա 3.** Վազքի տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում, վազք փոփոխական արագությամբ, վազք 60 մ, 100 մ /շաճք մեկնարկից/։ Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում: Հեռացատկ տեղից, տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում: Վազք արգելքների հաղթահարումով: Վազք500 մ /աղջիկներ/, 1000 մ /տղաներ/: **Թեմա 4.** Ուսանողական սպորտային մրցումների համակարգը, ունիվերսիտադներ, օլիմպիական խաղեր: Օլիմպիամը և օլիմպիական դաստիարակությունը: **Թեմա 5.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ, խաղի կանոնների սարապնդում, սկզբնահարվածի ուսուցում և ամրապնդում: Գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձեռքով: **Թեմա 6.** Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների սարապնդում: **Թեմա 7.** Կանոնավոր պարապմունքների համար սպորտաձևի ընտրման դրդապատճառները և հիմնավորումը: Հիմնական սպորտաձևների և ֆիզիկական վարժությունների համամակարգերի համարոտ հոգեֆիզիոլոգիական բնութագրերը: **Թեմա 8.** Սպորտային խաղ սեղանի թենիս, խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում: **Թեմա 9.** Ակրոբատիկ վարժություններ. զլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ», կանգ թիակների վրա պառկած դրությունից: **Թեմա 10.** Մարմնամարզություն: Ցատկ այծիկի վրայից՝ ոտքերը զատած եղանակով:

4-րդ կիսամյակ

Թեմա 1. Տարբեր մարզաձևներով պարապմունքների առանձնահատկությունները: Անհատի ֆիզիկական, շարժողական և հոգեկան հատկությունների վրա դրանց ներգործության բնութագրերը: **Թեմա 2.** Ակրոբատիկ վարժություններ. զլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ» պառկած դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ զիսի վրա, զլորումներ, զլուխկոնծի երկարությամբ: Մարզանստարանի վրա հենում պառկած դրությունից ձեռքերի ծալում և ուղղում: **Թեմա 3.** Մարզապարապմունքների արդյունավետության հսկողությունը, ընտրած սպորտաձևի կամ ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կատարելագործման նորմաները: **Թեմա 4.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Վերսից սկզբնահարվածի, հարձակողական հարվածի տիրապետման, խաղի պաշտպանության տեխնիկաների ուսուցում և ամրապնդում: **Թեմա 5.** Սպորտային խաղեր փետրագնդակ, սեղանի թենիս, նրանց տեխնիկական և տակտիկական տարրերի սարապնդում: **Թեմա 6.** Սպորտով կանոնավոր պարապելու դեպքում օրգանիզմի վիճակի ինքնահսկողությունը, նրա հիմնական մեթոդները, ցուցանիշները և ինքնահսկական օրագիրը: **Թեմա 7.** Սպորտային խաղ բասկետբոլ, գնդակին տիրապետելու, պաշտպանության, զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկաների սարապնդում: **Թեմա 8.** Սպորտային խաղեր վոլեյբոլ և բասկետբոլ: Երկկողմանի խաղ: **Թեմա 9.** Առաջին բուժօգնությունը վնասվածքների դեպքում: **Թեմա 10.** Վազք. ընթացքից, արագացումներով, շաճք մեկնարկից, փոփոխական: Կարճ վազքի տեխնիկայի առանձնահատկություններ՝ 100 մ, 200 մ, 300 մ: Վազք արգելքների հաղթահարումով (աղջիկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Վազք 500 մ (աղջիկներ), 1000 մ (տղաներ): **Թեմա 11.** Հեռացատկ տեղից զույգ ոտքերի հրումով: **Թեմա 12.**

Արտադրական ֆիզիկական կուլտուրա, արտադրական մարմնամարզություն, նրանց նշանակությունը մասնագիտական գործունեության մեջ և նրանց առանձնահատկությունները:

Թեմա 13. Մտուգարքային ձևերի նախապատրաստում:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

- Սամվելյան Լ., Պետրոսյան Գ., Թումանյան Հ., Գրիգորյան Ա., Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Եր., 2007:
- Ազիզյան Գ., Վանեսյան Հ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002:
- Ավագյան Է., Ֆիզիկական պատրաստություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 1978:
- Բաբայան Հ., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզդաստիարակությանգործընթացում, Եր., 2000:
- Բաբայան Մ., Մարմնամարզության հիմունքներ, Եր., 1989:
- Բոյաշյան Գ., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005:
- Թումանյան Հ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002:
- Մելիքսեթյան Ռ., Տեսական գիտելիքների ուսուցումը ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին, Եր., 1991:
- Մելքոնյան Հ., Կալաջյան Ե., Մարզախաղեր: Խաղերի կանոնները, Եր., 2007:
- Նահապետյան Ա., Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ, Եր., 1988:

**ԸՆԴԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ (ԿԱՄԸՆՏՐԱԿԱՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ)**

1.0201/B17	2.Տնտեսագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրետիս
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Մտուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողների մոտ ձևավորել համակարգված տրամաբանական մտածողություն և տալ տնտեսագիտական ընդհանուր գիտելիքներ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ուսանողներին մեկնաբանել տնտեսագիտության հիմնարար կատեգորիաները,ցուցանիշները		
2. ուսանողներին բացատրել շուկայական տնտեսության սկզբունքները,		
3. ուսուցանել ուսանողներին օգտվել մասնագիտական գրականությունից, օրենքներից,		
4. ուսանողներին զինել միկրո և մակրո ցուցանիշները հասկանալու, վերլուծելու կարողություններով:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկա մասնագիտական գիտելիքի և իմացություն		
ա. մասնագիտական գիտելիքի և իմացություն		
1. սահմանելու և մեկնաբանելու շուկայական տնտեսության առանձնահատկությունները, սկզբունքները, տնտեսական օրենքները,		
2. ներկայացնելու շուկայի մոդելները, ռեսուրսների շուկաները և դրանց առանձնահատկությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. ներկայացնելու միկրո, մակրո ցուցանիշները, ֆինանսարանկային համակարգը,		
2. վերլուծելու տնտեսական իրավիճակները:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. աշխատելու թիմում,		
2. տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր և գրավոր խոսքը, հմտորեն		
հաղորդակցվելու հանրության հետ:		

Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:

Բ5. Կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի ձևափոխելու և հարմարեցնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Գ2. Մայրենի և որեւ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություններ,
2. քննարկումներ և բանավեճեր,
3. խմբային աշխատանքներ,
4. ռեժիսուրներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սոուզարդ. Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է բանավորհարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Տնտեսագիտության տեսության առարկան և մեթոդը: **Թեմա 2.** Տնտեսական զարգացման ընդհանուր խնդիրները: **Թեմա 3.** Տնտեսության շուկայական համակարգը և եկամտի շրջապատությը: **Թեմա 4.** Անհատական շուկաների վերլուծությունը, պահանջարկ և առաջարկ: **Թեմա 5.** Սպառողի վարքի տեսություն: **Թեմա 6.** Արտադրության ծախքերի տնտեսություն: **Թեմա 7.** Շուկայի կառուցվածքը և զնի ու արտադրության ծավալի որոշումը: **Թեմա 8.** Ձեռնարկությունների ու կազմակերպությունների տիպերը և տեսակները: **Թեմա 9.** Ռեսուրսների զների ձևավորումը: **Թեմա 10.** Մակրոտնտեսական ցուցանիշներ: Ազգային հաշիվների համակարգը: **Թեմա 11.** Մակրոտնտեսական կայունություն և տատանումներ: **12.** Փողը և բանկային համակրգը, դրամավարկային քաղաքականություն: **Թեմա 13.** Պետական բյուջեն և ֆիսկալ քաղաքականությունը: **Թեմա 14.** Միջազգային առևտրի տեսություն: **Թեմա 15.** Վճարային հաշվեկշիռ և արժույթային կուրսեր:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Գործնի Զ., Տնտեսագիտություն, Եր., 1999:
2. Սամուելսոն Ս., Նորթհանուս Ու., Տնտեսագիտություն, Եր., 1997:
3. Մակկոնելլ Կ.Р., Բրյու Ս.Լ. Էկոնոմիկա. 17-ое изд., Москва, 2009.
4. Էկономическая теория. Учебник под ред. В. Камаева, Москва, 1998.

1.0201/B17	2.Գործարարության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարդ	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ հաղորդել ներկայիս տնտեսական պայմաններում գործարարություն կազմակերպելու և վարելու համար իրավական, տնտեսական և կազմակերպչական գիտելիքներ և հմտություններ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Փոխանցել համակարգված գիտելիք գործարարության կազմակերպման վերաբերյալ: 2. Մշակել կազմակերպա-կառավարչական հմտություններ գործարարությամբ զբաղվելու համար: 3. Հաղորդել գիտելիքներ գործունեության սուբյեկտների պատասխանատվության վերաբերյալ:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. բնութագրելու գործարարության միջավայրը և տեսակները,
2. տարբերելու ձեռնարկության կազմակերպա-իրավական ձևերը,
3. իմանալու ձեռնարկության պետական գրանցման փաստաթղթերի փաթեթը,
4. թվարկելու գործունեության տեխնիկա-տնտեսական հիմնավորման պահանջները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. մշակելու բիզնես-գաղափարներ և վերլուծության միջոցով, ընտրել լավագույնը,
2. կազմակերպելու սեփական գործ և որոշել դրա արդյունավետությունը,
3. գնահատելու ոիսկը և կողմնարոշվելու ստեղծված ցանկացած իրավիճակում,
4. հայթայթելու, վերլուծելու և տեղին օգտագործելու գործունեության համար անհրաժեշտելեկատվությունը:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. աշխատելու թիմում,
2. մոտիվացնելու,
3. առաջնորդելու,
4. աշխատելու տեղեկատվության հետ:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Բ3.Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:

Բ4.Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:

Բ5.Կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի ձևավորիչները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Գ2.Մայրենի և որեւէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկած և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոր մասնագիտական հանրություն:

Գ3.Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ5.Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. գործնական խաղ /թիմային աշխատանք/
2. դասախոսություն,
3. ինքնուրույն աշխատանք /զեկույց,ռեֆերատ,/
4. ճանաչողական էքսկուրսիաներ:

12. Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են.

Ստուգարք.Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար նախատեսված ստուգարքը անց կացվում գրավոր:

13. Դասընթացը բարկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1.Գործարարության եռթյունը և ֆունկցիաները: **Թեմա 2.**Գործարարության միջավայրը և տեսակները: **Թեմա 3.**Գործարարության սուբյեկտները: **Թեմա 4.**Ձեռնարկության կազմակերպա-իրավական ձևերը: **Թեմա 5.**Բիզնես-գաղափարը և բիզնես հաեցակարգը, որպես գործարարության նախադրյալ: **Թեմա 6.**Մարքեթինգի պլան: **Թեմա 7.**Գործունեության կաղրային ապահովումը: **Թեմա 8.**Գործունեության մեկնարկային կապիտալը և ընթացիկ գործունեության ֆինանսական ապահովումը: **Թեմա 9.**Արտադրական պլան **Թեմա 10.**Ինքնարժեքի կալկուլյացիա: **Թեմա 11.**Ձեռնարկատիրական ոիսկ: **Թեմա 12.**Ֆինանսական պլանավորում:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Кондратьева М., Баландина Е., Трефилова Ю., «Бизнес-планирование» учебное пособие, Ульяновск УлГТУ 2014/ <http://venec.ulstu.ru/lib/disk/2015/17.pdf/>
2. Буров В., «Основы предпринимательства», учебное пособие, Чита, 2011.
3. Богомолова В., Белоусова Н., Кублашвили О., Ролдугина Р., «Бизнес-планирование», учебное пособие, Москва 2014 [http://storage.elib.mgup.ru/6/bogomolova_2014.pdf//](http://storage.elib.mgup.ru/6/bogomolova_2014.pdf/)
4. Башаримова С., Дасько М., «Основы предпринимательства» учебное пособие.
5. Торосян Е., Сажнева Л., Зарубина Ж., «Основы предпринимательской деятельности», учебное пособие, Санкт-Петербург, 2016 [https://books.ifmo.ru/file/pdf/1909.pdf//](https://books.ifmo.ru/file/pdf/1909.pdf/).

1.0304/B14	2.Իրավունքի հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակները: 8.1 Դասընթացի նպատակները կազմում է ուսանողին սովորեցնել հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտների օրենսդրական կարգավորման հիմունքները, ստացած իրավական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ, ինչպես նաև ձևավորել իրավական աշխարհայացք ու մշակույթ:		
Դասընթացի խնդիրները: 1. ձևավորել կայուն գիտելիքներ իրավունքի տեսության և իրավունքի առանձին ճյուղերի վերաբերյալ, 2. ձևավորել մասնագիտական գործունեության մեջ նորմատիվ իրավական ակտերի, իրավաբանական փաստաթղթերի կիրառման կարողություններ ու ունակություններ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. սահմանելու իրավագիտության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, ինստիտուտները և տերմինները, 2. ներկայացնելու հայկական իրավունքի և օրենսդրության համակարգի կառուցվածքը, իրավական նորմերի առանձնահատկությունները և նրանց տեսակները, նորմատիվ իրավական ակտերի համակարգը, 3. մեկնաբանելու իր մասնագիտական ոլորտում իրավաբանական տերմինաբանությունը:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կիրառելու իրավական ակտերը, իրավաբանական փաստաթղթերը իր մասնագիտական գործունեության մեջ, 2. վերլուծելու իրավական նորմը՝ այն կիրառելով կոնկրետ իրավիճակներում, 3. վերլուծելու և համակարգելու իրավական տեղեկատվությունը:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք։ Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները։ Բ4. Ըստրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ։ Բ5. Կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի ձևափոխելու և հարմարեցնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվություններ։ Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը։		
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. ռեֆերատ 3. գեկուցում։		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են Ստուգարք. Նախապես տրված հարցաշարից անց է կացվում քանավոր հարցում։		

13. Դասընթացը բարկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից

- Թեմա 1.** Պետության և իրավունքի տեսություն: **Թեմա 2.** Սահմանադրական իրավունք: **Թեմա 3.** Քաղաքացիական իրավունք: **Թեմա 4.** Քրեական իրավունք: **Թեմա 5.** Աշխատանքային իրավունք: **Թեմա 6.** Ընտանեկան իրավունք: **Թեմա 7.** Տեղական ինքնակառավարում: **Թեմա 8.** Վարչական իրավունք: **Թեմա 9.** Դատավարական իրավունք: **Թեմա 10.** Արդարադատություն, դատախազություն և նոտարիատ: **Թեմա 11.** Կրթության, գիտության, մշակույթի և սոցիալական ոլորտի ՀՀ օրենսդրություն: **Թեմա 12.** Միջազգային իրավունք:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Այվազյան Վ., Մարդու իրավունքներ, Եր., 2002:
- Առաքելյան Ա., Գարուզյան Ա., ՀՀ քրեական իրավունք, Եր., 2003, 2006:
- Բարսեղյան Տ., ՀՀ Քաղաքացիական իրավունք, Եր., 2000:
- Դիլանյան Ա., ՀՀ դատարանակազմությունը և իրավապահ մարմինները, Եր., 1999:
- Ղարախանյան Գ., Ընտանեկան իրավունք, Եր., 2001:
- Քոչարյան Վ., Միջազգային իրավունք, Եր., 2002:

1.0304/B17	2. Քաղաքագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ / շաբ	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքագիտության ձևավորման տեսական և զաղափարական ակունքներին, հիմնական կատեգորիաների ու քաղաքագիտության ուսումնասիրության առարկայական տիրույթին, ձևավորել ուսանողների մոտ քաղաքական իրականության վերլուծության պրակտիկ հմտություններ:</p> <p>Դասընթացի խնդիրներ.</p> <ol style="list-style-type: none"> Ներկայացնել քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները, Ներկայացնել քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները, Ներկայացնել ու մեկնաբանել քաղաքական տեխնոլոգիա և քաղաքական զաղափարախոսություն հասկացություն: <p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլիմֆ՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> Ներկայացնելու քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը և զարգացման էտապները, Ներկայացնելու իշխանության կառուցվածքը, ռեսուրսները և տեսակները, Թվարկելու ու մեկնաբանելու պետական կառավարման ձևերը: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> Վերլուծելու քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները, Մեկնաբանելու քաղաքական զաղափարախոսություն հասկացությունը, Մեկնաբանելու քաղաքագիտության տեսական և կիրառական նշանակության հիմնահարցերը: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, աշխատելու թիմում: 		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Բ3. Կիրառելու զիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:

Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային զիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:

Բ5. Կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի ձևափոխելու և հարմարեցնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը՝ զիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոր մասնագիտական հանրույթում:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. քննարկումներ
3. բանավեճեր
4. զեկուցումներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարք. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:

13. Դասընթացը բարկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը: **Թեմա 2.** Քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները: **Թեմա 3.** Քաղաքական իշխանություն և իշխանական հարաբերություններ: **Թեմա 4.** Քաղաքական ընտրանի /Էլիտա/: **Թեմա 5.** Քաղաքական լիդերություն: **Թեմա 6.** Քաղաքական ուժիմներ: **Թեմա 7.** Հասարակության քաղաքական համակարգը: Պետությունը որպես քաղաքական համակարգի գլխավոր ինստիտուտ: Պետության ծագումը, բնույթը, դերը և հիմնական ֆունկցիաները: **Թեմա 8.** Քաղաքական կուսակցություններ և կուսակցական համակարգեր: **Թեմա 9.** Քաղաքացիական հասարակություն: **Թեմա 10.** Քաղաքական սոցիալականացում և քաղաքական մասնակցություն: **Թեմա 11.** Ընտրություններ և ընտրական համակարգեր: **Թեմա 12.** Գաղափարախոսությունների տեսություն: **Թեմա 13.** Ազգեր և ազգային քաղաքականություն: **Թեմա 14.** Քաղաքականությունը և կրոնը: **Թեմա 15.** Քաղաքական մշակույթ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Քաղաքագիտություն, Եր., 2006:
2. Буренко В., Журавлев В.В., Политология. Москва, 2004.
3. Гаджиев К., Политология. Москва, 2005.
4. Политология. Под ред. А.А. Радугина, Москва, 1999.
5. Пушкирева Г., Политология. Москва, 2002.
6. Мальцев В., Основы политологии. Москва, 1998.

1.0202/B17	2. Մշակութարանության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ /շաբ	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	

8. Դասընթացի նպաստակն է՝ ուսանողի մոտ կայուն գիտելիքներ ձևավորել մշակութաբանության առարկայի և «մշակույթ» հասկացության վերաբերյալ, արմատավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևույթների, գործընթացների և մեխանիզմների մասին: Հատուկ ուշադրություն դարձնել համաշխարհային ու հայ մշակույթների ընդհանուր բնութագրերի և ներկա գործընթացներիվ:

Դասընթացի խնդիրները.

1. ձևավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևույթների, գործընթացների վերաբերյալ,
2. ուսումնասիրել հայ և համաշխարհային մշակույթների բնդիմանուր բնութագրերը:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու գիտության մեջ մշակույթ» հասկացության ամենատարածված սահմանումները և ստեսությունները,
2. սահմանելու մշակույթի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպարանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. մեկնարանելու մշակույթ, ներամշակույթ, հակամշակույթ հասկացությունները,
2. վերլուծելու մշակութային գործընթացները և մշակույթի զարգացման դինամիկան,
3. մեկնարանելու ժամանակակից մշակութային գործընթացների առանձնահատկությունները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. աշխատելու թիմում,
2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ.

Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:

Բ4. Ըստրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզգիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:

Բ5. Կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի ձևավորելու և հարմարեցնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվություններ:

Գ2. Մայրենի և որեւէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խորը մասնագիտական հանրույթում:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկանական աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. քննարկումներ
3. բանավեճեր
4. ռեֆերատներ
5. գեկուցումներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

13. Դասընթացը բարկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Դասընթացի ուսումնասիրման օբյեկտը, առարկան և խնդիրները: «Մշակույթ» հասկացության սահմանումներն ու մշակույթի էության, ծագման և զարգացման վերաբերյալ տեսությունները: **Թեմա 2.** Մշակույթի մակարդակները: Ազգային և համամարդկային բնույթը: Զանգվածային և էլիտար մշակույթ: **Թեմա 3.** Հոգևոր գործունեության մշակութային ձևերը: Կրոն, գիտություն և արվեստ: **Թեմա 4.** Մշակույթ-բնություն-հասարակություն: **Թեմա 5.** Նախնադարյան մշակույթ: Հին Արևելյան քաղաքակրթություններ (Միջագետքյան, Եգիպտական, հին հնդկական և չինական): **Թեմա 6.** Անտիկ (հունահռոմեական) մշակույթ: **Թեմա 7.** Միջնադար՝ քրիստոնեական և խլամական մշակույթներ: **Թեմա 8.** Վերածնունդ և Ռեֆորմացիա: **Թեմա 9.** Նոր դարաշրջանի ելլուպական մշակույթը: **Թեմա 10.** Սողերնիզմի և պոստմոդեռնիզմի դարաշրջանների մշակույթը: **Թեմա 11.** Հայկական մշակույթ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Մելքոնյան Գ., Մշակութաբանություն, Եր., 2000:
2. Սարգսյան Ս., Մշակութաբանություն, Եր., 1997
3. Սարգսյան Ս., Մշակույթի տեսություն և հայ մշակույթի պատմություն, Եր., 2004:
4. Արյունոս Ը., Ռյայակով Ը., Կոլլեգիա անտրոպոլոգիա, Մ., 2004.
5. Ռոզին Յ., Կոլլեգիա անտրոպոլոգիա, Մ., 1998.

1.0304/B17	2. Կրոնագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ /շաբ	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7. Ստուգաքննություն	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների, դրանց դաշտավայրերի և պատմության հիմնահարցերի, արդի կրոնական ներփակ հոսանքների ու դենումինացիաների վերաբերյալ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների վերաբերյալ, 2. Ուսումնասիրել կրոնական տարատեսակ ուղղությունների դաշտավայրերի պատմությունները: 		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ներկայացնելու ինչ է կրոնը, ինչպիսի կրոններ կան աշխարհում, ինչ դաշտավայրեր ունեն դրանք, 2. Նկարագրելու Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմությունները: 		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Անկանոն առաջարկելու ժամանակակից կրոնների և կրոնական հոսանքների ուղղությունների գարգացման տրամաբանությունը, առանձնահատկություններն ու միտումները: 2. Համեմատական վերլուծության ենթարկելու և իրարից տարբերելու հին աշխարհի տարբեր ժողովությունների դիցարանական համակարգերը: 		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: 		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:

Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:

Բ5. Կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի ձևափոխելու և հարմարեցնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիցտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոր մասնագիտական հանրույթում:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. քննարկումներ
3. բանավեճ
4. գեկուցում
5. ռեֆերատ
6. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարբն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Դասընթացի առարկան, կրոնի պատմական ձևերը: **Թեմա 2.** Ժամանակակից կրոնները: Ազգային և համաշխարհային կրոններ: **Թեմա 3.** Բուդդայականություն, իսլամ, դավանանքը, պաշտամունքը, հիմ-նական ուղղությունները: **Թեմա 4.** Քրիստոնեություն: Դավանաբանությունը և պաշտամունքը: Աստվածա-շունչ: **Թեմա 5.** Արդի կրոնական միավորումներն ու համայնքները: **Թեմա 6.** Քրիստոնեությունը Հայաս-տանում I-IV դարերում: **Թեմա 7.** Հայ Առաքելական եկեղեցին V-IX դարերում: **Թեմա 8.** Հայ Առաքելական եկեղեցին X-XIV դարերում: **Թեմա 9.** Հայ Առաքելական եկեղեցին XV-XVIII դարերում: **Թեմա 10.** Հայ Ա-ռաքելական եկեղեցին XIX-XX դարերում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ալիշան Ղ., Հայոց հին հավատքը կամ հեթանոսական կրոնը, Եր., 2002:
2. Աստվածաշունչ:
3. Գուրան, Սոֆիա, 1929:
4. Երուանդ Վրդ. Տեր-Մինասեանց, Ընդհանուր եկեղեցական պատմութիւն, հ. Ա., Էջմիածին, 1908.
5. Վladimirov N., Ovsienko F., Мировые религии, M., 1998.
6. История религии, т. 1-2, M., 2002.

1.0303/B17	2.Քարոյագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարբ	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել բարոյականության տեսության հիմնահարցերը, ամբողջացնել բարոյականության մասին սովորողի պատկերացումները, բարձրացնել բարոյական գիտակցությունը և համաշխարհայնացման արդի ժամանակաշրջանում նպաստել ուսանողի բարոյական աշխարհայացքի ձևավորմանը:

Դասընթացի խնդիրները.

1. ծանոթացնել բարոյագիտության հիմնական հասկացություններին, բարոյական առաջընթացի էությանն ու չափանիշներին, բարոյականության էությանը, կառուցվածքային բաղադրիչներին, յուրահատկությանը, գործառույթներին, բարոյականության և ազատության հարաբերությանը, ազգային ու համամարդկային բարոյամշակութային արժեքներին, բարոյական արժեհամակարգին,
2. ցույց տալ ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին,
3. նպաստել անձի բարոյական մտահաղորդակցության ձևավորմանը,
4. բացահայտել բարոյական իդեալի էությունը ազգայինի և համամարդկային տեսանկյունից,
5. վերլուծել բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները,
6. բնդյանել սովորողների մտահորհղոնր:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. սահմանելու բարոյագիտության հիմնական հասկացությունները, բարոյական առաջընթացի էությունը ու չափանիշները,
2. տիրապետելու բարոյական կոնֆլիկտների լուծման և հաղթահարման տեխնոլոգիաներին, ինչպեսնաև սոցիալական կյանքի, բիզնես էթիկայի և քաղաքական էթիկայի հիմունքներին:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. ցույց տալու ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին,
2. բացահայտելու բարոյական իդեալի էությունը ազգայինի և համամարդկային տեսանկյունից,
3. վերլուծելու բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները:

գ. քննիանութական/փոխանցեկի կարողություններ

1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:

Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:

Բ5. Կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի ձևափոխելու և հարմարեցնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Գ2. Մարդկանի և որեւէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձից փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոր մասնագիտական հանրույթում:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկանակարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. քննարկումներ
3. գեկուցումներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգաքննություն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

13. Դասընթացը բարկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Բարոյագիտության հիմնական կատեգորիաները: Հասկացություն բարոյագիտության կատեգորիաների մասին: Բարին և չարը: Պարտը և պատասխանատվություն: Պատիվ և արժանապատվություն: Խիդ: Բարոյական իդեալ: Կյանքի իմաստն ու նպատակը: Երջանկություն. **Սեր:** **Թեմա 2.** Բարոյականության էությունը, կառուցվածքային բաղադրիչները, յուրահատկությունը և գործառույթները: Բարոյականության էությունը, յուրահատկությունը և կառուցվածքային բաղադրիչները: Բարոյականության հիմնական սոցիալական գործառույթները: **Թեմա 3.** Բարոյականություն և ազատություն: Անձը և համակեցությունը: Բարոյականության հասարակական խնդիրները: **Թեմա 4.** Անձի բարոյական գիտակցությունը: Անձի բարոյական գիտակցությունը: Անձի բարոյական գործունեությունը: Անձի բարոյական հարաբերությունները: Անձի բարոյական մշակույթը: **Թեմա 5.** Համամարդկային բարոյական արժեքներ և ազգային բարոյական նկարագիր: Ժողովրդավարության և մարդու իրավուքների վերաբիմաստավորումը եվրոպական բարոյամշակութային արժեհամակարգի համատեքստում: Ազգային- բարոյական նկարագիր: **Թեմա 6.** Բարոյագիտության կիրառական խնդիրներ: Կիրառական բարոյագիտություն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Разин А., Этика, Москва, 2003.
2. Дробницкий О., Понятие морали, Москва, 2004.
3. Мур Дж., Принципы этики, Москва, 1984.
4. Этика, Учебник под. Ред. А. Гусейнова и Е. Дубко, Москва, 2000.
5. Словарь по этике.

1.0303/B17	2. Անցիոլգիայի հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել ուսանողներին անհատների, սոցիալական խմբերի, դասակարգերի, մարդկային այլ խմբերի գործունեության մեջ հասարակական ընդհանուր օրինաչափությունների դրսնորման ձևերին և գործողության մեխանիզմներին տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում:		
Դասընթացի խնդիրներ.		
1. ձևավորել համակարգված պատկերացում կիրառական սոցիոլոգիայի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ, 2. ուսումնասիրել սոցիալական խմբերի ընդհանուր օրինաչափությունները, դրսնորման ձևերը և գործողության մեխանիզմները տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ներկայացնելու գիտության մեջ «սոցիոլոգիա» հասկացության ամենատարածված սահմանումները և տեսությունները, 2. սահմանելու սոցիոլոգիայի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպարանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարտություններ		
1. մեկնաբանելու տեղեկատվություն հավաքելու մեթոդները, 2. վերլուծելու սոցիալական խմբերը, դասակարգերը, 3. մեկնաբանելու կիրառական սոցիոլոգիայի հետազոտության մեթոդների տեսակները:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. աշխատելու թիմում, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.
Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:
Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:
Բ5. Կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի ձևափոխելու և հարմարեցնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:
Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիցտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոր մասնագիտական հանրույթում:
Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:
11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
1. դասախոսություն 2. քննարկումներ 3. քանակեմեր 4. ռեֆերատներ 5. գեկուցումներ:
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
Սոուզարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցարդարից:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Կիրառական սոցիոլոգիա առարկայի նպատակը, խնդիրները: Թեմա 2. Տեղեկատվություն հավաքելու մեթոդները: Թեմա 3. Դիտման մեթոդ, հարցման մեթոդ, հարցագրույցի մեթոդ, փաստաթղթերի վերլուծության մեթոդ, Ֆոկուս խումբ: Թեմա 4. Հարցաշարի կառուցվածքը, տեսակները: Թեմա 5. Սոցիոլոգիական հետազոտության փուլերը, ծրագիրը, ընտրանքը:
14.Հիմնական գրականության ցանկ.
1. Бабосов Е., Прикладная социология. Тетра Системс, 2001. ISBN 985-6577-74-8 2. Горшков М., Шереги Ф., Прикладная социология. Методология и методы. Москва: Альфа-М; Инфра-М, 2011. ISBN 978-5-98281-155-4 3. Горшков М., Шереги Ф., Прикладная социология. Методология и методы. Интерактивное уч. пособ. На CD-ROM. 2012 г. 4. Долгоруков А., От замысла к действию. Стратегическое управление. ДИСКУРС, 2011. ISBN 978-5-905369-01-8 5. Ельмееев В., Овсянников В.Г. Прикладная социология: Очерки методологии. СПб.: СПбГУ, 1994 г. (1-еизд.) 6. Кравченко А.И. Прикладная социология и менеджмент: Хрестоматия. М.: МГУ, 1998, ISBN 5-211-03988-2 7. Смехнова, Галина Петровна. Основы прикладной социологии (учеб. пос.), Изд-во «Вузовский учебник», 2009. ISBN 978-5-9558-0061-5 8. Шуклина Елена, Зборовский Гарольд. Прикладная социология. М.: Гардарики, 2006. ISBN 5-8297-0184-7

1.0304/B17	2.Տրամաբանության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Սոուզարք	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել մտածողության օրենքները և կանոնները, սովորեցնել մտածել, կոռեկտ դատել, զերծ մնալ տրամաբանական այն սխալներից:

Դասընթացի խնդիրներ.

1. ցույց տալ հասկացության և բառի տարրերությունները,
2. ծանոթացնել հասկացության տեսակների, տրամաբանական հնարների հետ,
3. ծանոթացնել տրամաբանության և նախադասության կապին,
4. ծանոթացնել մտահանգման տարբեր տեսակներին և նրանց կանոններին, պարզաբանել ապացուցման հերքման էությունը, նրանց եղանակները, բացահայտել ապացուցման և հերքման ընթացքում
- հնարները, տրամաբանական սխալները:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. սահմանելու հասկացության, նրա տեսակների, հասկացության ծավալների միջև հիմնական հարաբերությունները, տրամաբանական հնարները,
2. մեկնաբանելու դատողության, նրա տեսակների, դատողությունների միջև հիմնական հարաբերությունների, տրամաբանական հիմնական օրենքները,
3. սահմանելու մտահանգման տարբեր տեսակները, անհրաժեշտ մտահանգման տեսակները, նրանց կանոնները, ապացուցումն ու հերքումը, նրանց տեսակները, վարկածը, տրամաբանական սխալները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. բաժանելու, դասակարգելու, տեսակավորելու հասկացությունները, դրանց տեսակները,
2. զանազան ելու հասկացությունն ու դատողությունները, դատողությունները տեսակավորելու ըստ տարբերի հիմքերի, գործածելու տրամաբանության հիմնական օրենքները,
3. զանազան ելու մտահանգման տարբեր տեսակները, անսխալ ապացուցել և հերքել:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. կառուցելու և հիմնավորելու սեփական մտքերը առանց տրամաբանական սխալների:

10. Դասընթացը ձեւավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա3. Կառուցելու տրամաբանորեն ձիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով:

Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պարակտիկայում՝ միշտմակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձեւակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ5. կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի ձեւափոխելու և հարմարեցնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Գ2. Մարդկանի և որեւէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկադական աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձեւերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. քննարկում
3. բանավեճ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սոուզարդ. Վերջնարդյունքների ձեւավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Տրամաբանություն առարկան և նրա դերն ու նշանակությունը: **Թեմա 2.** Հասկացություն:

Թեմա 3. Դատողություն: **Թեմա 4.** Տրամաբանության օրենքները: **Թեմա 5.** Մտահանգում: **Թեմա 6.** Ապացուցում և հերքում: **Թեմա 7.** Պարալոգիզմ, սովորական առամտություն, Պարադրու: Հիպոթեզ:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Բրուտյան Գ., Տրամաբանության դասընթաց, Եր., 1976:
2. Кондаков Н., Логический словарь, Москва, 1975.
3. Гетманов А., Логика, Москва, 1993.
4. Маковелский А., История логики, Москва, 1967.
5. Демидов И., Логика, Москва, 2004:

1.0303/B17	2.Հոգեբանության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Սոուզարք	
8.Դասընթացի նպատակն Է՝ ծանոթացնել ուսանողին ընդհանուր հոգեբանության և դրա հիմունքներին, տարբեր բաժինների կառուցվածքին ու զարգացմանը, ծանոթացնել հոգեկանի ակտիվության մակարդակներին, անձնափորությանը, նրա կառուցվածքին և դրսուրումներին, անձի պարզագույն, հոգեկան իմացական գործընթացներին: Ուսումնասիրել ընկալման, ըմբռնման առանձնահատկությունները, հիշողության, մտածողության, երևակայության առանձնահատկությունները, պարզաբանել անձի հուզակամային կողմը, անձի հոգեբանական անհատական առանձնահատկությունները:		
Դասընթացի խնդիրները. <ol style="list-style-type: none"> 1. բացահայտել հոգեբանության սկզբունքներն ու հիմնական դրույթները, կրթական նորուելինողիքիները, 2. լուծել մասնագիտական խնդիրներ, պլանավորել և իրականացնել հետազոտություններ, 3. ցուց տալ ընդհանուր հոգեբանության առանձըրային տեսությունները: 		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկա՝ <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ճանաչելու ընդհանուր հոգեբանության կառուցվածքը, տարբեր բաժինների զարգացումը ևգործառույթները, մեթոդները, 2. տարբերակելու հոգեկանի ակտիվության մակարդակները, 3. պարզաբանելու հոգեկան պարզագույն իմացական գործընթացները և նրանցառանձնահատկությունները, 4. բացատրելու հոգեկան իմացական բարձրագույն գործընթացները և նրանցառանձնահատկություններին: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. մեկնարանելու անձի հուզակամային ոլորտի նրբությունները, 2. տարբերակելու անձի անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունները: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. զարգանելու սեփական ընդունակությունները, կարողությունները, 2. վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետազա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ձանապարհով: 		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ.</p> <p>Բ3.Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:</p> <p>Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:</p> <p>Բ5.Կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի ձևափոխելու և հարմարեցնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:</p> <p>Գ2.Մայրենի և որեւէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p>Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p>Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>		

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. քննարկում
3. բանավեճ
4. գործնական պարապմունք
5. ուժերատ/էսսե
6. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարք. Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հոգեբանության առարկան, խնդիրները: **Թեմա 2.** Հոգեբանական հիմնական մեթոդները, բնագավառները: **Թեմա 3.** Հոգեկանի ռեֆլեկտորային մեկնաբանությունը: **Թեմա 4.** Հոգեկանի ակտի- վության մակարդակները: **Թեմա 5.** Հոգեկանի և զիտակցության զարգացումը: **Թեմա 6.** Անձի հոգե- բանական բնութագիրը: **Թեմա 7.** Ուշադրություն, ֆիզիոլոգիական հիմքերը, տեսակները, զարգացումը: **Թեմա 8.** Անձի իմացական հոգեկան գործնքացները՝ զգայությունները: **Թեմա 9.** Զգայությունների դասակարգումը, զգայունակություն: **Թեմա 10.** Ընկալում, ըմբռում, առանձնահատկությունները: **Թեմա 11.** Հիշողություն և անձ, տեսակները, գործնքացները: **Թեմա 12.** Մտածողություն, տեսակները, գործնքացները: **Թեմա 13.** Երևակայության և պրոբլեմային իրադրություն, տեսակները: **Թեմա 14.** Անձի հոգակամային կողմը: **Թեմա 15.** Անձի անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունները՝ խառնվածք, բնավորություն, ընդունակություններ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ավանեսյան Հ., Հովհաննիսյան Հ., Ասրիյան Է. Հոգեբանություն, դեմքեր, փաստեր/Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2010:
2. Նալշաջյան Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Եր., 1997:
3. Психология. Учебное пособие под. Ред. Е. И. Рогова. М., 2005
4. Маклаков А., Общая психология. М., 2007:
5. Немов Р., "Психология: учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений: в 3 кн." М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС (2003).
6. Столяренко, Людмила Дмитриевна, Психология.учебник для вузов.-СПб.: Питер,2010.-592 с.
7. Столяренко Л.Д., Основы психологии. Ростов-на-Дону, 2005.

1.0105/B17	2. Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական մասնագիտությունների ներկայացուցիչներին բնագիտական գրագիտության հիմունքներին 21-րդ դարի մակարդակով ծանոթացնելն է: Այն պիտի առաջին հերթին ապագա մտավորականին ուսանի բնագիտության, մաթեմատիկայի և հումանիտար գիտությունների ուսումնասիրման առարկաների ու մեթոդոլոգիայի ընդհանրություններին, որ նման մտավորականն իր հետագա գործունեության ընթացքում հնարավորին չափ քիչ ենթարկվի զանազան մոլորություններին, նախապաշարմունքներին ու սնահավատություններին: Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում կներկայացվի ժամանակակից բնագիտությունը համապիտանի մեթոդների և օրենքների ամբողջության մեջ՝ ցուցադրելով շրջապատող աշխարհի ձանաշման ռացիոնալ մեթոդի առանձնահատկությունը, բնագիտության տրամաբանությունը և կառուցվածքը:		
Դասընթացի խնդիրներն են.		
1. ձևավորել բնագիտական աշխարհայացք, 2. ծանոթացնել բնագիտության զարգացման պատմությանը, 3. բացատրել բնության համակարգերի կազմավորման, կառուցվածքի և զարգացման օրինացակու-թյունները, 4. ուսանողներին ծանոթացնել բնագիտության զարգացման ներկա միտումներին:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ներկայացնելու բնագիտության զարգացման փուլեր,		

- Ներկայացնելու բնագիտության հիմնական սկզբունքներին,
- մեկնարանելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- կիրառելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, զարգացման ընդհանուր սկզբունքների և օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքները տարբեր հետազոտություններում,
- կատարելու հաշվարկներ որոշակի գործնաթացների վերաբերյալ և տալ որակական ու քանակականգնահատական բնության երևոյթների վերջնական արդյունքների մասին,
- կատարելու համապատասխան եզրակացություններ բնության առավել ընդհանուր համակարգերի վերաբերյալ:

գ. ընդհանրական/պայմանելի կարողություններ

- ներկայացնելու թիմային աշխատանքի ընթացքում հստակ սեփական միտքը,
- օգտվելով տարբեր աղբյուրներից կատարելու վերլուծություններ և դասակարգելու ստացած ինֆորմացիան,
- ստեղծագործելով՝ պահպանելով մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք.

Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:

Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ,

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձից փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոր մասնագիտական հանրույթում:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- խոսրային մեթոդները (դասախոսումը, բացատրումը, պատմումը, զեկուցումը),
- գործնական մեթոդները (վարժությունների և տնային առաջարկանքի կատարումը),
- տրամաբանական մեթոդները (ինդուկտիվ, դերուկտիվ, անալոգիա),
- ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական - ցուցադրական, պրոբելմային - որոնողական),
- համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային և խմբային աշխատանքներ),
- քննադաշտական մեթոդները,
- խմբային աշխատանքի մեթոդները,
- ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
- վերահսկողության մեթոդները (գրավոր և բանավոր, պլանավորված և ոչ պլանավորված վերահսկողություն):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարք. Ուսանողին տրվում է ինքնուրույն աշխատանք ռեֆերատի տեսքով՝ դասընթացին վերաբերվող: Տրվում է ռեֆերատը բանավոր և ժամանակակից մեթոդներով ներկայացնելու հնարավորություն, եթե ուսանողը ինքնուրույն աշխատանքը ներկայացնում է դրսւորելով անհրաժեշտ պերցոնարդունքը 50 տոկոսից ավելին նաև ստանում է ստուգված:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

- Թեմա 1.** Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ առարկայի նպատակները, խնդիրները, ուսումնասիրության մեթոդները և զարգացման հիմնական փուլերը: **Թեմա 2.** Բնագիտական և հումանի-տար մշակույթներ: Աշխարհի մեխանիկական, էլեկտրամագնիսական և ժամանակակից պատկերները: **Թեմա 3.** Նյութի կառուցվածքի կոնցեպցիաները: Միկրոաշխարհի կառուցվածքների և փոխազդեցությունների կոնցեպցիաները: Տարրական մասնիկները: Հիմնարար փոխազդեցությունները: **Թեմա 4.** Հարաբերականության հատուկ և ընդհանուր սկզբունքները: Անորոշությունը աշխարհում: Անորոշությունների առնչություն: Լրացման սկզբունք: **Թեմա 5.** Աստղերի, մոլորակների և տիեզերքի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: **Թեմա 6.** Կենդանի նյութի ձևերը, հատկությունները և կազմավորման մակարդակները: **Թեմա 7.** Էվոլյուցիոն կենսաբանության կոնցեպցիաները:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

- Ասլանյան Լ., Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ, Եր., 2007:
- Կանկե Յ., Կոնցեպции современного естествознания, Логос, Москва, 2002.
- Կոնցեպции современного естествознания, Питер 2008 , (Под. редакц. Л.А.Михайлова).

1.0104/B05	2.Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգաքք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ համակարգչների, դրանց տեխնիկական, ծրագրային և ինֆորմացիոն ապահովման մասին, ինչպես նաև ստեղծել անհրաժեշտ հիմքեր համակարգչի օգնությամբ մասնագիտության մեջ գործնական հետազոտություններ ու վերլուծություններ կատարելու համար:		
Դասընթացի խնդիրներ.		
1. Ուսանողներին ծանոթացնել համակարգչի կառուցվածքին, համակարգային և կիրառական ծրագրերին:		
2. Մեկնարանել փաստաթղթերի գեղարվեստական ձևավորման ոճերը, շրիֆտատեսակները, խմբագրման հարավորությունները:		
3. բացահայտել ժամանակակից համակարգչի դերն ու կարևորությունը հումանիտարմասնագիտությունների մեջ:		
4. կատարել տրամաբանական արտահայտություններ Excel համակարգով խնդիրներ լուծելու համար:		
5. բարեկարգ հաշվարկների ստացված տվյալների կառուցել գրաֆիկներ, տեսակավորել:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. թվարկելու համակարգչի կառուցվածքը և նշելու աշխատանքի հիմնական սկզբունքները,		
2. ընտրելու ոճեր, շրիֆտատեսակներ, շաբլոններ Word տեքստային խմբագրով փաստաթղթեր ձևավորելու համար,		
3. վերարտադրելու և ստեղծելու էլեկտրոնային այլուսակ,		
4. ուսանողը ունակ կլինի ընտրել և ներկայացնել Power Point համակարգի հնարավորությունները:		
10. բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. օգտագործելու օվերացիոն համակարգի հնարավորությունները,		
2. կատարելու իր թղթավարությունը Microsoft Word տեքստային խմբագրիչով,		
3. էլեկտրոնային այլուսակով կատարելու հաշվարկային աշխատանքներ կիրառելով ստանդարտֆունկցիաներ և տրամաբանական գործողություններ,		
4. կիրառելու Power Point ծրագիրը գեկուցումների, ուժեղատների, կուրսային և ավարտականաշխատանքների ցուցադրման համար:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
10.Դասընթացը ձեռավորում է կորթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝		
Բ2.Պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ կիրառելով տարբեր ՏՀՏ-ներ (word, excel, power-point) այլուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:		
Գ4.Օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:		
11.Գիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. փորձ խմբերում տարբեր հարցադրումներ և քննարկումներ,		
2. լաբորատոր աշխատանքներ,		
3. տնային, ինքնուրույն և ստուգողական աշխատանքներ և խմբային նախագծեր.		

12. Գնահատման մերողները և չափանիշներն են.

Սոուզարք. Թեսուր, առաջադրանքը, խնդիրը կամ ուժեքատը. գնահատվում է «Բավարար», եթե կատարելէ 50% և ավելի:

1. Ուսանողը շնորհանդեսի ուղեկցությամբ Power Point ծրագրով ներկայացնում է հանձնարարվածինքնուրույն աշխատանքները:
2. Ուսանողը հանձնում է ուսումնառության ողջ ընթացքում ստացած գիտելիքների վերաբերյալուեֆերատը;
3. Ուսանողը տեղում կատարում է առաջադրանք, որը բաղկացած է MS Word և Excel – ծրագրերի թեսթերից:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները.

Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները: ԷջՄ-ի հիմնական հանգույցները. հիշասարք, պրոցեսոր, ներածման և արտածման սարքեր: ԷջՄ-ի ծրագրային ապահովումը: Ֆայլ, ֆայլի անվանում. Ֆայլի ճանապարհ: Հիշողության չափման միավորները:

Թեմա 2. Microsoft Word փաստաթղթերի ստեղծում և ձևավորում.

Փաստաթղթերի ստեղծում և ձևավորում: Տարի բնութագրերը: WordArt-ի տեղադրում: Նրա հետ աշխատելու գործիքները: Formatting պանեի գործիքները: Աշխատանք Տաե-երի հետ: Պարագրաֆ, նրա բնութագրերը: Էջի պարամետրերի տեղադրում: Եզրագծերի և ֆոնի տեղադրում, տեքստերի խմբագրում (բլոկների պատճենում, տեղափոխում, տեղադրում): Փաստաթղթերի նախնական դիտարկում և տպում: Տեքստերի սխալների ուղղում, որոնում, փոխարինում: Էջի համարների տեղադրում: Drawing ռեժիմ: Աշխատանք Autoshapes-երի հետ: Աղյուսակների տեղադրում::

Թեմա 3. Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակներ

Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակային համակարգի պատուհանի կառուցվածքը: Բջջներ: Տվյալների ներմուծում, խմբագրում, ֆորմատավորում: Բջջի հասցեների տիպերը: Ներմուծման ավտոմատացում: Տրամաբանական գործողություններ, ֆունկցիաներ: Տվյալների տեսակավորում՝ Filter, Sort ռեժիմները:

Թեմա 4. Microsoft PowerPoint ներկայացման ստեղծում:

Ներկայացումների ստեղծում: Անիմացիաների և ոճերի հաղորդում սահիկներին: Զայնային, լուսային ոճերի հաղորդում սահիկներին: Դիզայնի ձևավորում: Ավտոմատացնել սահիկների միջև անցումը:

Ներկայացումն ինտեգրել այլ թվայնացված միջոցների հետ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հովակիմյան Ա., Սարգսյան Ա., Խաչոյան Լ., Խապիրյան Ն., Մանուկյան Ա., Մկրտչյան Ն, Համակարգային գրագիտություն, Մեթոդական ձեռնարկ, Երևան, 2012:
2. Տիխոմիրօվ Ա. , Պրօքդի Ա.Կ., Կոլոսկօվ Պ.Բ., Կլենդրօվա Ի.Ա. և դր., Microsoft Office 2007, Հայկա և Տեխնիկա, Էլ. Կուգա, 2008.
3. Զանփոլայյան Բ., Քոմիյութերային կիրառական տեխնոլոգիաների հիմունքները, ՀՊՃՀ, Երևան, 2000:

1.0302/B17	2.Հաղորդակցման հմտություններ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7.սոուզարք	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացման համար:

Դասընթացի խնդիրներ՝

1. Նպաստել սովորողների քննադատական մտածողության ձևավորման՝ ստեղծելով ինքնուրույն որոշումներ կայացնելու, բազմաթիվ կարծիքների ու տեսակետների նկատմամբ հարզանք ունենալու, արդյունավետ հաղորդակցվելու մթնոլորտի գարգամանը:
2. Ուսումնապիրել լեզվի կիրառական և հաղորդակցային հնարավորությունները,
3. բացահայտել խոսքի ընդհանուր օինաշափությունները,
4. դրսորել գրական խոսքի բարձր մշակույթ,
5. հարստացնել ու զարգացնել լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնարավորությունները:

<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> Ներկայացնելու լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները. լուսաբանելու լեզվի դերը որպես հաղորդակցական միջոց, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> տիրապետելու որոշակի աշխատանքային հմտությունների և տարբեր միջավայրերում քաղաքակիրթ, բարյացակամ հաղորդակցվելու ունակությունների: ընտրելու հաղորդակցման համար անհրաժեշտ լեզվառձական միջոցներ. <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> դրսեորելու լեզվական բաձր մշակույթ, հարուստ բառապաշար, լայն աշխարհայցր, մասնագիտական էթիկա, հանրության հետ հաղորդակցվելու ունակություններ:
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները</p> <p>Ա2.Արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ֆրանսերենով (առնվազն B2) ու անգլերենով (առնվազն B2) և մեկնաբանելու նրանց առանձնահատկությունները, տարբերակելու ֆրանսիական և անգլոամերիկյան մշակույթները, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ֆրանսիայի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը:</p> <p>Ա3.Կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով:</p> <p>Բ4.Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:</p> <p>Գ2.Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p>Գ3.Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p>Գ4.Ստանձնելու անձնական պատասխանատվություն ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p>Գ5.Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>
<p>11.Կիրառում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձեերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> Պասիվ դասախոսություն Ակտիվ դասախոսություն <ul style="list-style-type: none"> ✓ հարցուազատասխան ✓ զրույց   Բնտերակտիվ դասախոսություն <ul style="list-style-type: none"> ✓ «PowerPoint» համակարգչային ծրագրով տեսադրվագաշարերի ցուցադրում ✓ հարցուազատասխան ✓ բանավեճ ✓ զրույց
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ստուգաքք. Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:</p>
<p>13.Համառոտ բուվանդակություն.</p> <p>Թեմա 1. Հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը: Թեմա 2. Հաղորդակցման խոշնդոտները. գործնական հաղորդակցում: Թեմա 3. Հաղորդակցման դասակարգումները: Թեմա 4. Ուղղակի և անուղղակի հաղորդակցման ձևերը:</p> <p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> Ավետիսյան Յու., Պաշտոնական գրագրություն, Երևան, 2001: Գաբրիելյան Յու., Լեզվական հաղորդակցության տեսություն, Երևան, 2018: Գաբրիելյան Վ., Գրավոր խոսք, Երկրորդ հրատարակություն, Երևան, 2009: Դետրայան Ա., Գործարար հաղորդակցություն, Երևան, 2003թ.: Դետրայան Հ., Մարտիրոսյան Ա., Գործարար և գիտական հայոց լեզու, Երևան, 2015: Քարնեզի Դ., Ինչպէ՞ս ս ձեռք բերել բարեկամներ և ինչպէս ազդել մարդկանց վրա, 1936:

1.0304/B	2. Քննական և ստեղծագործական մտածողություն	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել քննական և ստեղծագործական մտածողության առանձնահատկությունները, ուսանողների մոտ ձևավորել ստեղծագործական և քննական մտածողություն:		
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> սահմանելու քննական և ստեղծագործական մտածողությունը մեկնաբանելու քննական և ստեղծագործական մտածողության հիմնական սկզբունքներն ու հատկանիշները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> կիրառելու քննական և ստեղծագործական մտածողության գործիքները: մեկնաբանելու քննական մտածողության տեսակները: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> պատրաստելու ինքնուրույն աշխատանքներ և գեկուցումներ: 		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
<p>Ա1.Մեկնաբանելու ժամանակակից ֆրանսիական և անգլիական բանափրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնափրության առաջադիմ մեթոդները,</p> <p>Ա3.Կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով:</p> <p>Բ1.Հետազոտելու, վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերենով, ֆրանսերենով, անգլերենով մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս:</p> <p>Բ4.Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, քնազիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:</p> <p>Բ5.Կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի ձևափոխելու և հարմարեցնելու մասնագիտական գործառությունները և ծրագրերը գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:</p> <p>Բ7.Կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ:</p> <p>Գ5.Կառավարելու մասնագիտական գործառություններ ու ծրագրեր, դեկանական աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>		
11.Կիրառում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
<ol style="list-style-type: none"> անհատական և խմբային առաջադրանքներ ընթերցանություն թեսություն ռեֆերատ գրույց լեզվակրի հետ շնորհանդես ինքնուրույն աշխատանք 		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:		
13.Դասընթացը բարեկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.		
<p>Թեմա 1. Ստեղծագործական և քննական մտածողության սահմանումը: Թեմա 2. ստեղծագործական և քննական մտածողության կարևորությունը: Թեմա 3. ստեղծագործական և քննական մտածողության զարգացման փուլերը: Թեմա 4. Ստեղծագործական և քննական մտածողության խրախուսման մեթոդները: Թեմա 5. Քննական և ստեղծագործական մտածողության հմտությունների զարգացման մուտքումները: Թեմա 6. Ստեղծագործական և քննական մտածողության զարգացման գործիքները: Թեմա 7. Քննական մտածողության տեսակները: Թեմա 8.</p>		

Ստեղծագործական մտածողության սկզբունքները, հիմնական հատկանիշները:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Бутенко А. В., Ходос Е. А. Критическое мышление: метод, теория, практика. Учеб.-метод. пособие. М.: Мирос, 2002. — 176 с.
2. Ивунина Е. Е. О различных подходах к понятию «критическое мышление» // Молодой учёный. — 2009. — № 11. — С. 170—174.
3. Турчин В. Ф. Феномен науки. Кибернетический подход к эволюции. — Изд. 2-е — М.: Словарное издательство ЭТС. — 2000. — 368 с.
4. Халперн Д. Психология критического мышления. — СПб.: Питер, 2000. — 512 с.

1.0302/B17	2.Մեղագրագիտություն	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Սսուցարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին ներկայացնել հասարակության և մեղայի փոխհարաբերությունները, դրանց առանձնահատկությունները, ծանոթացնել մեղիայի կողմից հանրային կարծիքի, սոցիալական դիրքորոշման, արժեհամակարգի ձևավորման մեխանիզմներին, ուսումնամիջության կիտակցության և մեղիամիջավայրի փոխազդեցությունների շրջանակը, հասկանալ դրանց նախադրյաները և հետևանքները։		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ամսանագիտական գիտելիք և իմացություն		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Հիմնավորելու մեղիայի և տեղեկատվական հասարակության էությունը, դրանց հետ կապված հասկացությունները և հիմնական տեսությունները, 2. Որոշելու մեղիայի արժեքաստեղծ գործառույթը, վերջինիս միջոցով հասարակական արժեքների ձևավորման փուլերը, 3. Մատնանշելու սոցիալական դիրքորոշման փոփոխման մեխանիզմները՝ մեղիայի դերն ավելի ամբողջական պատկերացնելու համար, 		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Տարբերակելու մեղիայի հաղորդակցային և գաղափարական բնույթը, 2. Գնահատելու տեղեկատվական հասարակության հայաստանյան յուրահատկությունները, 3. Հետազոտության ժամանակակից մեթոդներով համեմատելու մեղիատեսակները (մեղիա)՝ ըստ իրենց ազդեցիկության աստիճանի, 4. Տարբերակելու ամբոխի կարգավորման/մանհպուլացման մեխանիզմներն ու հնարքները կոնկրետ դեպքերում, 		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Արժևորելու և քննադատական մոտեցում ցուցաբեկելու մեղիաարտադրանքին, 2. Սեփական հետազոտություններում մեթոդաբանական սկզբունքներով համակարգելու մեղիաազդեցության մեխանիզմները: 		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝		
Բ2. Պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) արյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:		
Բ4.Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:		
Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվություն ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:		
11.Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն 2. գործնական պարապմունք 		

3. ինքնուրույն խատանքներ:
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
Ստուգարբն անց է կացվում բանավոր:
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ իիմսական բաժիններից.
Թեմա 1. Հասարակության կառուցվածքը: Հասարակություն և անհատ: Թեմա 2. Մեղիս և մեղիամիջավայր: Մեղիսի հաղորդակցային և գաղափարական բնույթը: Թեմա 3. Տեղեկատվական հասարակություն. ձևավորման նախադրյաները: Թեմա 4. Հասարակական գիտակցություն-մեղիամիջավայր. փոխադարձ ազդեցության բնույթը: Թեմա 5. Հասարակական գիտակցության մանիպուլյացիա: Թեմա 6. Մեղիս և արժեքներ. մեղիսի արժեքաստեղծ գործառույթը:
14.Հիմնական գրականության ցանկ.
1. Morin E., Au-delà de la globalisation et du développement, société-monde ou empire-monde ? », La revue du MAUSS, 20, pp. 43-53, 2002.
2. Назаров М. М., Массовая коммуникация и общество. Введение в теорию и исследования. — М.: «Аванти плюс», 2003.
3. Поликарпова Е.В., Аксиологические Функции Mass-Media В Современном Обществе, Ростов-на-Дону, 2002.

1.0305/B09	2.Ուսուց լեզու -3	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.ստուգարբ	
8.Դասընթացի նպատակն է խորացնել և զարգացնել նախորդ 2 փուլերում ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողների մոտ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր խոսքի ունակություններ:		
Դասընթացի խնդիրներ.		
1. խորացնել և հարատացնել ուսանողների խոսակցական բառապաշարը,		
2. ակտիվացնել բանավոր խոսքը և շփման կարողությունները,		
3. զարգացնել ոռուերենի ուղղախոսության նորմերը, խոսքի մասերի կառուցվածքային և գործառական առանձնահատկությունները,		
4. զարգացնել ոռուերենով ազատ հաղորդակցվելու տեխնիկան:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ներկայացնելու ոռուերենի բառակազմության միջոցները:		
2. կիրառելու հոմանիշները, հականիշները և համանունները համատեքստում:		
3. գործածելու ոռուերենին բնորոշ խոսակցական կառուցներ:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. ընդհանրացնելու լեզվի նախնական քերականական և բառապաշարային գիտելիքները:		
2. վարելու գրույց/երկխոսություն՝ կիրառելով ուղղախոսության և շարահյուսության կանոններ:		
3. արտահայտելու և հիմնավորելու սեփական կարծիքը, կազմելու գործնական նամակներ:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. ունկնդրելու և վերարտադրելու գրույց/երկխոսություն:		
2. պատրաստելու ինքնուրույն աշխատանքներ և զեկուցումներ:		
3. բանավիճելու մասնագիտական թեմաներով:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.		
Ա3. Կառուցելու տրամաբանորեն ձիշտ, փաստարկած, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով:		
Ա4. Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջամտակարգային կապերն ու հարաբերությունները:		

Բ2. Պլանավորելու, մշակելու, վերլուծելու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր ՏՀՏ-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատճեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:

Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:

Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառությունը ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ
2. ընթերցանություն
3. թեստ
4. ռեֆերատ
5. գրույց լեզվակրի հետ
6. շնորհանդես
7. ինքնուրույն աշխատանք

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Շարահյուսություն: **Թեմա 2.** Ուղղագրության հիմնական կանոնները: **Թեմա Մասնագիտական տեքստ:**

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Русский язык. Под общ.ред. к.ф.н. доцента Лалаян С.А. Еր., изд-во ЕГУ, 2018.
2. Русский язык. Под общ.ред. Л.М.Мкртчяна. Ер., изд-во ЕГУ, 2004.
3. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация Речь., П.Б.Балаян, Л.А.Тер-Саркисян, Б.С.Ходжумян. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015.
4. Учебные пособия по специальности.

1. 0104/B 17	2. Կիրառական վիճակագրություն	3. 2 ECTS կրետիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել կիրառական վիճակագրության հիմնական մեթոդների հետ, սովորեցնել ուսանողներին կիրառել վիճակագրության մեթոդները գործնական խնդիրներ լուծելու համար, ծանոթացնել ուսանողներին կիրառական վիճակագրության տարբեր բաժինների հետ:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ձևակերպելու վիճակագրական խնդիրներ,		
2. կառուցելու նմուշին համապատասխան հաճախությունների այունապատկերը,		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. վերլուծելով առկա տվյալները՝ կատարելու վիճակագրական հետևողություններ:		
2. ստանալու տարբեր բնութագրիչների գնահատականներ:		

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. համակարգելու և վերլուծելու ստացած տեղեկատվությունը, անելու հետևություններ:

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

Բ2.Պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարրեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվություն ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

Գ5.Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

Գ6.Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետազա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. գործնական պարապմունք
3. ինքնուրույն աշխատանքներ

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարքն անց է կացվում բանավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Բաժին 1. Նկարագրական վիճակագրություն: Բաժին 2. Նմուշային եղանակ: Բաժին 3. Գնահատման տեսություն: Բաժին 4. Միջակայքային գնահատականներ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ահարոնյան Ն., Խորայելյան Ե., Հավանականությունների տեսության խնդրագիրք, ԵՊՀ, Եր., 2016.
2. Գասպարյան Կ., Վիճակագրության խնդիրների ժողովածու, Եր., 2017:
3. Հարությունյան Ե. և այլոք, Հավանականություն և կիրառական վիճակագրություն, Եր., 2000:
4. Իվченко Գ. , Медведев Ю. , Математическая статистика, кн. дом Либроком, М., 2014.

1.0105 /B04	2. Մաթեմատիկայի հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2ժամ/շր.	5. 0/30/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգաբար	
8. Ծրագիրը նպատակ ունի ուսանողներին ծանոթացնել մաթեմատիկայի հիմունքներին՝ որպես ընդհանուր մշակույթի բաղկացուցիչ մասի, ուսանողներին մոտ ձևավորել վերացական մտածողություն:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. լուծելու հանրակրթական և հանրամատչելի բնույթի մաթեմատիկական որոշ հարցեր:		
2. ճիշտ մշակելու թվային տվյալները, մասնագիտական վերլուծությունները գրաֆիկների, սանդղակների, մասերով,		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. տարրական ֆունկցիաների հենքի վրա դասակարգել ֆունկցիաները, սահմանել ֆունկցիայի անընդհատությունը, հաշվել նրա սահմանը:		
2. գործնականում իրականացնել հետազոտական աշխատանքի ճիշտ պլանավորում,		
3. գործնականում իրականացնել հետազոտման մեթոդի ճիշտ ընտրություն:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. աշխատել հետազոտական խմբում,		
2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում:		
3. վերլուծել խնդիրները և առաջարկել լուծման եղանակներ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.		
Բ4. Ըստրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:		
Բ5. Կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի ձևափոխելու և հարմարեցնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:		
11. Կիրառում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձեերն ու մեթոդները.		
1. Դասախոսություններ դիդակտիկ նյութերի կիրառմամբ (համակարգիչ աղյուսակներ և այլն)		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Բաժին 1. Մաթեմատիկա առարկան և մաթեմատիկական լեզու: Բաժին 2. Բազմությունների տեսության տարրեր և թվային բազմություններ: Բաժին 3. Ոչ էվկլիդեսյան երկրաչափություն: Բաժին 4. Վեկտորական հաշվի: Բաժին 5. Տեքստային խնդիրներ: (տոկոսի, խառնուրդների և շարժման խնդիրներ): Բաժին 6. Հանրահաշվական կորեր(ուղիղ գիծ, շրջանագիծ): Բաժին 7. Հավանականությունների տեսություն և մաթեմատիկական վիճակագրության տարրեր:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. Աթարելիյան Վ. և ուրիշներ, Մաթեմատիկա հումանիտար մասնա գիտությունների համար, ԵՊՀ, Երևան, 2004:		
2. Тихомиров Н. Б., Шелехов А. М., Математика, Учебный курс для юристов, Москва, Юрайт, 2000.		
3. Քարտաշյան Ա.Հ. Մաթեմատիկա Երևան. Լույս, 1983		
4. Стойлова Л.П. Математика Москва, Академия, 2007		
5. Лавров И.А., Максимова Л.Л. Задачи по теории множеств, математической логике и теории алгоритмов Москва, Физматлит 1995		

ՄԱՍԻՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ
(ՊԱՐՏԱԴՐԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ)

1.0305/B61	2. Անգերեն -1	3.2 ECTS կրեդիտ
4. 2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել անգերենի ընթերցանության և ընթերցած նյութը բանավոր ներկայացնելու և քննարկելու ունակություններ:		
Դասընթացի խնդիրներն են		
1. Ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված կարդացած նյութի վրա: 2. Զարգացնել ուսանողի լեզվական և հաղորդակցական հմտությունները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Ներկայացնելու ընթերցած նյութը, 2. Ներկայացնելու բառապաշտ, 3. Կիրառելու բանավոր խոսքի ձևակերպման սկզբունքները և կանոնները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. Կարդալու, պատմելու, մեկնաբանելու գեղարվեստական տեքստեր, 2. Վերարտադրելու տեքստը, ներկայացնելու նրա բովանդակությունը:		
գ. քննիանքական/փոխանցելի կարողություններ		
1. գնահատելու, վերլուծելու և գուգադրելու լեզվական տեղեկատվությունը, 2. օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղյուրներից:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ.		
Ա3. Կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով:		
Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պյուստիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:		
Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:		
Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. քննարկում /բանավեճ 2. համագործակցային աշխատանք 3. մտագրող 5. ինդուկտիվ մեթոդ 6. դեղուկտիվ մեթոդ 7. վերլուծական մեթոդ 8. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ 9. բացատրական մեթոդ:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Ստուգարք. Ստուգարքը անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում կատարված աշխատանքների արդյունքների վրա:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Թեմա 1. Ընդհանուր անգերեն՝ ուղղված ուսանողների անգերենի բառապաշտը հարստացնելուն և տարրեր հարցերի շուրջ անգերենով հաղորդակցվելուն: Թեմա 2. Պատմողական խոսք՝ ուղղված ուսանողների անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը: Թեմա 3. Ընթերցանության հմտություններ՝ ուղղված ընթերցանության տարրեր տիպերի ուսումնասիրությանն ու դրանց գործնականում կիրառմանը:		

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Richards, O. English Short Stories. London: Olly Richards Publishing, 2016.

2 Hunter, J. Modern Short Stories. London: Faber and Faber, 2001.

1. 0305/B63	2. Անգլերեն-2	3.2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է ապահովել և կատարելագործել ուսանողի անգլերեն բանավոր խոսքային ունակություններն ու քննադատական մտածողությունը:		
Դասընթացի խնդիրներն են.		
1. ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա, 2. խորացնել ուսանողի լեզվական հմտություններն ու և հաղորդակցական կարողությունները:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. գործածելու նոր բառապաշտը, 2. կառուցելու տրամաբանութեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով, 3. գործածելու գեղարվեստական տեքստին հասուն լեզվական կառուցյները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները, 2. վերարտադրելու տեքստը և ներկայացնելու բովանդակությունը, 3. թարգմանելու տեքստը:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. գնահատելու, վերլուծելու և գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը, 2. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք.		
Ա3. Կառուցելու տրամաբանութեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով:		
Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:		
Գ2. Մասնագիտական կարողությունները ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:		
Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. քննարկում /բանավեճ 2. համագործակցային աշխատանք 3. մտագրուն 4. ինդուկտիվ մեթոդ 5. դեմուկտիվ մեթոդ 6. վերլուծական մեթոդ 7. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Ստուգարք. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում կատարված աշխատանքների արդյունքների վրա:		

13. Դասընթացը բարկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ընդհանուր անզերեն՝ ուղղված ուսանողների անզերենի բառապաշարը հարստացնելուն և տարբեր հարցերի շորջ անզերենով հաղորդակցվելուն: **Թեմա 2.** Պատմողական խոսք՝ ուղղված ուսանողների անհատական ստեղծագործական մտքի՝ ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը: **Թեմա 3.** Ընթերցանության հմտություններ՝ ուղղված ընթերցանության տարբեր տիպերի ուսումնասիրությանն ու դրանց գործնականում կիրառմանը:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Thomas, D. The Peaches. London: Faber and Faber, 2005.
2. Hemingway, E. Indian Camp. London: Faber and Faber, 2005.
3. Fitzgerald, S. The Ice Palace. Lonfon: Faber and Faber, 2005.

1.0305/B32	2.Անզերենի լեզվական հմտություններ-1	3.9 ECTS կրեդիտ
4.6 Ժամ/ շաբ.	5.0/90/0	
6.1-ին կիսամյակ		7.Եզրափակիչ գնահատումով
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել հնյունաբանության տեսությունը և զարգացնել ուսանողների արտասանական կարողությունները՝ կիրառելով համապատասխան վարժությունների համակարգ, պարզաբանել ուսանողների միջին մակարդակի (Intermediate) լսողական և բանավոր խոսքի հմտություններին առնչվող բազմաթիվ մոտեցումները (ինտերակտիվ, լսողական և տեսալսողական վարժությունների օգնությամբ):		
Դասընթացի խնդիրները.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. լուսաբանել անզերենի քերականական գիտելիքները (քերականական կառույցներ և կաղապարներ, դրանց գործնական կիրառություն), 2. զարգացնել ուսանողների ընթերցողական, բառապաշտային, միջմշակութային, ինչպես նաև գրավորիստի կարողությունները՝ որպես բազմաթիվ քերականական, լսողական և տեսալսողական վարժությունների արդյունք: 		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
<ol style="list-style-type: none"> 1. քննարկելու բոլոր հնյունական կանոնները՝ շտկելով սեփական արտասանական թերությունները, 2. արտահայտելու սեփական մտքերը բանավոր քննարկումների, վերլուծությունների, մեկնաբանությունների ժամանակ՝ օգտագործելով համապատասխան բառապաշտ, 3. մեկնաբանելու և վերարտարելու միջին մակարդակի բնագիր տեքստեր՝ կիրառելով բնագիր տեքստերի, լսողական և տեսալսողական նյութի վերլուծության արդյունքում սերտած նոր բառապաշտը և համապատասխան քերականական գիտելիքները, 		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
<ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու գրավոր քերականական վարժություններ և թարգմանություններ, 2. գրելու պարագրաֆներ՝ կիրառելով ակադեմիական անզերենի վերաբերյալ ստացած գիտելիքները, 		
գ. ընդհանրական/իռիսանցելի կարողություններ		
<ol style="list-style-type: none"> 1. օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից (ինտերնետային ռեսուրսներ, բառարաններ, գրքեր և այլն), 2. կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները հաղորդակցական տարբեր համատեքստերում: 		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.		
Ա3. Կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք:		
Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:		
Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսնորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջարելու համար:		

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. գրծնական պարապմունքներ դասախոսի ղեկավարությամբ, 2. անհատական և խմբային աշխատանք, 3. ինքնուրուցն աշխատանք, 4. բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (խմբային նախագծի իրականացում), 5. գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
2 ընթացիկ քննություն յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով, 2 ընթացիկ ստուգում յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 1 միավոր արժեքով, Ինքնուրուցն աշխատանք առավելագույնը՝ 1 միավոր: Մասնակցությունը առավելագույնը՝ 1 միավոր: Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Թեմա 1. Ընդհանուր անգլերեն՝ շեշտարելով բառապաշտիքի ընդլայնումը: Թեմա 2. Անգլերենի հնչյունաբանություն: Հնչյունների դասակարգումը: Թեմա 3. Ընթերցանության հմտություններ՝ ուղղված ընթերցանության տարբեր տիպերի ուսումնասիրությանն ու դրանց գործնականում կիրառմանը:		
14.Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. Harutyunyan K., Mkrtchyan H., Bagumyan L., Do you Speak English? Yerevan, Lusakn, 2015. 2. Foley M., My Grammar Lab: Intermediate. Essex: Pearson, 2014. 3. Hancock M., English Pronunciation in Use: Intermediate. Cambridge: CUP 2009. 4. Hewings M., English Pronunciation in Use: Advanced. Cambridge: CUP, 2007. 5. Mkhitaryan K., Gevorgyan A., Develop Your Vision of English. Yerevan: Antares, 2017. 6. Paterson K., Oxford Living Grammar: Upper Intermediate. Oxford: OUP, 2016. 7. Roach P., English Phonetics and Phonology: A Practical Course. Cambridge: CUP, 2009.		
1.0305/B02	2.Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-1	3.9 ECTS կրեդիտ
4.6 Ժամ/շաբ.	5.0/90/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողների մոտ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր և գրավոր խոսքի ունակություններ, ուղղախոսական-ուղղագրական հմտություններ, տեքստի հետ ինքնուրուցն աշխատելու և ազատ հաղորդակցվելու կարողություններ:		
Դասընթացի խնդիրներ.		
1. զարգացնել ֆրանսերենի հնչյունների ճիշտ արտաքերելու տեխնիկան, ընդհանուր պատկերացումտալ ֆրանսերենի ուղղախոսական նորմերի մասին, 2. զարգացնել ֆրանսերենով ազատ հաղորդակցվելու տեխնիկան, աղապտացված տեքստերընթերցելու հմտությունը, 3. բացահայտել ուսանողների կարողությունները՝ կապված ֆրանսերենի բառապաշտիքի հարցուացման միջոցների և բառակազմության առանձնահատկությունների հետ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ուսումնասիրելու և բացահայտելու ֆրանսերենի հնչյունական կազմը, ուղղագրական-ուղղախոսական կանոնները, 2. բացահայտելու քերականության ընդհանուր բաժինները, 3. օգտագործելու քերանակական, բառապաշտիքի և միջմշակութային հմտությունները բանավոր և գրավոր խոսքում:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. տարբերակելու քերականության հիմնական բաժինները, քերականորեն ճիշտ կազմելունախարասություն, 2. ազատ հաղորդակցվելու ֆրանսերենով, 3. ընթերցելու աղապտացված տեքստեր:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. տարբերակելու և կիրառելու ֆրանսերեն լեզվի արտասանական առանձնահատկությունները, 2. ուսումնասիրելու և կիրառելու քերականական համակարգի առանձնահատկությունները:		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա3. Կառուցելու տրամաբանութեն ճիշտ, փաստարկված, հատակ բանավոր և գրավոր խոսք:

Բ1. Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. ինտերակտիվ մեթոդ
2. բանավեճ
3. երկխոսություն
4. դերախաղի մեթոդ:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

2 ընթացիկ քննություն յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով,

2 ընթացիկ ստուգում յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 1 միավոր արժեքով,

Ինքնուրույն աշխատանք առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Մասնակցությունը առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննությունները բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ֆրանսերենի հնչյունական համակարգը: ՈՒղղախոսական-ուղղագրական առանձնահատկությունները: **Թեմա 2.** Ֆրանսերենի քերականության ընդհանուր բնութագիրը և հիմնական առանձնահատկությունները: **Թեմա 3.** Ֆրանսերենի խոսքի մասերը: Հոդ և հոդառություն: Հոդերի տեսակները և դրանց գործածության առանձնահատկությունները: Գոյականի քերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը: Սեռ, թիվ, հոդ: Ածականի տեսակները: Համեմատության աստիճանների կազմության առանձնահատկությունները: Դերանունների հիմնական տեսակները և դրանց քերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 4.** Նախադասություն: Նախադասության տեսակները և դրանց ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 5.** Գրավոր և բանավոր խոսքի գարգացում հետևյալ թեմաներով՝ Որտեղ գնալ: Ի՞նչ ուտել: Գնումներ: Առօրյա կյանք: Շնորհավորանքներ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. M. Djoulhakian, R. Mélikétyan, A. Mouradian, Manuel de français. E., 2005.
2. И.Попова, Ж.Казакова, Французский язык (II). М., 1977.
3. M.Djoulhakian, A. Gharibian, Plaisir de lire. E., 2003.
4. Grammaire progressive du français, (Niveau intermédiaire), P., 1995.
5. Barfety M., Beaujouin P., Compréhension orale, niveau 1. CLE international, Paris 2004
6. Edito A1, Celine Braud, 2016.

1.0305/B34	2. Անգլերենի ձևաբանություն	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/ շաբ.	5.0/60/0	
6.1-ին կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ապահովել գիտելիք անգլերենի քերականական համակարգին բնորոշ առանձնահատկությունների մասին և մշակել պատշաճ քերականական հմտություններ, ստեղծել անհրաժեշտ հիմք լեզվի ուսումնասիրության հաջորդ փուլերին անցնելու համար		
Դասընթացի խնդիրներ.		
<ul style="list-style-type: none"> • ներկայացնել անգլերենի գործնական քերականության հիմնահարցերը և խնդիրները, • պարզաբանել պրակտիկ քերականության դասընթացների հիմքում ընկած տեսական օրինաչափությունները, • պարզաբանել քերականական համակարգի /լեզվի մակարդակ/ և այդ համակարգի կոնկրետ դրսևնումների /խոսքի մակարդակի/ փոխկապակցվածության առանձնահատկությունները • զարգացնել ուսանողների քերականական գիտելիքների մակարդակը, տրամադրել նրանց քերականական կառույցներ և կաղապարներ, որոնք գտնելու են իրենց գործնական կիրառությունը վարժությունների համակարգի մեջ 		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ձևավորել լեզվաբանական գիտելիքների շրջանակ
2. տարբերակել տեքստի կառուցվածքին և լեզվական առանձնահատկությունները
3. պատշաճ կիրառել լեզվի ռեսուրսները
4. գործնականում կիրառել լեզվական հմտությունները՝ արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցում ապահովելու համար

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կատարելու գրավոր քերականական վարժություններ և թարգմանություններ,
2. գրելու պարագրաֆներ՝ կիրառելով ակադեմիական անզերենի վերաբերյալ ստացած գիտելիքները,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. կազմել և արտահայտել գրագետ նախադասություններ անզերենով
2. կիրառել յուրացրած քերականական կառուցվածքները
3. օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղյուրներից (ինտերնետային ռեսուրսներ, առարաններ, գրքեր և այլն),
4. կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները հաղորդակցական տարբեր համատեքստերում:

10. Դասընթացը ձևավորում է լեզվական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա3. Կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսրով:

Ա5. Ներկայացնելու անզերենի և ֆրանսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը:

Բ1. Հետազոտելու, վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերենով, անզերենով մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս:

Բ6. Վերլուծելու և մեկնաբանելու անզերենի և ֆրանսերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. գործնական պարապմունքներ դասախոսի դեկավարությամբ,
2. անհատական և խմբային աշխատանք,
3. ինքնուրույն աշխատանք,
4. բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (խմբային նախագծի իրականացում),
5. գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

2 ընթացիկ քննություն յուրաքանչյուրը առավելագույն՝ 4 միավոր արժեքով,

2 ընթացիկ ստուգում յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 1 միավոր արժեքով,

Ինքնուրույն աշխատանք առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Սահմանակցությունը՝ առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Եզրակացիք քննությունը բանավոր է 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Զնարանություն: **Թեմա 1.** Բայ. Բայի հիմնական ձևը: Ժամանակ և կերպ: **Թեմա 2.** Բայ. Անորոշ ժամանակաձևեր (ներկա, անցյալ, ապառկի): **Թեմա 3.** Շարունակական ժամանակաձևեր: **Թեմա 4.** Վաղակատար ժամանակաձևեր: **Թեմա 5.** Վաղակատար շարունակական ժամանակաձևեր: **Թեմա 6.** Ժամանակների համաձայնեցում: **Թեմա 7.** Բայի սեռը. Ներզործական և Չեզորչ/Կրավորական սեռ: **Թեմա 8.** Ուղղակի և անուղղակի խոսք: **Թեմա 9.** Խոսքի մասերն անզերենում: **Թեմա 10.** Գոյական անուն: **Թեմա 11.** Հոդ. Անորոշ հոդ/Որոշիչ հոդ: **Թեմա 12.** Ածական անուն: **Թեմա 13.** Մակարայ: **Թեմա 14.** Դերանուն: **Թեմա 15.** Թվական անուն: **Թեմա 16.** Եղանակավորող բառեր: **Թեմա 17.** Նախդիր: **Թեմա 18.** Շաղկապ: **Թեմա 19.** Բառ-մասնիկ: **Թեմա 20.** Զայնարկություն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1.Ye. Mkhitarian "A Basic English Grammar", 2011

2. Mark Foley, Diane Hall My Grammar Lab Intermediate B1/B2

3. Michael Swan ., "Practical English Usage".2005

4.H.A. Tokmadjan ., " English Grammar",1995

5.Paterson K., Oxford Living Grammar: Upper Intermediate. Oxford: OUP, 2016.

1.0305/B35	2.Անգլերենի լեզվական հմտություններ -2	3.9 ECTS կրեդիտ
4.6 Ժամ / շաբ.	5.0/90/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումնուն	
8.Դասընթացի նպատակներ	նպատակներ	Էջուղացների համապատասխան վարժությունները՝ կիրառելով համապատասխան լուսանողների արտասանական կարողությունները՝ կիրառելով համապատասխան վարժությունների համակարգը։ Պարզաբանել ուսանողների միջին մակարդակի (Intermediate) լսողական և բանավոր խոսքի հմտություններին առնչվող բազմաթիվ մոտեցումները (ինտերակտիվ, լսողական և տեսալսողական վարժությունների օգնությամբ)։
Դասընթացի խնդիրները.	1. լուսաբանել անգլերենի քերականական գիտելիքները (քերականական կառույցներ և կաղապարներ, դրանց գործնական կիրառություն),	
	2. զարգացնել ուսանողների ընթերցողական, բառապաշտապահին, միջմշակութային, ինչպես նաև գրավոր խոսքի կարողությունները՝ որպես բազմաթիվ քերականական, լսողական և տեսալսողական վարժությունների արդյունք։	
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկական գործությունների համապատասխան կատարությունը	ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն	
	1. քննարկելու բոլոր հնչյունական կանոնները՝ շտկելով սեփական արտասանական թերությունները,	
	2. արտահայտելու սեփական մտքերը բանավոր քննարկումների, վերլուծությունների, մեկնաբանությունների ժամանակ՝ օգտագործելով համապատասխան բառապաշտապահը,	
	3. մեկնաբանելու և վերարտարելու միջին մակարդակի բնագիր տեքստեր՝ կիրառելով բնագիր տեքստերի, լսողական և տեսալսողական նյութի վերլուծության արդյունքում սերտած նոր բառապաշտապահը և համապատասխան քերականական գիտելիքները,	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ	բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ	
	1. կատարելու գրավոր քերականական վարժություններ և թարգմանություններ,	
	2. գրելու պարագրաֆներ կիրառելով ակադեմիական անգլերենի վերաբերյալ ստացած գիտելիքները,	
գ. քննիանության/փոխանցելի կարողություններ	գ. քննիանության/փոխանցելի կարողություններ	
	1. օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղյուրներից (ինտերնետային ուսուրանություններ, բառարաններ, գրքեր և այլն),	
	2. կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները հաղորդակցական տարրեր համատեքստերում։	
10.Դասընթացը ձևադրում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները	Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկական գործությունների համապատասխան մասնագիտական անգլերենից (առնվազն B2) և ֆրանսերենից (առնվազն B2), անգլո-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթներից, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղություններից, ինչպես նաև անգլո-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերից։	
Ա4.Թվարկելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները։	Ա5.Ներկայացնելու անգլերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտությանիմարդությները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը։	
Բ6.Վերլուծելու և մեկնաբանելու անգլերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճականերևույթները և անգլերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները։	Գ4.Օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը։	
Գ5.Կիրառելու միջամարդկական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում։	11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.	
	1. գործնական պարագմունքներ դասախոսի դեկավարությամբ,	
	2. անհատական և խմբային աշխատանք,	
	3. ինքնուրույն աշխատանք,	
	4. բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (խմբային նախագծի իրականացում),	
	5. գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում։	

<p>12. Գնահատման մերողները և չափանիշներն են.</p> <p>2 ընթացիկ քննություն յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով, 2 ընթացիկ ստուգում յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 1 միավոր արժեքով, Ինքնուրիյն աշխատանք առավելագույնը՝ 1 միավոր: Մասնակցությունը առավելագույնը՝ 1 միավոր: Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:</p>											
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է եետևայլ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ըսդհանուր անգլերեն՝ շեշտադրելով բառապաշտաբի ընդլայնումը: Թեմա 2. Անգլերեն գրավոր խոսքի զարգացում: Թեմա 3. Անգլերենի հնչյունաբանություն: Հնչյունների դասակարգում: Թեմա 4. Ըսթերցանության հմտություններ՝ ուղղված ընթերցանության տարբեր տիպերի ուսումնասիրությանն ու դրանց գործնականում կիրառմանը:</p>											
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Harutyunyan K., Mkrtchyan H., Bagumyan L. Do you Speak English? Yerevan, Lusakn, 2015. 2. Foley M., My Grammar Lab: Intermediate. Essex: Pearson, 2014. 3. Mkhitaryan K., Gevorgyan A., Develop Your Vision of English. Yerevan: Antares, 2017. 4. Paterson K., Oxford Living Grammar: Upper Intermediate. Oxford: OUP, 2016 											
<table border="1"> <tr> <td>1.0305/B03</td><td>2.Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-2</td><td>3.9 ECTS կրեդիտ</td></tr> <tr> <td>4.6 Ժամ/շաբ.</td><td>5.0/90/0</td><td></td></tr> <tr> <td>6.2-րդ կիսամյակ</td><td>7.Եզրափակիչ գնահատումով</td><td></td></tr> </table>			1.0305/B03	2.Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-2	3.9 ECTS կրեդիտ	4.6 Ժամ/շաբ.	5.0/90/0		6.2-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
1.0305/B03	2.Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-2	3.9 ECTS կրեդիտ									
4.6 Ժամ/շաբ.	5.0/90/0										
6.2-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով										
<p>8. Դասընթացի նպատակն է՝ խորացնել առաջին կիսամյակում ստացած գիտելիքները, հարստացնել ուսանողի բառապաշտը և զարգացնել նրա ուղղախոսական ունակությունները:</p> <p>Դասընթացի խնդիրներ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. զարգացնել ֆրանսերենի հնչյունաբանության, ուղղախոսական-ուղղագրական նորմերի, հիմնականքերականական կառուցվածքի մասին գիտելիքները, 2. զարգացնել ֆրանսերենով ազատ հաղորդակցվողութեանի կանոնները, միջին բարդության տեքստեր ընթերցելու հմտություններն ու կարողությունները, 3. բացահայտել և զարգացնել ինքնուրույն կերպով տեքստի շարահյուսական վերլուծություն կատարելու հմտությունները: 											
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կիրառելու գրավոր և բանավոր խոսքը կենցաղային և գործնական ֆրանսերենով, 2. կառուցելու տրամաբանորեն ձիշտ և փաստարկված բանավոր և գրավոր խոսք վերլուծությունների և վերարտադրության տեսքով, 3. կիրառելու ֆրանսերենի նախդիրների գործածության կանոնները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բացահայտելու դերանունների հիմնական տեսակները և դրանց գործածության հիմնական ոլորտները, 2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում և ինքնուրույն մոտեցում հանդես բերել: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բանավիճելու, 2. տարբերակելու և գնահատելու ֆրանսերենի և հայերենի քերականության բնորոշ առանձնահատկությունները: 											
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.</p> <p>Ա1. Մեկնաբանելու ժամանակակից անգլիական և ֆրանսիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները:</p> <p>Գ4. Օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, հետազոտելու, փոխականացնելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:</p> <p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ինտերակտիվ մեթոդ 2. բանավեճ 3. երկխոսություն 4. դերախաղի մեթոդ: 											

12. Գնահատման մերողները և չափանիշներն են.
2 ընթացիկ քննություն յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով,
2 ընթացիկ ստուգում յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 1 միավոր արժեքով,
Ինքնուրույն աշխատանք առավելագույնը՝ 1 միավոր:
Մասնակցությունը առավելագույնը՝ 1 միավոր:
Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:
13. Դասընթացը բաղկացած է եեւկյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Ֆրանսերենի բառապաշտիքը ընդլայնում: Թեմա 2. Ֆրանսերենի քերականություն: Դերանունների հիմնական տեսակները և դրանց քերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը: Թվականներ: Թվականների քերականական կարգերը: Բայ: Ընդհանուր բնութագիրը և բայերի դասակարգման սկզբունքները: Մակրայների տեսակները և քերականական կարգերը: Թեմա 3. Ընթերցանության հմտություններ՝ ուղղված ընթերցանության տարրեր տիպերի ուսումնասիրության ու դրանց գործնականում կիրառմանը: Թեմա 4. Ֆրանսերենի հնչյունաբանությունը: Հնչյունների դասակարգում: Թեմա 5. Գրավոր և բանավոր խոսքի զարգացում հետևյալ թեմաներով: Տաճար: Արձակուրդներ: Անհաջողություն: Աշխատանք: Բնության գրկում: Ամեն ինչ լավ է:
14. Հիմնական գրականության ցանկ.
1. M.Djoulhakian, R. Méliksérian, A. Mouradian, Manuel de français. E., 2005.
2. И. Попова, Ж. Казакова. Французский язык (II). М., 1977.
3. M. Djoulhakian, A. Gharibian, Plaisir de lire. E., 2003.
4. Grammaire progressive du français, (Niveau intermédiaire), P., 1995.
5. Edito A1, Celine Braud, 2016
6. Barféty M., Beaujouin P., Compréhension orale, niveau 1. CLE international, Paris 2004

1.0305/B37	2. Անգլերենի շարահյուսություն	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 Ժամ/ շաբ.	5.0/60/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել անգլերենի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության առանձնահատկությունները՝ շարահյուսական որոշակի կաղապարների կիրառման տեսանկյունից, պարզաբանել անգլերենի քերականության շարահյուսական նրբությունները: Լուսաբանել գրավոր և բանավոր անգլերենի շարահյուսական առանձնահատկությունները խթանելով՝ ինքնուրույն ստեղծագործական աշխատանքի կատարման ու բանավոր հաղորդակցական հմտություններ:		
Դասընթացի հնտիքներ.		
հաղորդել գիտելիքներ համապատասխան իրավիճակում անգլերենի գործածության և հաղորդակցման հմտությունների մասին, մասնավորապես կարևորելով շարահյուսական կառույցների ձիշը և տեղին կիրարկումը:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ		
կինի՞ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. քննարկելու մասնագիտական տեքստերի բովանդակությունն ու կառուցվածքը, 2. արտահայտելու մասնագիտության ոլորտում անգլերենով ինքնուրույն աշխատանք կատարելու իմացությունը: 3. մեկնարանելու և վերլուծելու անգլերեն դասական և ժամանակակից ստեղծագործություններ:		
բ. գործնական մասեազիտական կարողություններ		
1. կատարելու մասնագիտական տեսակետների ու փաստարկների վերլուծություններ՝ հիմնավորելով անգլերեն դասական և ժամանակակից ստեղծագործություններ: 2. բանավիճակի մասնագիտական հիմնահարցերի շուրջ՝ լսելով, ընկալելով և վերարտադրելով դասախոսություններ, հարցազրույցներ, ձայնագրություններ, տեսագրություններ:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղբյուրներից (ներառյալ ինտերնետային): 2. կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները խոսքային տարրեր իրավիճակներում:		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա1. Մեկնարանելու ժամանակակից անզիւրենի քերականության տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները:

Ա3. Կառուցելու տրամաբանորեն ձիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով:

Բ6. Վերլուծելու և մեկնարանելու անզիւրենի և ֆրանսերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. գործնական պարապմունքներ դասախոսի դեկավարությամբ,
2. անհատական և խմբային աշխատանք,
3. ինքնուրույն աշխատանք,
4. բանավոր ներկայացում/արեգենտացիա (խմբային նախագծի իրականացում),
5. գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

2 ընթացիկ քննություն յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով,

2 ընթացիկ ստուգում յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 1 միավոր արժեքով,

Ինքնուրույն աշխատանք առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Մասնակցությունը առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

13. Դասընթացը բարկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Շարահյուսությունը որպես քերականության առանձին ենթաբաժին: **Թեմա 2.**

Նախադասության գլխավոր անդամներ: Ենթակա և նրա կառուցվածքային և իմաստային տիպերը: Ստորովյալ և նրա կառուցվածքային և իմաստային տիպերը: **Թեմա 3.** Նախադասության երկրորդական անդամներ: Խնդիր, պարագա, որոշիչ, բացահայտիչ: **Թեմա 4.** Նախադասության անկախ անդամներ: **Թեմա 5.** Նախադասության տիպեր ըստ կառուցվածքի և հաղորդակցական նպատակի: **Թեմա 6.** Ուրիշի անուղակի խոսք: **Թեմա 7.** Շրջուն շարադասություն. տեսակներն ու հաղորդակցական արժեքը: **Թեմա 8.** Անզիւրենի կետադրության առանձնահատկությունները: **Թեմա 8.** Նախադասության շարահյուսական և ձևաբանական վերլուծություն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Mkhitaryan Y., A Basic English Grammar (exercises). Yerevan: Zangak, 2011.
2. Mkhitaryan Y., et al A Practical English Grammar, 2nd edition, Zangak, 2009.
3. Thomson M. and Martinet G., Practical English Grammar. 4th edition, Oxford: OUP, 2015.
4. Thomson M. and Martinet G., Practical English Grammar Exercises. 4th edition, Oxford: OUP, 2015.
5. Vince M., First Certificate Language Practice. USA: Macmillan, 2010.

1.0305/B36	2. Անզիւրենի լեզվական հմտություններ -3	3.9 ECTS կրեմիս
4.6 Ժամ/ շաբ.	5.0/90/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել անզիւրենի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության առանձնահատկությունները ակտիվացնելով ուսումնասիրվող տեքստերի բառապաշտը, պարզաբանել անզիւրենի քերականության շարահյուսական նրբությունները: Լուսաբանել գրավոր և բանավոր անզիւրենի յուրահատկությունները՝ խթանելով ինքնուրույն ստեղծագործական աշխատանքի կատարման ու բանավոր հաղորդակցական հմտությունները:		
Դասընթացի խնդիրներ.		
1. հաղորդել գիտելիքներ համապատասխան իրավիճակում անզիւրենի գործածության և հաղորդակցման հմտությունների մասին:		

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. քննարկելու ասնագիտական տեքստերի բովանդակությունն ու կառուցվածքը,
2. արտահայտելու մասնագիտության ոլորտում անզերենով ինքնուրույն աշխատանք կատարելուիմացությունը:
3. մեկնարանելու և վերլուծելու անզերեն դասական և ժամանակակից ստեղծագործություններ:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կատարելու մասնագիտական տեսակետների ու փաստարկների վերլուծություններ՝ հիմնավորելով անձնական կարծիքը:
2. բանավիճելու մասնագիտական հիմնահարցերի շուրջ՝ լսելով, ընկալելով և վերարտադրելով դասախոսություններ, հարցազրույցներ, ձայնագրություններ, տեսագրություններ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելիկարողություններ

1. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից (ներառյա լինտերնետային):
2. կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները խոսքային տարբեր իրավիճակներում:

10.Դասընթացը ձևակորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վեջնարդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա2.Արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ֆրանսակենով (առնվազն B2) ու անզերենով (առնվազն B2) և մեկնաբանելու նրանց առանձնահատկությունները, տարբերակելու ֆրանսիական և անզրումերիկյան լշակույթները, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ֆրանսիայի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը:

Ա4.Թվարկելու բանափրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև միջզգիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները:

Ա5.Ներկայացնելու ֆրանսակենի և անզերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը:

Բ6.Վերլուծելու և մեկնաբանելու ֆրանսակենի և անզերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

Գ1.Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ8.Կիրառելու S2Z-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. գործնական պարապմունքներ դասախոսի դեկավարությամբ,
2. անհատական և խմբային աշխատանք,
3. ինքնուրույն աշխատանք,
4. բանավոր ներկայացում/արեգենտացիա (խմբային նախագծի իրականացում),
5. գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

2 ընթացիկ քննություն յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով,

2 ընթացիկ ստուգում յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 1 միավոր արժեքով,

Ինքնուրույն աշխատանք՝ առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Մասնակցությունը առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ընդհանուր անզերեն՝ ուղղված ուսանողների անզերենի բառապաշարը հարստացնելուն և տարբեր հարցերի շուրջ անզերենով հարորդակցվելուն: **Թեմա 2.** Գրավոր խոսք՝ ուղղված ուսանողների անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը: **Թեմա 3.** Ընթերցանության հմտություններ՝ ուղղված ընթերցանության տարբեր տիպերի ուսումնասիրությանն ու դրանց գործնականում կիրառմանը:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

- 1.Karapetyan L., Martirosyan N., Khandanyan S., Harutynyan G. Upgrade your Proficiency in English. Yerevan:Zangak, 2015.
- 2.Mkhitaryan Y., A Basic English Grammar (exercises). Yerevan: Zangak, 2011.
- 3.Thomson M. and Martinet G., Practical English Grammar. Oxford: OUP, 1975.
- Thomson M. and Martinet G., Practical English Grammar Exercises. Oxford: OUP, 1975.
- 4.Vince M., First Certificate Language Practice. USA: Macmillan, 2010.
5. Zemach, D. E. Academic Writing from Paragraph to Essay. USA: Macmillan, 2011.

1.0305/B04	2.Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-3	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է՝ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր և գրավոր խոսքի ունակություններ, ուղղախոսական-ուղղագրական հմտություններ, տեքստի հետ ինքնուրույն աշխատելու և ազատ հաղորդակցվելու կարողություններ, նպաստել հանրամշակութային կարողությունների ձևավորմանը, լեզվական նորմերի ընկալմանն ու գիտակցմանը:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Նպաստել անձի հաղորդակցվելու ունակությունների զարգացմանը, 2. ձևավորել գիտելիքներ միջաշակութային փոխըմբռնման, մշակութային այլ արժեքների ընկալմանու գնահատման ոլորտում, 3. Նպաստել օտար լեզվի և մյուս առարկաների ինտեգրմանը և միջառարկայական կապերի ստեղծմանը, ուսանողների կողմից աշխարհի և երևոյթների միասնական, ամբողջական ընկալմանը, տարբեր բնագավառներից գիտելիքների, փաստերի ու գաղափարների համարմանը, իմաստավորմանն ու գնահատմանը: <p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>a. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տարբերակելու գրավոր և բանավոր խոսքի գործածության առանձնահատկությունները, 2. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ և փաստարկված բանավոր և գրավոր խոսք վերլուծությունների և կերպարտադրության տեսքով, 3. կիրառելու ֆրանսերենի նախդիրների և շաղկապների գործածության կանոնները: <p>b. Գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բացահայտելու պատմողական, հարցական, հրամայական և բացականչական նախադասությունների գործածության ոլորտները, 2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում և ինքնուրույն մոտեցում հանդես բերել: <p>c. Ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները գործնական բնույթի աշխատանքներում, 2. բանավիճելու: <p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.</p> <p>Ա3.Կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով:</p> <p>Ա4.Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները:</p> <p>Բ1.Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով բննադասական նորարարական մոտեցումներուն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս:</p> <p>Գ5.Կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:</p> <p>11.Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ինտերակտիվ մեթոդ 2. մտագրող 3. ձևագնդիկի մեթոդ 4. բանավեճ 7. երկխոսություն: 		

12.Գնահատման մերողները և չափանիշներն են. 2 ընթացիկ քննություն յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով, 2 ընթացիկ ստուգում յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 1 միավոր արժեքով, Ինքնուրույն աշխատանք առավելագույնը՝ 1 միավոր: Սասնակցությունը առավելագույնը՝ 1 միավոր: Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ֆրանսերենի բառակազմությունը: Առավել գործածական նախածանցներն ու վերջածանցները: Թեմա 2. Ֆրանսերենի նախդիրների ընդհանուր բնութագիրը: Առավել գործածական նախդիրները: Թեմա 3. Շարահյուսություն: Նախադասության դասակարգման սկզբունքներն ու չափանիշները: Թեմա 4. Ընթերցանության հմտություններ՝ ուղղված ընթերցանության տարբեր տիպերի ուսումնասիրությանն ու դրանց գործնականում կիրառմանը: Թեմա 5. Ֆրանսերենի բառապաշտի հարստացում: Թեմա 6. Գրավոր և բանավոր խոսքի գարգացում հետևյալ թեմաներով Այսպիսին է կյանքը: Հիշողություններ: Բնակարանի ընտրություն: Առաջնային: Առողջ ապրելակերպ: Խոհանոց:
14.Հիմնական գրականության ցանկ. 1. M.Djoulhakian, R. Méliksétian, A. Mouradian, Manuel de français, Erévan, 2013 2. S. Galstian, R. Galstian ' 'Manuel de français' 'Նախրի -Լինգվալ հրատարակչություն Երևան 2011 3. Claire Miquel, Grammaire en dialogues, Cle internatioanal, 2005 4. S. Haroutunian, R. Mirzoian, Cours pratique de grammaire française, Erevan, 2013 5. И.Н.Попова, Ж.А.Казакова, Cours pratique de grammaire française, Нестор Академик, Москва, 2006 6. Edito A2, Caroline Spérandio, 2022-2024 7. Barféty M., Compréhension écrite /orale A2+/B1, CLE internationale, Paris, 2007 8. Claire M., Vite et bien 2, niveau B1, Paris, CLE internationale, 2009.

1.0305/B40	2.Անգլ-ամերիկյան բաղադրակիրթություն	3.3 ECTS կրետիս
4.2ժամ/ շաբ.	5.0/60/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել ուսանողներին երկրագրական գիտելիքի ծավալն ու ցրանակները անզլախոս երկրների վերաբերյալ և հաղորդել լեզվամշակութային, պատմագիտական, ժողովրդագրական ու ծիսաբարողական բնույթի տեղեկություններ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. պարզաբանել երկրագրական առանձնահատկությունը երկիր -լեզու -ժողովուրդ-մշակույթ համատեքստում, 2. պարզաբանել տարածաշրջանային գիտատեսական ուսումնասիրություններն ու եզրույթները գիտական հաղորդակցության իրավիճակներում:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- Ներկայացնելու պատմաշխարհագրական և վարչատարածական բաժանումներ և ինստիտուցիոնալ կառույցներ, մշակութային, գրական հնչեղություն ունեցող տեղանուններ ու վայրեր երկու անզլախոս երկրներում (ԱՄՆ) և (ՄԹ),
- նկարագրելու Նոր աշխարհի (ԱՄՆ) և կղզիաբնակների (ՄԹ) ազգային խորհրդանիշների, արժեհամակարգի, ինքնապատկերացումների ու ազգային դիմանկարի խնդիրները սեփական մշակույթի նույնատիպ հարցերի առնչությամբ,
- քննարկելու երկու անզլախոս երկրների պատմությանն ու քաղաքական կառույցներին առնչվող հիմնահարցերը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- գնահատելու երկրագրական նյութերը մասնագիտական համակարգում ըստ առաջադրված հարցադրումների,
- լրացրանելու և վերարտադրելու երկրագրական/տարածաշրջանային մասնագիտական տեքստեր՝ գիտական լեզվի ձևաչափերին համապատասխան,
- վերլուծելու երկրագրական տեղեկատվական նյութեր:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից ոչ միայն փաստացի նյութի ընտրության (ինտերնետային ռեսուրսներ, գիտական հոդվածներ ու ամսագրեր և այլն), այլև ժամանակակից այլմեթոդական մոտեցումների կիրառության առումով,
- վերլուծելու ձեռք բերված գիտելիքները առաջադրելով նոր գաղափարներ և մտքեր:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա2.Արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անզլերենով (առնվազն B2) ու ֆրանսերենով (առնվազն B2) և մեկնաբանելու նրանց առանձնահատկությունները, տարբերակելու անզլո-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթները, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Մեծ Բրիտանիայի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու քննագիտական ուսումնամիջությունների արդի հիմնահարցերը:

Ա3.Կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով:

Ա6.Ներկայացնելու և մեկնաբանելու անզլերենի և ֆրանսերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտալեզվական գործոնները, երկրագիտական տեղեկություններ Մեծ Բրիտանիայի և ԱՄՆ-ի, Ֆրանսիայի և ֆրանկոն երկրների մասին:

Բ2.Պլանավորելու, մշակելու, վերլուծելու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) այլուսակ, զծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:

Բ3.Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:

Բ4.Ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքներ տնտեսագիտության, քննագիտության և հումանիտար ոլորտներից՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Գ1.Օգտագործելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխազդակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձերն ու մեթոդները.

- թիմային աշխատանք,
- անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային գիտահետազոտական աշխատանք,
- ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (անհատական ինքնուրույն նախագծի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ քննություն Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

2-րդ ընթացիկ քննություն Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Ինքնուրույն աշխատանք. 3 միավոր առավելագույն արժեքով:

Մասնակցություն. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:

Ընթացիկ ստուգումներ. 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Պատմական, աշխարհագրական, ժողովրդագրական, բնակլիմայական տեղեկություններ (ՄԹ և ԱՄՆ): **Թեմա 2.** Վարչատարածական բաժանումներ, պետական կառուցվածք, միապետություն: Ազգայինդիմանկար, լեզվական հատկաբանություններ ու իրակություններ: **Թեմա 3.** Թագավորական դինաստիաներ, պրեզիդենտական ինստիտուտ, հանրապետության: **Թեմա 4.** Պետական, ազգային ու կրոնական տոնացույցի արարողակարգի բնույթն ու տարբերությունները ինչպես նաև տոնակատարությունների բաղադրիչների (ուստեստ, հազուստ, ինջուք, մասնակիցներ) առանձնահատկությունները:

14.Հիմնական զրականության ցանկ.

- Cohen R., The Incredible vagueness of being British/ English. /International Affairs 76(1), 2000.
- Fox K., Watching the English: The Hidden Rules of English Behaviour. London: Hodder & Stoughton, 2005.
- Morgan K.O., The Oxford Illustrated History of Britain. Oxford: OUP, 2000.
- Brubaker R. and Cooper F., Beyond Identity //Theory and Society 29(1-47), 2000.
- Canadine D., The Context, Performance and Meaning of Ritual: The British Monarchy and the Invention of Tradition, c. 1820-1977. Cambridge: CUP, 2000.
- Rappaport R.A., Ritual and Religion in the Making of Humanity. Cambridge: Cambridge: CUP, 1999.
- Yernjakyan N., Mkrtchyan H., Gulyan S., The World of the English Language (part I). Yerevan, Lusakn, 2017.

1.0305/B33	2. ՀԲ ՝Անգլերենի տեսական քերականություն	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/ շաբ.	5.30/30/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել անգլերենի տեսական քերականության հիմնահարցերը և խնդիրները, պարզաբանել պրակտիկ քերականության դասընթացներում անցած երևույթների հիմքում ընկած տեսական օրինաչափությունները, ուսանողներին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ անգլերենի քե- բականական կառուցվածքի հիմնական առանձնահատկությունների մասին, ձևավորել քերականական ե-րսույթները ճիշտ հասկանալու և մեկնաբանելու ունակություն:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. հիմնավոր պատկերացում կազմել խոսքի մասերի մասին, 2. տիրապետել խոսքի մասերից յուրաքանչյուրի քերականական կարգերի վերաբերյալ գիտելիքներին:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- Ներկայացնելու անգլերենի քերականության հիմնական հարցերի դասական և ժամանակակից ամենակարևոր տեսությունները,
- քննարկելու անգլերենի քերականական համակարգի երկու ոլորտների՝ ձևաբանության և շարահյուսության, հիմնական երևոյթների մեխանիզմները,
- նկարագրելու լեզվի տարբեր հատույքային մակարդակների դինամիկ հարաբերությունները, ինչպեսնաև բառակապակցության և նախադասության փոխհարաբերությունները,

վերաբերյալ

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- ընկալելու անգլերենի ձևաբանական և շարահյուսական կառույցները,
- գնահատելու քերականական տեսություններին նվիրված գիտական գրականությունը,
- լուսաբանելու տարբեր խոսքի մասերի ձևաբանական առանձնահատկությունները,
- վերլուծելու բառակապակցությունների տիպերը, նրանց կառուցվածքային յուրահատկությունները; Վերլուծելու նախադասությունը և նախադասության անդամները ըստ հիմնական շարահյուսական առանձնահատկությունների:

գ. քննիանորական/փոխանցելի կարողություններ

- կատարելու գուգագրական վերլուծություն հայերենի և անգլերենի քերականական երևոյթների միջև:
- օգտվելու անգլերենի տարբեր գործառական դրսուրումներ ներկայացնող տպագիր և ինտերնետայինուսուրսներից,
- վերլուծելու տարատեսակ քերականական դրսուրումները ներկայացնող փաստական նյութեր և կատարելու հետևողություններ:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.

Ա1.Մեկնաբանելու ժամանակակից անզիական և ֆրանսիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները:

Ա5.Ներկայացնելու անգլերենի և ֆրանսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության:

քերականության և ուսագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը:

Բ1.Հետազոտելու, վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերենով, անգլերենով, ֆրանսերենով մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադասական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս:

Բ2.Պլանավորելու, մշակելու, վերլուծելու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:

Բ6.Վերլուծելու և մեկնաբանելու անգլերենի և ֆրանսերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևոյթները գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

Գ4.Օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- դասախոսություն,
- անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային գիտահետազոտական աշխատանք,
- ինքնուրույն աշխատանք,
- բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (անհատական ինքնուրույն նախագծի իրականացում):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

2-րդ ընթացիկ քննություն. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Ընթացիկ ստուգումներ. 2 միավոր առավելագույն արժեքով:

Ենթակառույթ աշխատանք. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:

Մասնակցություն. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով՝ ըստ նախապես տրված հարցաշարի: Հարցատոմսը պարունակում է 3 առաջադրանք,

յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Անգլերենի քերականական տեսությունների պատմության ընդհանուր նկարագրություն:

Թեմա 2. Լեզուն որպես համակարգ: **Թեմա 3.** Խոսքի մասեր: Գոյականը և նրա ձևաբանական առանձնահատկությունները: Բայց և նրա ձևաբանական առանձնահատկությունները: Ածական անունը, մակրայլ, դերանունը, թվական անունը: **Թեմա 4.** Գործառական խոսքի մասերը: **Թեմա 5.** Շարակայություն: Նախադասության հիմնական խոսքի մասերը:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Mkhitarian Y., Chubaryan A., Theoretical English Grammar. Yerevan: YSU Press, 2013.
2. Blokh M.Y., A Course in Theoretical English Grammar, M.: Progress, 2002.
3. Quirk R., Greenbaum S., Leech Q., Svartvik J., A University Grammar of English, M.: Progress, 1982.
4. Khlebnikova I. B., Essentials of English Morphology, M.: MGU, 2004.
5. Ilyish, B. The Structure of Modern English, L.: PGS, 1971.

1.0305/B38	2. Անգլերենի լեզվական հմտություններ-4	3.9 ECTS կրեդիտ		
4.6 Ժամ / շաբ.	5.0/90/0			
6.4-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով			
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել անգլերենի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության առանձնահատկությունները՝ ակտիվացնելով ուսումնասիրվող տեքստերի բառապաշարը, պարզաբանել անգլերենի քերականության շարակայուսական նրբությունները, լուսաբանել գրավոր և բանավոր անգլերենի յուրահատկությունները՝ խթանելով ինքնուրույն ստեղծագործական աշխատանքի կատարման ու բանավոր հաղորդակցական հմտությունները:				
Դասընթացի խնդիրներ.				
1. հաղորդել գիտելիքներ համապատասխան իրավիճակում անգլերենի գործածության և հաղորդակցման հմտությունների մասին:				
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝				
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն				
1. քննարկելու ասնագիտական տեքստերի բովանդակությունն ու կառուցվածքը, 2. արտահայտելու մասնագիտության ոլորտում անգլերենով ինքնուրույն աշխատանք կատարելու իմացությունը: 3. մեկնաբանելու և վերլուծելու անգլերեն դասական և ժամանակակից ստեղծագործություններ:				
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ				
1. կատարելու մասնագիտական տեսակետների ու փաստարկների վերլուծություններ՝ հիմնավորելով անձնական կարծիքը: 2. բանավիճելու մասնագիտական հիմնահարցերի շուրջ՝ լսելով, ընկալելով և վերարտադրելով դասախոսություններ, հարցազրույցներ, ձայնագրություններ, տեսագրություններ:				
գ. ընդհանրական/փոխանցելիկարողություններ				
1. օգտվելու տեղեկատվական տարրեր առյութներից (ներառյա լինտերնետային): 2. կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները խոսքային տարրեր իրավիճակներում:				
10. Դասընթացը ձևափորմ է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները				
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.				
Ա4. Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները:				
Բ6. Վերլուծելու և մեկնաբանելու անգլերենի և ֆրանսերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և անգլերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:				
11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.				
1. գործնական պարապմունքներ դասախոսի դեկալարությամբ, 2. անհատական և խմբային աշխատանք, 3. ինքնուրույն աշխատանք, 4. բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (խմբային նախագծի իրականացում), 5. գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:				

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
2 ընթացիկ քննություն յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով,
2 ընթացիկ ստուգում յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 1 միավոր արժեքով,
Ինքնուրիյն աշխատանք առավելագույնը՝ 1 միավոր:
Մասնակցությունը առավելագույնը՝ 1 միավոր:
Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:
13. Դասընթացը բաղկացած է եետևայալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Ընդհանուր անզերեն՝ ուղղված ուսանողների անզերենի բառապաշարը՝ հարստացնելուն և տարբեր հարցերի շուրջ անզերենով հաղորդակցվելուն: Թեմա 2. Գրավոր խոսք ուղղված ուսանողների անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը: Թեմա 3. Ըստերցանության հմտություններ՝ ուղղված ընթերցանության տարբեր տիպերի ուսումնասիրությանն ու դրանց գործնականում կիրառմանը:
14. Հիմնական գրականության ցանկ
1. Karapetyan L., Martirosyan N., Khandanyan S., Harutyunyan G. Upgrade your Proficiency in English. Yerevan: Zangak, 2015.
2. Mkhitaryan Y., A Basic English Grammar (exercises). Yerevan: Zangak, 2011.
3. Thomson M. and Martinet G., Practical English Grammar. Oxford: OUP, 1975.
4. Thomson M. and Martinet G., Practical English Grammar Exercises. Oxford: OUP, 1975.
5. Vince M., First Certificate Language Practice. USA: Macmillan, 2010.
6. Zemach D.E., Academic Writing from Paragraph to Essay. USA: Macmillan, 2011.

1.0305/B05	2. Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-4	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր և գրավոր խոսքի ունակություններ, ուղղախոսական-ուղղագրական հմտություններ, տեքստի հետ ինքնուրույն աշխատելու և ազատ հաղորդակցվելու կարողություններ, նպաստել հանրամշակութային կարողությունների ձևավորմանը, լեզվական նորմերի ընկալմանն ու գիտակցմանը:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Նպաստել անձի հաղորդակցվելու ունակությունների զարգացմանը, 2. ձևավորել գիտելիքներ միջմշակութային փոխմբնաման, մշակութային այլ արժեքների ընկալման ու գնահատման ոլորտում, 3. նպաստել օտար լեզվի և մյուս առարկաների ինտեգրմանը և միջառարկայական կապերի ստեղծմանը, ուսանողների կողմից աշխարհի և երևույթների միասնական, ամբողջական ընկալմանը, տարբեր բնագավառներից գիտելիքների, փաստերի ու գաղափարների համարմանը, իմաստավորմանն ու գնահատմանը:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի:		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Նկարագրելու ֆրանսերենի դերքաների կազմությունը, 2. կիրառելու և զուգադրելու հարակատար դերբայի և բայական ածականի գործածությունը, 3. ներկայացնելու ֆրանսերենի դարձվածքային միավորների գործածության ոլորտները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. բացահայտելու ֆրանսերենի դարձվածքային միավորների թարգմանությունը, 2. կառուցելու տրամաբանորեն ձիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով, 3. վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու անձանոթ տեքստի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական մոտեցում:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. գուգադրելու ֆրանսերենի, հայերենի և անզերենի լեզվամշակութային համակարգը՝ ուսումնասիրելով դարձվածքային միավորները:		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.		
Ա4. Ներկայացնելու բանախրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները:		
Բ6. Վերլուծելու և մեկնաբանելու անզերենի և ֆրանսերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, ըերականական և ոճական երևույթները և անզերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. ինտերակտիվ մեթոդ 2. Մուազրոն 3. ձնագնիկի մեթոդ 4. բանավեճ 7. Երկխոսություն:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
2 ընթացիկ քննություն յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով, 2 ընթացիկ ստուգում յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 1 միավոր արժեքով, Խնդնություն աշխատանք առավելագույնը՝ 1 միավոր: Մասնակցությունը առավելագույնը՝ 1 միավոր: Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Թեմա 1. Ֆրանսերենի ըերականությունը: Բայի անդեմ ձևերը: Դերբայների դասակարգման սկզբունքներն ու չափանիշները: Հարակատար դերբայի գործածության առանձնահատկությունները: Թեմա 2. Դարձված և դարձվածաբանություն: Թեմա 3. Խորացնել վերլուծական ընթերցանության հիմնական փուլերը: Թեմա 4. Թեմատիկ բառապաշտիք ընդլայնում: Թեմա 5. Գրավոր և բանավոր խոսքի զարգացում հետևյալ թեմաներով: Տեղեկատվություն: Ապառում: Ճամփորդություն: Աշխատանքի որոնում: Բնություն: Միջադեպեր:		
14. Հիմնական գրականության ցանկը.		
1. S. Galstian, R. Galstian 'Manuel de français'՝Նախի Լինզվա հրատարակչություն Երևան 2011 2. M.Djoulhakian, R. Méliksérian, A. Mouradian, Manuel de français, Erevan, 2013. 3. Claire Miquel, Grammaire en dialogues, Cle internatioanal, 2005. 4. S. Haroutunian, R. Mirzoian, Cours pratique de grammaire française, Erevan, 2013. 5. Edito A2, Caroline Spérando, 2022-2024.		
1.0302/B22	2.Արտասահմանյան գրականություն-1	3.3 ECTSկրեդիտ
4.2ժամ/շաբ.	5.24/6/0	
6.4-րդկիսամյակ	7.Արանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8. Դասընթացինպատակներ	ուսանողներին ներկայացնել համաշխարհային գրականության հիմնական հասկացությունները, գրականուղղությունները, նշանավոր հեղինակներին և նրանց ավագույն ստեղծագործությունները:	
Դասընթացինպատակներ	1. Ներկայացնել հույն գերմանացի, իտալացի, իսպանացի, ֆրանսիացի, անգլիացի նշանավոր գրողների ստեղծագործությունների այժմեականությունը և իմաստությունը:	
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Նկարազրելու անտիկ գրականության մեծագույն արվեստը, 2. թվարկելու հունական գրականության հերինակներին և նրանց ստեղծագործությունները, 3. ներկայացնել վերածննդի և լուսավորության շրջանների ստեղծագործությունների զարաֆարախոսությունը,		
բ. գործնականմասնագիտական կարողություններ		
1. Վերլուծելու անտիկ գրականության ժամանակաշրջանի արվեստի գլուխգործոցներին բնորոշ գծերը, և գրական ստեղծագործությունների զարաֆարախության հարցադրումները և կերպարային հմակարգը,		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. կատարելու համեմատական վերլուծություն հայ և անտիկ գրականության		

<p>ստեղծագործությունների միջև,</p> <p>2. օգտվելու տեսական նյութից և կատարելու աղապտացիաներ:</p>
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</p> <p>Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.</p> <p>Ա1. Բացահայտելու լեզվաբանական և գրականագիտական բնագավառի արդի հիմնարար հասկացությունները, տեսություններն ու մեթոդները, տվյալ կրթական ոլորտի հիմնախնդիրները:</p> <p>Ա3. Կիրառելու միջառարկայական գիտելիքներն արդի լեզվաբանական և գրականագիտական հետազոտություններ ծավալելիս, գիտական վերլուծություններ, խմբագրական գործ, թարգմանական ծրագրեր իրականացնելիս, անհատական կամ խմբային հետազոտություններ կատարելիս:</p> <p>Ա5. Հիմնավորելու լեզվաբանական և գրականագիտական բնագավառներում կատարած ուսումնասիրության արդյունքները:</p> <p>Բ1. Կիրառելու լեզվական և գրականագիտական փաստերի հավաքման, պահպանման և մշակման մեթոդները:</p> <p>Բ2. Ներկայացնելու, նկարագրելու, մեկնաբանելու ու գնահատելու բանասիրությանը վերաբերող բազմաթիվ հարցեր, ստացված տվյալները շարադրելու, խմբագրելու, փաստագրելու և համակարգելու, ցուցաբերելու քննական մոտեցում բանասիրական տարրեր փաստերի, տարրանույթ տեքստերի նկատմամբ:</p> <p>Բ5. Դրսուրելու ստեղծագործական մոտեցում՝ մասնագիտական խնդիրներին տարրեր լուծումներ առաջարկելու համար, ինքնուրույն կամ համապատասխան դեկավարման ներքո ծավալելու մասնագիտական-հետազոտական գործունեություն:</p> <p>Գ2. Մայրենի և որեւէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոր մասնագիտական հանրույթում:</p> <p>Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն 2. ինքնուրույնաշխատանք 3. ռեֆերատ 4. պրեզենտացիա:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք. առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p> <p>Ընթացիկ ստուգում. առավելագույնը՝ 3 միավոր արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 9 միավոր արժեքով (3 հարց՝ լուրաբանչուր առավելագույնը՝ 3 միավոր արժեքով):</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Անտիկ գրականություն. Հոմերոս, «Իլիական» և «Ուլիսական»: Հոնական կատակերգություն և ողբերգություն. Թեմա 2. Էսքիլս, Սոփոկլես, Եվրիփիդես, Արիստոփանես: Թեմա 3. Վերածննդի գրականությունը Խոալիայում. Դանթե Ալիգերիի «Աստվածային կատակերգություն»-ը: Թեմա 4. Ռաբթի «Գարգանույուա և Պանտագրյուէլ» վեպը: Թեմա5. Վերածննդի գրականությունը Խսպանիայում. Սերվանտես: Թեմա 6. Անգլիական Վերածնունդ: Վ.Շեքսպիր: Սոնետներ: Ողբերգություններ: Կատակերգություններ: Թեմա7. Կլասիցիզմը Ֆրանսիայում, կլասիցիստական ողբերգություններ: Պիեռ Կոռնելի ստեղծագործությունները: Թեմա 8. ԺանԲատիստՄոլիերի կատակերգությունները: Թեմա 9. Լուսավորությունը Գերմանիայում: Թեմա10. Գյորեի գրական ժառանգությունը, «Ֆաուստ»: Թեմա11. Պ.Դեֆո' անգլիական նորվեպի հիմնադիր, «Ռոբինզոն Կրուզո»: Թեմա 12. Ջ.Սվիֆտ «Գովլիվերի ճանապարհորդությունները»: Թեմա 13. Անգլիական ոռմանտիզմ. Ջ.Բայրոն. «Դոն Շուտան», «Չայլդ Հարոլդի ուխտագնացությունները»: Թեմա 14. Հյուգոյի պոեզիան, դրամատուրգիան և վեպերը «Փարիզի Աստվածամոր տաճար», «Թշվառներ»:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Մամիկոնյան Հ., Արտասահմանյան գրականության պատմություն, Եր., 1981: 2. Սողոմոնյան Ա., Արտասահմանյան գրականության պատմություն, Եր., 1986: 3. Արտամոնով Ա., թարգմ. Հ.Բախչինյան, 17-18-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության պատմություն, Եր., 1986: 4. Առաքելյան Ա., Հունական գրականության պատմություն /Հելենական կամ դասական, հելենիստական, հռոմեական կայսրության շրջանի գրականություն, Խմբ.՝ Է. Ա. Հանեսօղյան,

Եր., 1962:

5. Առաքելյան Ա., Սկրտչյան Վ., Հոռմեական գրականության պատմություն, Եր., 1925:
6. Տրոնսկի Ի., Անտիկ գրականության պատմություն, Մաս1, Հունական գրականություն. Եր., 1949:
7. Դիցաբանական բառարան, Մ. Բոտիննիկ և ուրիշներ; Թարգմ. Ս.Մ.Կրկյաշարյան; Խմբ.
Գ.Ն. Երզնկյան, Մ. Ն. Բոտվիննիկ, Մ. Ա. Կողան, Մ. Բ. Ռաբինովիչ, Բ. Պ. Սելեցկի, Մ. Ա. Կրկյաշարյան[թարգ.], Գ.Ն. Երզնկյան [խմբ.], Երևան, 1966, 154էջ:
8. 19-րդ դարի արտասահմանյան գրականության պատմություն, Եր., 1989:

<https://library.anau.am/images/stories/grger/Grakanutyun/mamikomyan-art-gr-pat.pdf>

1.0305/B38	2. ՀՔ՝ Անգլերենի ոճագիտություն	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/ շաբ.	5.30/30/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ լուսաբանել լեզվածագիտությանը վերաբերող տեսական և զործնական մասնագիտական մոտեցումները, ներկայացնել ոճաբանությունը, որպես սկզբունքների համընդհանուր համակարգ և նրա գրադարձ տեղը լեզվաբանության մեջ, ամբողջական պատկերացում տալ անգլերենի ոճաբանական առանձնահատկությունների և արդի հիմնախնդիրների մասին:		
Դասընթացի խնդիրները.	<p>Ներկայացնել ոճ հասկացությունը, պարզաբանել անգլերենի ոճական համակարգին բնորոշ հնարքներն ու գրական արտահայտչամիջոցները: Ուսանողներին ծանոթացնել արդի անգլերենի ոճաբանական հնարքների և արտահայտչամիջոցների հետ ապահովել տեսական գիտելիքների գործնական կիրառություն՝ տարբեր ոճային տեքստեր վերլուծելու համար:</p>	
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ցուցաբերելու մասնագիտական խորքային գիտելիքներ ոճաբանությունից՝ նրա առանձնահատկությունների, ոճական հնարքների և արտահայտչամիջոցների վերաբերյալ՝ հնչյունային, բառային և շարահյուսական մակարդակներում,		
2. տարբերակելու լեզվի բառային կազմի գործածության սկզբունքները,		
3. առանձնացնելու խոսքի արտահայտչական նրբերանգները արտահայտող կառուցվածքները և ձևերի բերականական միջոցները, լեզվի ճիշտ գործածության նորմերը:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. տարբերակելու և մեկնաբանելու անգլերենի հիմնական ոճաբանական հնարքները և արտահայտչամիջոցները,		
2. որոշելու տարբեր ոճերի և ժամբերի տեքստերի գործառական և ոճական առանձնահատկությունները,		
3. թարգմանության ժամանակ հաշվի առնելու խոսքային միավորների շարահյուսական գործառնությունը, որոշելու հաղորդակցական ակտի առանձնահատկությունը՝ ենելով կոնկրետ իրավիճակից,		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. մեկնաբանելու և վերլուծելու տարբեր ֆունկցիոնալ-ոճաբանական ուղղվածություն ունեցող տեքստեր,		
2. համապատասխան իրավիճակներում կիրառելու անգլերեն լեզվի ոճական, ոճաբանական և դիսկուրսիվ նորմերը, գրական լեզվի գրքային-գրավոր և խոսակցական-բանավոր տարատեսակները, խոսակցական արտահայտչամիջոցները:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ.		
Ա4. Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջամտակարգային կապերն ու հարաբերությունները:		
Ա5. Ներկայացնելու ֆրանսերենի և անգլերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնարդույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,		
Բ3. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ առնչություններին նպաստելու համատեքստում,		

ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:

Ք6.Վերլուծելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի և անգլերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և ֆրանսերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

Ք8.Կիրառելու SՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

Ք9.Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսութելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղածագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջարկելու համար:

11. Կիրառված են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային գիտահետազոտական աշխատանք,
3. ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (անհատական ինքնուրույն նախագծի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

2 ընթացիկ քննություն յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով,

2 ընթացիկ ստուգում յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 1 միավոր արժեքով,

Ինքնուրույն աշխատանք առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Մասնակցությունը առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ոճ, ոճագիտություն, լեզու, խոսք: **Թեմա 2.** Լեզվաոճագիտության հիմնական հասկացություններն ու կատեգորիաները: **Թեմա 3.** Անգլերենի ոճական դասակարգումը: Ոճական հնարներ և լեզվարտահայտամիջոցներ: **Թեմա 4.** Լեզվաոճական վերլուծության մեթոդ: **Թեմա 5.** Լեզվաբանաստեղծական վերլուծության մեթոդ: **Թեմա 6.** Բազմաձայնությունը որպես լեզվաբանաստեղծական հնարներ: **Թեմա 7.** Գործառական ոճեր:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Galperin, N. Stylistics of English Language. Moscow: Vishaya Shkola, 1981.
2. Irvine, J. Style as Distinctiveness: The Culture and Ideology of Linguistic Differentiation//Style and Sociolinguistic Variation. P. Eckert and J. Rickford (eds) Cambridge: CUP, pp. 21–43, 2001.
3. Jeffries, L., McIntyre D. Stylistics. Cambridge: CUP, 2010.
4. Simpson, P. Stylistics. London: Routledge, 2004.

1.0305/B42	2.Անգլերենի լեզվական հմտություններ-5	3.6 ECTS կրթելիություն
4.4 ժամ/ շաբ.	5.0/60/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել անգլերեն բանավոր և հաղորդակցության առանձնահատկությունները:		գրավոր
Դասընթացի խնդիրները.		
1. պարզաբանել ուսումնասիրվող տեքստերի բառապաշարը և զարգացնել հասարակական, քաղաքական և քրիստոնեական բնույթի տեքստերի հետաշխատելու հմտություններ:		
2. լուսաբանել անգլիական և ամերիկյան գեղարվեստական գրականությունների լավագույն նմուշները, նրանցում տեղ գտած լեզվաոճական հնարները, գլխավոր և երկրորդական կերպարները:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- քննարկելու մասնագիտական տեքստերի բովանդակությունն ու կառուցվածքը,
- արտահայտելու մասնագիտության ոլորտում օտար լեզվով ինքնուրույն աշխատանք կատարելուսկզբունքների իմացությունը,
- մեկնաբանելու գրական ստեղծագործություններ,

բ. գործնական մասնագիտական կարտղություններ

- կատարելու մասնագիտական տեսակետների ու փաստարկների վերլուծություններ՝ հիմնավորելով անձնական կարծիքը,
- բանավիճելու մասնագիտական հարցերի արդի հիմնախնդիրներիշուրջ՝ լսելով, ընկալելով և վերարտադրելով մասնագիտության առնչող դասախոսություններ, հարցազրույցներ, ձայնագրություններ, և տեսագրություններ,

գ. ընդհանրական/փոխանցելիկարողություններ

- օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղյուրներից (ներառյալ ինտերնետային),
- կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները խոսքային տարբեր իրավիճակներում:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք.

Ա2. Ցուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անգլերենից (առնվազն B2) և ֆրանսերենից (առնվազն B2), անգլո-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթներից, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղություններից, ինչպես նաև անգլո-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերից:

Ա5. Ներկայացնելու անգլերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը:

Բ1. Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցումինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս:

Բ2. Պլանավորելու, մշակելու, վերլուծելու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:

Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքներ տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով:

Բ6. Վերլուծելու և մեկնաբանելու անգլերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճականերևույթները և անգլերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

Բ7. Կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջզագային թեստերի հանձնման ժամանակ:

Գ3. Զուգադրելու անգլերենի և ֆրանսերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգերը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսորելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- գործնական պարապմունքներ դասախոսի դեկավարությամբ,
- անհատական և խմբային աշխատանք,
- ինքնուրույն աշխատանք,
- բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (խմբային նախագծի իրականացում),
- գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

2 ընթացիկ քննություն յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով,

2 ընթացիկ ստուգում յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 1 միավոր արժեքով,

Ինքնուրույն աշխատանք առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Մասնակցությունը առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

13. Դասընթացը բարկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Լեբսիկա՝ ուղղված ուսանողների անզլերենի բառապաշարը հարստացնելուն: **Թեմա 2.** Բանավոր խոսք՝ ուղղված ամենատարբեր հարցերի՝ շուրջ անզլերենով հաղորդակցվելու հմտությունների զարգացմանը: **Թեմա 3.** Գրավոր խոսք՝ ուղղված ուսանողների անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը: **Թեմա 4.** Վերլուծական ընթերցանություն՝ ուղղված գեղարվեստական տեքստերի լեզվառական և մշակութային քննությանը, անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Antonyan, Z., Bekaryan, N., Martirosyan, N.A Bit of Fiction. Yerevan: VMV PRINT, 2016.
2. Jones, L. New Progress to Proficiency. Cambridge: CUP, 2001.
3. Kuyumgyan, S., Galstyan, S. Insight into English. Yerevan, Toner, 2003.
4. Vince, M. Advanced Language Practice. USA: Macmillan, 2009.
5. Edilyan, L., Mkrtchyan, K., Martirosyan, N. A Course in Written Practice, Book 2. Yerevan: Asoghik, 2003.
6. Cotton, D., et al. Language Leader (advanced). Slovakia: Pearson Education Limited, 2010.
7. Kochunts, K., Mkrtchyan, H. De Facto (academic manual). Yerevan: Lusakn, 2013.

1.0305/B06	2.Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-5	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ամրապնդել և խորացնել ուսանողների նախորդ կիսամյակներում ստացած գիտելիքները։ Այդ նպատակով ուշադրություն է դարձվում բառապաշարի ընդլայնմանը, արտասանական բազային և քերականական ճիշտ կառուցյներով կազմված նախադասություններին։ Զարգացնել նրանց բանավոր և գրավոր խոսքը, տեքստերի ընկալման և վերլուծության կարողությունները։ Ուսանողի մոտ ձևավորել ազատ հաղորդակցվելու, գեղարվեստական և մասնագիտական գրականությունից ազատորեն օգտվելու կարողություններ։ Հաղորդակցական հմտությունների զարգացմանը նպաստելու նպատակով յուրաքանչյուր դասի վերջում կազմակերպվում են բանավեճեր, հանձնարարվում են իրավիճակների խաղարկում, կատարվում են ձայներիզների ունկնդրում և նմանակում։		
Դասընթացում տրվում են համակողմանի գիտելիքներ ֆրանսիական մշակույթի, կրթության, գիտության, քաղաքականության, պատմության և այլ ոլորտների վերաբերյալ, ուսումնասիրվում են ֆրանսիական գրականությունը, արվեստի տարբեր ձևուղերը, Ֆրանսիայի կառավարման համակարգերը, Էկոնոմիկան, որոնք ունեն թե՛ ձանաչողական, թե՛ կիրառական նշանակություն։		
Դասընթացի խնդիրները.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. զարգացնել և հարստացնել ուսանողների բառապաշարը, հատկապես լեզվաբանական թարգմանությունների համար, 2. զարգացնել ֆրանսերեն լեզվով ազատ վերաբերյալու հմտությունները, 3. բացահայտել ուսանողների կարողությունները լեզվաբանական տարբեր տեքստեր կարդալու և կիտական աշխատանք գրելու վերաբերյալ, 4. ակտիվացնել ստեղծագործական կարողությունները։ 		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- ցուցաբերելու մասնագիտական խորքային գիտելիքներ բառակազմությունից, հնչունաբանությունից, քերականությունից /ձևաբանություն և շարահյուսություն/,
- վերաբուղբելու հաղորդակցական և խոսքային գործառությների ամենագործածական լեզվական միջոցները և խոսքային միավորները,
- ներկայացնելու բառային և դարձվածաբանական երևույթներ, որոնք բնորոշ են սոցիալ-մշակութային ուղղվածությամբ տեսատերին՝ ներառյալ բառապաշտը, փոխառությունները, ամենագործածականբայական դարձվածքները և արտահայտությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- ունկնդրելու տեսատը և հասկանալու ինֆորմացիան, կարծիք հայտնելու ծանոթ թեմաների և անձնական հետաքրքրությունների վերաբերյալ,
- թարգմանելու բնագիր մասնագիտական և գեղարվեստական տեսատեր /ֆրանսերենից հայերեն և հայերենից ֆրանսերեն,
- ձեռք բերած լեզվական գիտելիքները և ֆրանսերեն բանավոր ու գրավոր խոսքի հմտությունները գործածելու հաղորդակցական տարբեր ոլորտներում,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղյուտներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,
- բանավիճելու,
- պատրաստելու զեկուցումներ, կատարելու լեզվական նյութի բանասիրական վերլուծություն, գրելու կուրսային աշխատանք:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա1.Մեկնաբանելու ժամանակակից անզիհական և ֆրանսիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները;:

Ա2.Արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անզերենով (առնվազն B2) և ֆրանսերենով (առնվազն B2), բնութագրելու անգլո-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթները, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, ինչպես նաև անգլո-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերը:

Բ1.Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցումինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս:

Բ3.Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միշմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Գ2.Գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և ավետության ինտեգրման իրագործմանը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- հաղորդակցական-ինտերակտիվ մեթոդ
- բանավոր և գրավոր հարցում
- խմբային քննարկում
- համացնցից օգտվելով անհատական հանձնարարությունների կատարում
- օտարալեզու մասնագիտական գրականության ընթերցում
- բանավոր ներկայացումներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

2 ընթացիկ քննություն յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով,

2 ընթացիկ ստուգում յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 1 միավոր արժեքով,

Ինքնուրույն աշխատանք առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Մասնակցությունը առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Եղբակակից քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

13.Դասընթացը բարկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Բանավոր խոսքի բառաքերականական հմտություններ: Ֆրանսերենի բառապաշարի ընդհանուր բնուրագիրը: Հիմնաշերտ և փոխառություններ: **Թեմա 2.** Բանավոր խոսք՝ ուղղված հրապարախոսական տեքստերի ընկալման հմտությունների զարգացմանը: **Թեմա 3.** Գրավոր խոսք ֆրանսերենի տպագիր և համացանցային տարբեր ռեսուլսներից օգտվելու համար: **Թեմա 4.** Վերլուծական ընթերցանություն՝ ուղղված գեղարվեստական տեքստերի լեզվառձական և մշակութային քննությանը, անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը: **Թեմա 5.** Գրավոր և բանավոր խոսքի զարգացում հետևյալ թեմաներով՝ Սպառման ձևերն ու սովորությունները: Կրթության ընթացքն ու ձևերը: Լինել տեղեկացված: Փոխարարերություններ: Մշակութային միջոցառումներ: Ինֆորմացիայի որոնում:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. J.Jirardet, J.-M.Cridlig, Ph.Dominique, "Nouveau sans frontières -3", Clé International, Paris, 1990.
2. J.Jirardet, J.-M.Cridlig, Ph.Dominique, "Nouveau sans frontières -3, Cahier d'exercices", Clé International, Pari1990.
3. S. Galstian, R. Galstian ' 'Manuel de français'"Նախրի "Լինգվա" հրատարակչություն Երևան 2011
4. Nikolskaia; Goldenberg, "Cours pratique du français", Moscou 2006.
5. M.Grégoire, O.Thiévenaz, Grammaire progressive du français, avec 500 exercices.
6. Kaplanian, Ghambarian "Manuel de français", Erévan, 2007.
7. S.Khatchatrian, A. Mouradian , "L'homme et son environnement", Erévan, 2009.
8. Edito B1, Elodie Heu-Boulhat, Marie Gatin, 2022

1.0305/B29	2.Արտասահմանյան գրականություն-2	3.6 ECTSկրեդիտ
4.4ժամ/շաբ.	5.45/15/0	
6.5-բղկիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	

8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ներկայացնել համաշխարհային գրականության մինական հասկացությունները, գրականուղղությունները, նշանավոր հեղինակներին և նրանց լավագույն ստեղծագործելությունները:

Դասընթացի նպատակները.

1.Ներկայացնել ֆրանսիացի, անգլիացի, ամերիկացի նշանավոր գրողների ստեղծագործությունների այժմեականությունը և իմաստությունը:

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. նկարագրելու 19-ր և 20-րդ դարի գրականության մեծագույն արվեստը,
2. թվարկելու այդ դարերի գրականության հեղինակներին և նրանց ստեղծագործությունները,
3. ներկայացնել այդ դարերի ստեղծագործությունների գաղափարական հարցադրումները և կերպարային համակարգը,

բ.գործնականմասնազիտական կարողություններ

1. Վերլուծելու 19-ր և 20-րդ դարի գրականության ժամանակաշրջանի արվեստի գլուխգործոցներին բնորոշ գծերը, և գրական ստեղծագործությունների գաղափարական հարցադրումները և կերպարային համակարգը,

գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

3. կատարելու համեմատական վերլուծություն հայ և 19-րդ 20-րդ դարի գրականության ստեղծագործությունների միջև,
4. օգտվելու տեսական նյութից և կատարելու աղապտացիաներ:

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինիք.

Ա1.Բացահայտելու գրականագիտական բնագավառի արդի հիմնարար հասկացությունները, տեսություններն ու մեթոդները, տվյալ կրթական ոլորտի հիմնախնդիրները:

Ա3. Կիրառելու միջառարկայական գիտելիքներն արդի գրականագիտական հետազոտություններ ծավալելիս, գիտական վերլուծություններ, խմբագրական գործ, թարգմանական ծրագրեր իրականացնելիս, անհատական կամ խմբային հետազոտություններ կատարելիս:

Ա5.Հիմնավորելու գրականագիտական բնագավառներում կատարած ուսումնասիրության

արդյունքները:

93.Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը :

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. ինքնուրույնաշխատանք
3. ռեֆերատ պրեզենտացիա:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

2 ընթացիկ քննություն յուրաքանչյուրը առավելագույն՝ 4 միավոր արժեքով,

2 ընթացիկ ստուգում յուրաքանչյուրը առավելագույն՝ 1 միավոր արժեքով,

Ինքնուրույն աշխատանք առավելագույն՝ 1 միավոր:

Մասնակցությունը առավելագույն՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ստեղծագործություն և նրա «Կարմիրը և սևը» վեպը: **Թեմա2.Օ.** Բալզակի «Մարդկային կատակերգություն» վիպաշարը: **Թեմա 3. Գ.** Ֆլորեր. «Տիկին Բովարի» և «Սալմբո» վեպերը: **Թեմա4.** Վ. Սարոյան, Սանկության և գաղթի թեմաները «Մարդկային կատակերգություն» վիպակում: **Թեմա 5.** Է. Հեմինգուեյը որպես կորուսյալ սերունդի ներկայացուցիչ. «Հրաժեշտ զենքին» վեպը: **Թեմա 6.Ֆ.Ո.Ֆլեշերալդի** ամերիկյան երազանքը «Մեծն Գերսի» վեպում: **Թեմա 6.** Զեյմ Զոյս. «Դուրլինցիներ» պատմվածաշարը: **Թեմա 8.Ամերիկյան ռեալիզմ.** Թ. Դրայզեր «Ամերիկյան ոլորդությունը»:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. 19-րդդարի արտասահմանյան գրականության պատմություն,Եր.,1989:

2. 20-րդ դարի արտասահմանյան արձակ, 2հատորով,Եր.,1984,1985:

3. Зарубежная литература ХХвека (под.ред.Л.Андреева).М.1996.

4. The American Traditionin Literature (Ed. by George Perkins, Barbara Perkins).1994.

5. Poetry Speaks (Ed. by Elise Paschen, Rebekah Presson Mosby, narratedby Charles Osgood)

1.0305/B24	2. Անգլերենի տեսական հնչյունաբանություն	3.6ECTS կրեդիտ
4.4 ժամ/ շաբ.	5.0/60/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ամբողջական պատկերացում տալ անգլերենի հնչյունական համակարգի ձևափորման և արտասահմանական առանձնահատկությունների, բանավոր խոսքի և գրավոր տեքստերի հնչյունական և հնչյունաբանական կառուցվածքի մասին, ծանոթացնել ժամանակակից անգլերեն լեզվի հնչյունաբանության կարևորագույն հիմնախնդիրների հետ, նախապատրաստել նրանց ավելի նորմատիվային արտասահմանության և անգլերեն խոսքի տարրեր ուների մեջ ազատ կողմնորոշվելու ունակությանը, ներկայացնել տեսական գիտելիքներ հնչյունաբանական տարրեր ուղղությունների վերաբերյալ, ուսանողներին ամբողջական պատկերացում տալ անգլերենի հնչյունական համակարգի ձևափորման վերաբերյալ ծանոթացնել արտասահմանական առանձնահատկություններին:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ներկայացնել հնչյունաբանական տեսությունը, որպես սկզբունքների համարհանուր համակարգ		
2. գիտելիք տալ անգլերենի հնչյունական համակարգի մասին՝ համեմատության մեջ դնելով հայերեն,ֆրանսերեն և ռուսերեն լեզուների հետ,		
3. ուսանողներին ծանոթացնել ոռմանական լեզվաբանության ներկայացուցիչների՝ հնչյունաբանության շուրջ կատարված հետզոտություններին:		

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. հստակ կերպով ներկայացնելու հնչյունաբանության ուսումնասիրման առարկան, խնդիրներ,

2. բնութագրելու անգլերեն լեզվի հնչունական համակարգի ստեղծումն ու գարգացումը:

Քործնական մասնագիտական կարողություններ

1. գործնականում կիրառելու հնչունաբանությունից ձեռք բերված տեսական գիտելիքները,
2. գործնական օրինակների միջոցով պատկերելու տեսական որոշակի դրույթներ:

Գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. մատնանշելու հնչունաբանության բնագավառի վերջին նորությունները, կիրառելու լեզվաբանության ուսումնասիրության երեք հիմնական կաղապարները և մեկնաբանելու նրանց ազդեցությունը հնչունաբանության տեսության զարգացման վրա,
2. ներկայացնելու ժամանակակից անգլերենի արտասանական բազայի առանձնահատկությունները,

բնութագրելու և կիրառելու անգլերենի բանավոր խոսքի ոճերը և ենթառձերը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինիքում

Ա1. Մեկնաբանելու ժամանակակից ֆրանսիական և անգլիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները:

Ա5. Ներկայացնելու ֆրանսերենի և անգլերենի հնչունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը:

Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:

Բ6. Վերլուծելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի և անգլերենի հնչունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային գիտահետազոտական աշխատանք,
3. ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (անհատական ինքնուրույն նախազծի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

2 ընթացիկ քննություն յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով,

2 ընթացիկ ստուգում յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 1 միավոր արժեքով,

Ինքնուրույն աշխատանք առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Մասնակցությունը առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

13. Դասընթացը բարկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հնչունաբանություն. Տեսական մոտեցումներ: Հատույթային մակարդակ:

Վերհատույթային մակարդակ: Վերշարահյուսական մակարդակ: **Թեմա 2.** Անգլերենի զարգացման պատմական փուլերը: Յուրաքանչյուր փուլին բնորոշ հնչունական փոփոխությունները, վանկային և բառային համակարգերը: **Թեմա 3.** Խոսքի տաղաչափական առանձնահատկությունները: **Թեմա 4.** Բանասիրական և բառագիտական հնչունաբանություն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Roach Peter, English Phonetics and Phonology 4th edition University Press, Cambridge, 2009.

2. L.V.Borisova, A.A. Metlyuk, Theoretical Phonetics, Minsk, 1980.

3. Леонтьева С.Ф., Теоретическая фонетика современного английского языка. Менеджер, Москва, 2004.

1.0305/B36	2. Անգլերենի բառագիտություն	3.3 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/ շաբ.	5.24/6/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել անզլերենի բառական միավորների (բառ, ձևույթ, բառակապակցություն) համալիր քննության կարևորությունը, լուսաբանել անզլերենի բառապաշտիքների բնութագիրը՝ շեշտելով բառագիտական կատեգորիաների համակարգային բնույթը, պարզաբանել լեզու-իրականություն, լեզու-հաղորդակցություն առանցքների, և համապատասխանաբար լեզու-խոսք երկատման կարևորությունը բառագիտական հիմնահարցերի բնության տեսանկյունից:

Դասընթացի խորհրդները.

1. դիտարկել բառերի հիմաստային կառուցվածքը և կապակցելիությունը, նրանց ձևիմաստային փոխհարաբերությունները, բառակազմական միջոցները և կաղապարները հայերենում և անզլերենում, ինչպես նաև դարձվածքների տեսակները և նրանց թարգմանությանն առնչվող խնդիրների լուծման եղանակները,
2. ուսանողներին ամբողջական պատկերացում տալ անզլերենի բառապաշտիքի տարբեր շերտերի և զարգացման առանձնահատկությունների մասին

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. տարբերակելու անզլերենի և հայերենի բառապաշտիքին առանձնահատկությունները,
2. ներկայացնելու անզլերենի բառապաշտիքի առանձնահատկությունները և զարգացման միտումները(հատկապես նորակազմ բառերի շերտը),
3. քննարկելու բառագիտության առանձին բաժինները,
4. նկարագրելու բառագիտական հիմնական կարգերը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կատարելու անզլերեն և հայերեն բառերի ձևիմաստային, բառակազմական և այլ տեսակների վերլուծություն,
2. գնահատելու բառային դրսնորումներում բառագիտական արժեք ներկայացնող տարրերը,
3. լուսաբանելու փաստական բառանյութը՝ վերհանելով բառակազմական, իմաստաբանական, գործառական և տերմինաբանական առանձնահատկությունները,
4. վերլուծելու անզլերենի բառապաշտիքի զարգացման փուլերը:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. գտնելու իմաստային, ոճական համարժեքներ անզլերենի դարձվածային համակարգի և դարձվածքների թարգմանության ժամանակ,
2. օգտվելու ոլորտին առնչվող համացանցային ռեսուրսներից (գիտական պարբերականներ, համալսարանական կայքեր և այլն),
3. վերլուծելու բառային միջոցները հաղորդակցության ոլորտում:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա1. Մեկնաբանելու ժամանակակիցֆրանսիական և անզլիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները:

Ա5. Ներկայացնելու ֆրանսերենի և անզլերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը:

Բ1. Հետազոտելու, վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերենով, ֆրանսերենով, անզլերենով մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս:

Բ2. Պլանավորելու, մշակելու, վերլուծությունը և մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:

Գ4. Օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային գիտահետազոտական աշխատանք,
3. ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (անհատական ինքնուրույն նախագծի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատման ընդհանուր ռազմավարությունը.

1-ին քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

2-րդ քննություն. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Ինքնուրույն աշխատանք. 3 միավոր առավելագույն արժեքով:

Մասնակցություն. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:

Ընթացիկ ստուգումներ. 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Բառագիտությունը լեզվաբանական գիտակարգերի համակարգում: **Թեմա 2.** Բառիմաստ՝ տեսական մոտեցումներ, տեսակներ: **Թեմա 3.** Բառի ներքին ձև՝ պատճառաբանվածության տեսակներ: **Թեմա 4.** Խմաստափոխությունը; բազմիմաստություն, համանություն, համատեքստ:

Թեմա 5. Թեմատիկ խմբեր, խմաստային դաշտեր, սեռանիշություն, հոմանիշություն, հականիշություն; բառի ձևաբանական կառուցվածքը: **Թեմա 6.** Բառակազմությունը: Բառակազմակցությունների իմաստային և կառուցվածքային առանձնահատկությունները: **Թեմա 7.** Դարձվածաբանության հիմնահարցեր: **Թեմա 8.** Բառապաշտի շերտերի ուսումնասիրություն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Գիրունյան, Գ. Անգլերենի բառագիտության հիմունքներ: Եր., 2009:
- Minaeva, L. English Lexicology and Lexicography. Moscow: ASTREL, 2007.
- Cruse, D. A. Lexical Semantics. NY: CUP, 2001.
- Gvishiani, N. B. Modern English Lexicology: Vocabulary in Use. M.: MGU, 2000.
- Arnold I. The English Word. M.: Progress, 1973.
- Akhmanova, O. S., Idzelis, R. F. What is the English we Use? M.: MGU, 1978.

1.0305/B47	2.Անգլերենի լեզվական հմտություններ-6	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/ շաբ.	5.0/60/0	
6.6-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել անգլերեն բանավոր և գրավոր հաղորդակցության առանձնահատկությունները:		
Դասընթացի խնդիրները.		
<ol style="list-style-type: none"> պարզաբանել ուսումնասիրվող տեքստերի բառապաշտը և զարգացնել հասարակական,քաղաքական ներկրագիտական բնույթի տեքստերի հետ աշխատելու հմտություններ, լուսաբանել անգլիական և ամերիկյան գեղարվեստական գրականությունների լավագույն նմուշները, 		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ

կինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և

իմացություն

- քննարկելու մասնագիտական տեքստերի բովանդակությունն ու կառուցվածքը,
- արտահայտելու մասնագիտության ոլորտում օտար լեզվով ինքնուրույն աշխատանք կատարելու սկզբունքների իմացությունը,
- մեկնարանելու գրական ստեղծագործություններ,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- կատարելու մասնագիտական տեսակետների ու փաստարկների վերլուծություններ՝ հիմնավորելով անձնական կարծիքը,
- բանավիճելու մասնագիտական հարցերի արդի հիմնախնդիրների լուծով, ընկալելով և վերարտադրելով մասնագիտությանն առնչող դասախոսություններ, հարցազրույցներ, ձայնագրություններ, և տեսագրություններ,

գ. ընդհանուրական/փոխանցելի կարողություններ

- օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից (ներառյալ ինտերնետային),
- կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները խոսրային տարբեր իրավիճակներում:

10. Դասընթացը ձևակերպում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կինիՓ

Ա4. Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջամտակարգային կապերն ու հարաբերությունները:

Ա5. Ներկայացնելու ֆրանսերենի և անգլերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը:

Բ1. Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ֆրանսերեն, անգլերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս:

Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջամտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով:

Բ7. Կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիցտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսր մասնագիտական հանրույթում:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

Գ8. Կիրառելու S2Z-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- գործնական պարապմունքներ դասախոսի դեկավարությամբ,
- անհատական և խմբային աշխատանք,
- ինքնուրույն աշխատանք,
- բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (խմբային նախագծի իրականացում),
- գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

2 ընթացիկ քննություն յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով,

2 ընթացիկ ստուգում յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 1 միավոր արժեքով,

Ինքնուրույն աշխատանք առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Մասնակցությունը առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Լեքսիկա՝ ուղղված ուսանողների անգլերենի բառապաշարը հարստացնելուն: **Թեմա 2.** Բանավոր խոսք՝ ուղղված ամենատարբեր թեմաների՝ շորջ անգլերենով հաղորդակցվելու հմտությունների զարգացմանը: **Թեմա 3.** Գրավոր խոսք՝ ուղղված ուսանողների անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը: **Թեմա 4.** Վերլուծական ընթերցանություն՝ ուղղված գեղարվեստական տեքստերի լեզվառնական և մշակութային բնույթյանը, անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Antoneyan Z., Bekaryan N., Martirosyan N., A Bit of Fiction. Yerevan: VMV PRINT, 2016.
2. Jones L., New Progress to Proficiency. Cambridge: CUP, 2001.
- Kuyumgyan S., Galstyan S., Insight into English. Yerevan, Toner, 2003.
4. Vince M., Advanced Language Practice. USA: Macmillan, 2009.
5. Edilyan L., Mkrtchyan K., Martirosyan N., A Course in Written Practice, Book 2. Yerevan: Asoghik, 2003.
6. Cotton D., et al. Language Leader (advanced). Slovakia: Pearson Education Limited, 2010.
7. Kochunts K., Mkrtchyan H., De Facto (academic manual). Yerevan: Lusakn, 2013.

1.0305/B07	2.Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ - 6	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6.6-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ամրապնդել և խորացնել ուսանողների նախորդ կիսամյակներում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով մասնագիտական տեքստերի վրա: Զարգացնել նրանց բանավոր և գրավոր խոսքը, տեքստերի ընկալման և վերլուծության կարողությունները: Ուսանողի մոտ ձևավորել ազատ հաղորդակցվելու, գեղարվեստական և մասնագիտական գրականությունից ազատորեն օգտվելու կարողություններ:		
Դասընթացի խնդիրներ.		
1. զարգացնել և հարստացնել ուսանողների բառապաշարը, հատկապես լեզվաբանականթարգմանությունների համար, 2. զարգացնել ֆրանսերեն լեզվով ազատ վերարտադրելու հմտությունները, 3. բացահայտել ուսանողների կարողությունները լեզվաբանական տարրեր տեքստեր կարդալու և գիտական աշխատանք գրելու վերաբերյալ, 4. ակտիվացնել ստեղծագործական կարողությունները:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի:		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ցուցաբերելու մասնագիտական խորքային գիտելիքներ լեզվաբանությունից, 2. արտահայտվելու որոշակի թեմատիկ բառապաշարի շրջանակներում, 3. ձերբագատվելու որոշակի բարդույթներից, որոնք հատուկ են օտար լեզու սովորողների հաղորդակցման ոլորտում,		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. ունկնդրելու տեքստը և հասկանալու ինֆորմացիան, 2. վարելու գրույցներ հասարակական-քաղաքական թեմաներով, 3. տիրապետելու գեղարվեստական գրականության մեջ առկա լեզվառնական հնարներին, 4. ձեռք բերած լեզվական գիտելիքները և ֆրանսերեն բանավոր ու գրավոր խոսքի հմտությունները գործածելու հաղորդակցական տարրեր ոլորտներում,		
գ. ընդհանրական/վոխանցելի կարողություններ		
1. օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը, 2. կատարել վերլուծական հմտություններ տարրեր ոլորտներում, 3. պատրաստելու գեկուցումներ, կատարելու լեզվական նյութի բանասիրական վերլուծություն, գրելու կուրսային աշխատանք:		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա4. Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները:

Ա5. Ներկայացնելու անգլերենի և ֆրանսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, թերականության և ազգի տության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը:

Բ1. Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս:

Բ4. Ըստրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով:

Բ7. Կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ:

Գ3. Զուգաղրելու անգլերենի և ֆրանսերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրաստրելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. հաղորդակցական-ինտերակտիվ մեթոդ
2. բանավոր և գրավոր հարցում
3. խմբային քննարկում
4. համացնցից օգտվելով անհատական հանձնարարությունների կատարում
5. օտարալեզու մասնագիտական գրականության ընթերցում
6. բանավոր ներկայացումներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

2 ընթացիկ քննություն յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով,

2 ընթացիկ ստուգում յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 1 միավոր արժեքով,

Ինքնուրույն աշխատանք առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Մասնակցությունը առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ֆրանսերենի լեզվաբանական տերմինաբանության ընդհանուր բնութագիրը: Միայն ֆրանսե- թենին բնորոշ երևույթները նշանակող տերմիններ: **Թեմա 2.** Լեզվաբանական տերմինների թարգմանու- թյան առանձնահատկությունները: ՈՒղղակի համարժեքներ և նկարագրական տարրերակներ: **Թեմա 3.** Միայն հայերենին բնորոշ երևույթները նշանակող տերմինների ֆրանսերեն թարգմանության առանձ- նահատկությունները: **Թեմա 4.** Լեզվաբանական տեքստի վերլուծություն և համառոտ վերաշարադրանք:

Թեմա 5. Լեզվաբանական տեքստի թարգմանության առանձնահատկությունները: **Թեմա 6.** Գործառական ոճերի առանձնահատկությունները: **Թեմա 7.** Գրավոր և բանավոր խոսքի զարգացում հետևյալ թեմաներով Ֆրանսիացի մշակութային գործիչները և նրանց ստեղծագործությունները: Քաղաքացին և բնապահպանությունը: Արդարադատություն: Ճանապարհորդություն ֆրանկոֆոն երկրներում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. J.Jirardet, J.-M.Cridlig, Ph.Dominique, “Nouveau sans frontières -3”, Clé International, Paris, 1990.
2. J.Jirardet, J.-M.Cridlig, Ph.Dominique, “Nouveau sans frontières -3, Cahier d'exercices”, Clé International, Paris 1990.
3. S. Galstian, R. Galstian 'Manuel de français' "Նախրի Լինզվա" հրատարակչություն Երևան 2011
4. Nikolskaia; Goldenberg, “Cours pratique du français”, Moscou 2006.
5. M.Grégoire, O.Thiévenaz, Grammaire progressive du français, avec 500 exercices.
6. Kaplanian, Ghambarian “Manuel de français”, Erévan, 2007.
7. S.Khatchatrian, A. Mouradian , “L'homme et son environnement”, Erévan, 2009.
8. Edito B1, Elodie Heu-Boulhat, Marie Gatin, 2022

4.4 Ժամ/շաբ.	5.0/60/0
6.7-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել ընդհանուր անզլերենի, ինչպես նաև անզլերենի տարրեր դիսկուրսներին վերաբերող մասնավոր բառապաշտիքի յուրահատկությունները:	
Դասընթացի խնդիրները.	
1. լուսաբանել հրապարակախոսական, գեղարվեստական, լրագրային և այլ տիպի տեքստերի առանձնահատկությունները,	
2. պարզաբանել տարրեր մասնագիտական տեքստերի վերաբերության (հայերենից անզլերեն և հակառակ) խնդիրները:	
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝	
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն	
1. ներկայացնելու անզլերենի տարաբնույթ գործառական բառապաշտիքը,	
2. յուրացնելու տարրեր դիսկուրսներ կիրառելու հմտություններ,	
3. վերլուծելու գեղարվեստական, հրապարակախոսական, քաղաքական և այլ ոլորտների տեքստեր,	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ	
1. կատարելու տեսակետների ու փաստարկների վերլուծություններ՝ ազատ հաղորդակցմանգործընթացում,	
2. բանավիճելու տարրեր ոլորտներին առնչվող տեսակետների շուրջ,	
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ	
1. օգտվելու անզլերենի տպագիր և ինտերնետային տարրեր ուսուրսներից,	
2. վերլուծելու լեզվական տարատեսակ նյութեր և կատարելու հետևողություններ:	
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.	
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք.	
Ա2.Արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ֆրանսերենով (առնվազն B2) ու անզլերենով (առնվազն B2) և մեկնաբանելու նրանց առանձնահատկությունները, տարրերակելու ֆրանսիական և անզլուամերիկյան մշակույթները, արտասահմանյան գրականության տարրեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ֆրանսիայի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը:	
Ա5.Ներկայացնելու ֆրանսերենի և անզլերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, թերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,	
Բ1. Հետազոտելու, վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերենով, ֆրանսերենով, անզլերենով մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով բննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս:	
Բ2.Դասավորելու, մշակելու, վերլուծելու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ կիրառելով տարրեր ՏՀՏ-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:	
Բ3.Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:	
Բ4.Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքները անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:	
Բ6. Վերլուծելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի և անզլերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, թերականական և ոճական երևույթները գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:	
Բ7.Կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ:	
Գ3.Զուգաղրելու ֆրանսերենի և անզլերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգն ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսորդելով մասնագիտական բարեխոցնություն և ինքնուրույնություն:	
Գ5.Կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:	

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. գործնական պարապմունքներ դասախոսի ղեկավարությամբ, 2. անհատական և խմբային աշխատանք, 3. ինքնուրույն աշխատանք, 4. բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (խմբային նախագծի իրականացում), 5. գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
2 ընթացիկ քննություն յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով, 2 ընթացիկ ստուգում յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 1 միավոր արժեքով, Ինքնուրույն աշխատանք առավելագույնը՝ 1 միավոր: Մասնակցությունը առավելագույնը՝ 1 միավոր: Եզրափակիչ քննություններ բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Թեմա 1. Լեքսիկա՝ ուղղված ուսանողների անգլերենի հաղորդակցական հմտությունների կատարելագործմանը: Թեմա 2. Վերլուծական ընթերցանություն՝ ուղղված գեղարվեստական տեքստների լեզվանուական և մշակութային քննությանը, անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը: Թեմա 3. Լրագրային նյութերի ուսումնասիրություն՝ ուղղված ուսանողների անգլերենով զանգվածային հաղորդակցության բառապաշտի զարգացմանը:		
14.Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. Alexander L., For and Against'. London: Longman, 2001. 2. Gasparyan S., Galstyan S., Muradian G., Connecting the Dots. Yerevan: Lusakn, 2013. 3. Gannon M.J., Understanding Global Cultures, 6th ed. SAGE, 2016.		
1.0305/B08	2.Ֆրանսերենի լեզվական հմտություններ-7	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6.7-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ամրապնդել նախորդ տարիներին ձեռք բերած քերականական և լեքսիկական գիտելիքները կարևորել գրավոր խոսքի զարգացումը զարգացնել տարրեր բնույթի տեքստների հետ աշխատելու հմտություններ, հարստացնել ուսանողների բառապաշտը տարրեր ոլորտներում միտւել նաև ունկնդրային հմտությունների զարգացմանը՝ առավել սահուն բանավոր թարգմանություն կատարելու նպատակով:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Ուշադրությունը քննությունում կատարել գուգադրական վերլուծության վրա կարևորել դարձվածների, բառակապակցությունների, ոճական հնարների թարգմանական խնդիրները կատարել տեքստի միջտողային վերլուծություն:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Ներկայացնելու հայերեն համարժեքների խնդիրը՝ ելնելով մշակութային առանձնահատկություններից 2. ունկնդրելու, մեկնաբանելու և թարգմանելու ունկնդրած հատվածը,		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. տարբերակելու հոմանիշների երանգային տարբերությունները, 2. թարգմանելու բարդ շարադրության կառուցները կիրառելով համապատասխան թարգմանականմեթոդներ,		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. ընթերցելու, վերապատմելու և ամփոփելու տեքստերը, 2. ծավալելու բննարկումներ առաջարկված թեմաների շուրջ:		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա1.Մեկնաբանելու ժամանակակից ֆրանսիական և անգլիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադիմ մեթոդները:

Ա2.Արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ֆրանսերենով (առնվազն B2) ու անգլերենով (առնվազն B2) և մեկնաբանելու նրանց առանձնահատկությունները, տարբերակելու ֆրանսիական և անգլուամերիկյան մշակույթները, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ֆրանսիայի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը:

Ա4.Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները:

Բ2.Պլանավորելու, մշակելու, վերլուծություն և մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:

Բ6.Վերլուծելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի և անգլերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և ֆրանսերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

Բ7.Կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ:

Գ2.Գնահատելու, վերլուծելու ու զուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգին պետության ինտերնացիոն իրագործմանը:

Գ3.Զուգադրելու ֆրանսերենի և անգլերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկապարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսւորելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն:

Գ5.Կիրառելու միջազգային գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. տեքստի ընթերցում, վերլուծություն
2. լեզվական միջոցների վերհանում
3. տեսա-լսողական միջոցների կիրառում
4. խոսակցական հմտությունների զարգացում՝ քննարկումների միջոցով:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

2 ընթացիկ քննություն յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով,

2 ընթացիկ ստուգում յուրաքանչյուրը առավելագույնը՝ 1 միավոր արժեքով,

Ինքնուրույն աշխատանք առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Մասնակցությունը առավելագույնը՝ 1 միավոր:

Եզրակացի քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Սահմանական բառերի սահմանություն: **Թեմա 2.** Մեկնաբան, ձամփորդություն: **Թեմա 3.** Ներգաղթ: **Թեմա 4.** Առողջություն: **Թեմա 5.** Բնության պահպանություն: **Թեմա 6.** Սահմանական բառերի սահմանություն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Les éditions Didier , Méthode de français B2, 2016
2. Grammaire progressive niveau avancé B2-C1
3. S. Galstian, R. Galstian ' 'Manuel de français'' Հայրի —Լինգվալ հրատարակչություն Երևան 2011
4. Nikolskaia; Goldenberg, —Cours pratique du français!, Moscou 2006.
5. M.Grégoire, O.Thiévenaz, Grammaire progressive du français, avec 500 exercices.
6. Kaplanian, Ghambarian —Manuel de français!, Erévan, 2007.
7. S.Khatchatrian, A. Mouradian , —L'homme et son environnement!, Erévan, 2009.

1. 0305/Բ52	2. Անգլերենի վերլուծական ընթերցանություն	3.3 ECTS կրելիս
4. 6 ժամ /շաբ.	5. 5.0/30/0	

6. 8-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննության գնահատման
8. Դասընթացի նպատակն է՝ լուսաբանել ընթերցանության այս տեսակը, որը ձգտում է քննադատորեն մոտենալ տեքստին՝ նախապատվությունը տալով այն նպատակներին, որոնք հեղինակը կարող էր ունենալ նշված ստեղծագործության մեջ պարունակվող տեղեկատվությունն արտահայտելիս։ Դասընթացի ընթացքում առավել կարևորվում են այն դրդապատճառները, որոնք հեղինակին դրդել են տալ իր աշխատանքում տեղ գտած հաղորդագրությունը։	
Դասընթացի խնդիրները.	
<ol style="list-style-type: none"> Բացահայտել տեքստի տեսակը, Որոշել, թե ինչ խնդիրներ է հեղինակը ցանկանում լուծել. Որոշել նյութի/տեքստի մասերի միջև կապը, Հասկանալ, թե ինչ կապ, նմանություններ ու տարբերություններ կան տվյալ գրքի և նմանատիպ այլ գրքերի միջև։ 	
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝	
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն	
<ol style="list-style-type: none"> Ներկայացնելու վերլուծական ընթերցանությանն առնչվող հարցադրումներ, Լուսաբանելու վերլուծական ընթերցանության հմտություննրի իմացությունը որպես անզերենով հաղորդակցվելու մաս, Նկարագրելու անզերենի խոսքային ձիշտ և արդյունավետ կիրառությունները և՝ առօրյա խոսքում, և՝ գրականության մեջ։ 	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ	
<ol style="list-style-type: none"> գնահատելու համընդհանուր և մասնավոր խոսքային կանոնների կիրառումը գրականության մեջ, Պիտարկելու անզերենի իմացությունը որպես գրականության միջոցով հաղորդակցության մաս, Լուսաբանելու վերլուծական ընթերցանության ընթացքում վեր հանված խոսքային առանձնահատկությունները։ 	
գ. քննիանության/փոխանցելի կարողություններ	
<ol style="list-style-type: none"> Կապելու տեքստը նմանատիպ այլ աշխատանքների հետ, պարզելու հեղինակի կողմից տրված տեղեկատվության կապը տվյալ պահի հասարակության հետ; խորը վերլուծել տեքստի/ տեղեկատվության կառուցվածքն ու դրա առանձնահատկությունները։ 	
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.	
Ա1. Մեկնաբանելու ժամանակակից անզիւական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները։	
Ա2. Կառուցելու տրամաբանորեն ձիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով։	
Ա3. Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները։	
Ա4. Ներկայացնելու անզերենի հնչյունաբանության և դաշտական գրականության հիմնադրույթները և բարգմանաբանության հայեցակարգերը	
Ա5. Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, անզերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս։	
Ա6. Պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական առյուններից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով։	
Ա7. Վերլուծելու և մեկնաբանելու անզերենի հնչյունաբանական, ձեաբանական, քերականական և նձական երևույթները և անզերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները։	
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.	
<ol style="list-style-type: none"> համագործակցային աշխատանք սլայդների գործածություն թեմաների ուսուցման ընթացքում մտագրոհ և այլն 	
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.	

Ինքնուրույն աշխատանք. առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:

Հնթացիկ սոուզում. առավելագույնը՝ 3 միավոր արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 9 միավոր արժեքով (3 հարց՝ յուրաքանչյուր առավելագույնը 3 միավոր արժեքով):

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1.Վերլուծական ընթերցանություն զարգացման համարու պատմություն: **Թեմա 2.**Վերլուծական ընթերցանություն սոցիալ-մշակութային դերը: **Թեմա 3.**Գեղարվեստական և ակադեմիական տեքստերի տարատեսակներ: **Թեմա4.**Անզերենի քերականական, ոճական, իմաստաբանական առանձնահատկությունների վերլուծությունը վերլուծական ընթերցանության շրջանակներում: **Թեմա 5.**Անզերենի հնյունական, բառային, շարահյուսական կիրառությունները և լեզվական բազմաձևությունը, լեզվական տարատեսակների տարբերակումը տեքստերում: **Թեմա 6.**Ամբողջական տեքստի և տեքստի մասերի փոխադարձ կապը:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Assalf, S. (2020). ["Communication: An Overview"](#)
2. Briceland, Alan V. (1981). "The Group-Task Approach: Developing Analytical Skills"
3. Polette, Keith (2012). "Reading Between the Lines – Analyzing Skills"
4. Smith, Edward (2018). "Analytical Skills for the Marketer, Content Writer, and Non-Analyst"

ԿԱՍԸՆՏՐԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

1.0305/B48	2.Անզերենի թարգմանության տեսություն և պրակտիկա	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 ժամ/ շաբ.	5.0/60/0	
6.6-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	

8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ներկայացնել թարգմանաբանության ձևավորման պատմությանուղին, հիմնական միտումները, տալ գործնական գիտելիքներ:

Դասընթացի խնդիրները.

1. ծանոթացնել այն հասկացություններին ու մոտեցումներին, որոնք գերիշխել են տարրեր դաշտաշրջաններում,
2. հաղորդել գիտելիքներ գործնականում թարգմանություններ կատարելու ժամանակ կիրառելու նպատակով:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. լուսաբանելու տարբեր ծայրահեղ տեսակետներ,
2. մեկնաբանելու տարաբնույթ մոտեցումներ և ձևավորելու սեփական տեսակետը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. ծրագրելու և իրականացնելու հետազոտություն,
2. կիրառելու ստացած տեսական գիտելիքները ըստ հետազոտության նպատակի:

գ. քննիանքական/փոխանցելի կարողություններ

- 1.կատարելու համարժերային ձևու ընտրություն բար համատեքստի, բնագավառի և ոճի:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա1.Մեկնաբանելու ժամանակակից անզինական բանապիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջարեմ մեթոդները:

Ա5.Ներկայացնելու անզերենի հնյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը:

Բ1.Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, անզերեն, ֆրանսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցումինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելու:

Բ6.Վերլուծելու և մեկնաբանելու անզերենի հնյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճականերույթները և անզերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

Գ3.Զուգարբելու անզերենի և ֆրանսերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգերը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսևորելով մասնագիտական բարեխդություն և ինքնուրույնություն:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. թիմային աշխատանք,
2. տեսական նյութի մշակում՝ ըստ առաջադրված հարցերի,
3. նյութի քննարկում,
4. գրավոր և բանավոր թարգմանություններ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին քնթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

2-րդ քնթացիկ քննություն. Նախատեսված 2 քնթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Ընթացիկ ստուգումներ. 2 միավոր առավելագույն արժեքով:

Ինքնուրույն աշխատանք. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:

Մասնակցություն. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով՝ ըստ նախապես տրված հարցաշարի: Հարցատոմսը պարունակում է 3 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

- Թեմա 1.** Թարգմանության պատմության ուսումնասիրության անհրաժեշտությունը ապագա թարգմանիչների համար: **Թեմա 2.** Արևմտյան թարգմանարանության պատմության պարբերականացումը: **Թեմա 3.** Թարգմանության վաղ շրջանը: **Թեմա 4.** Վերածննդի դարաշրջանը և թարգմանության տեսականացման առաջին փորձերը: **Թեմա 5.** Հայ թարգմանական ավանդույթները: **Թեմա 6.** Ռուսական թարգմանական ավանդույթները: **Թեմա 7.** Թարգմանության համարժեքության խնդիրները 20-րդ դարի առաջին կեսին:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Bassnett S, Translation Studies, London and New York, 1991
2. Nida E., Toward a Science of Translating, Leiden, 1964
3. Steiner G., After Babel: aspects of language and translation, Oxford Univ. Press., 1975
4. Western Translation Theory (ed. by Douglas Robinson), Manchester, 1997
5. The Translation Studies Reader (ed. by Lawrence Venuti), London and N.Y., 2000
6. Kelly L., The True Interpreter: A History of Translation of Theory and Practice in the West, New York, 1979
7. Routledge Encyclopedia of Translation Studies (ed. by Mona Baker), London and New York, 2001
8. The Translation Studies Reader (ed. by Seda Gabrielyan), Yerevan, 2002
9. Chukovskii K., The Art of Translation, K. Chukovskii's The High Art, Knoxville, 1984
10. U. Սեֆերյան, Ա. Խաչատրյան, Ա. Գաբրիելյան Թարգմանաբանության համառոտ ակնարկ, Երևան, 2006
11. L. Տեր-Ղետրոսյան, Հայ հիմն թարգմանական գրականություն, Երևան, 1984

1.0305/B46	2. Դիսկուրս և մշակույթ	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/ շաբ.	5. 0/60/0	
6.6-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել դիսկուրսի և մշակույթի առնչությունները և միջմշակութային հաղորդակցման տեսության հիմնական հասկացությունները, ուսանողին իրազեկ դարձնել մարդկային հաղորդակցման խնդիրներին՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով լեզվին, որպես հաղորդակցման գլխավոր միջոցի:		
Դասընթացի խնդիրներ.		
1. տալ գիտելիքների և ուսումնասիրության մեթոդների որոշակի ընդհանրացված ծավալ,		
2. ձևավորել լեզվապատկերի և անգլո-ամերիկյան իրողությունների լեզվամշակութային վերլուծության հմտությունների դրսևորումները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. քննարկելու դիսկուրսի տեսության և լեզվամշակութաբանության հիմնական մեթոդները և խնդիրները		
2. տիրապետելու մտածելակերպի, աշխարհապատկերի և մշակութային հասկացույթների առանձնահատկությունների մասին գիտելիքներին,		

3. լուսաբանելու հայկական և անգլ-ամերիկյան լեզվամշակույթների տարբերություններն ու նմանությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. գնահատելու դիսկուրսի տեսությանը նվիրված գիտական գրականությունը,
2. օգտվելու համապատասխան գործիքներից քննադատորեն վերլուծելու բանավոր և գրավոր դիսկուրսը,
3. վերլուծելու դիսկուրսիվ պայմանականությունների դերը միջմշակութային հաղորդակցության մեջ և պրակտիկայում՝ կիրառելու գիտելիքները՝ պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ (Եթե այդպիսիք կան)

1. օգտվելու անգլերենի տարրեր դիսկուրսիվ՝ գործառական դրսերումներ ներկայացնող
2. տպագիր և ինտերնետային ռեսուրսներից,
3. վերլուծելու տարատեսակ լեզվամշակութային դրսերումները ներկայացնող փաստական
4. նյութեր և կատարելու հետևողություններ:

10. Դասընթացը ձևագործմ է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

Ա2. Ցուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ անգլ-ամերիկյան մշակույթից:

Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:

Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքներ տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով:

Գ2. Գնահատելու, վերլուծելու, գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձեերն ու մեթոդները.

1. թիմային աշխատանք,
2. տեսական նյութի մշակում՝ ըստ առաջադրված հարցերի,
3. նյութի քննարկում,
4. ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (անհատական խնդնուրույն նախագծի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

2-րդ քննություն. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Ընթացիկ ստուգումներ. 2 միավոր առավելագույն արժեքով:

Ինքնուրույն աշխատանք. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:

Մասնակցություն. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով՝ ըստ նախապես տրված հարցաշարի: Հարցատոմսը պարունակում է 3 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Դիսկուրսի միջզիտակարգային բնույթը, **Թեմա 2.** Դիսկուրսի և մշակույթի տեսություններ, **Թեմա 3.** Դիսկուրսի և մշակույթի փոխգործակցությունը, **Թեմա 4.** մշակույթով պայմանավորված դիսկուրսային ոճ և ժանրեր, **Թեմա 5.** Մշակույթներ -լեզուներ -խոսքային ակտեր. խոսքային ակտերում և ժանրերում արտացոլված մշակութային առանձնահատկություններ և արժեքներ /հեռավորություն, օբյեկտիվություն, ուղղակիություն, քաղաքավարություն, և այլն/, **Թեմա 6.** Դիսկուրս և մշակութային խնդնություն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ter-Minasova, S. *Language, Linguistics and Life*. M.: MSU, 1996.
2. Hellemans, B. *Understanding Culture: A Handbook for Students in the Humanities*. Amsterdam University Press, 2017.
3. Richard, D. *The cultural imperative: global trends in the 21st century*. Richard D. Lewis Intercultural Press, 2003.

4. Ting-Toomey, S. *Communicating Across Cultures*. New York: The Guilford Press, 2007.
5. Wierzbicka, A., Goddard C.) *Words and Meanings: Lexical Semantics Across Domains, Languages, and Cultures*. Oxford UP (2014).

1. 0305/Բ55	2. Անգլերեն ֆիլմերում	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ /շաբ.	5. 0/60/0	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ լուսաբանել անգլո-ամերիկյան ֆիլմարտադրությանը վերաբերող տեսական և գործնական մասնագիտական մոտեցումները, ֆիլմերի լեզուն որպես համընդհանուր խոսքային համակարգի մաս և դրա դերը մշակութային զարգացումներում և ամբողջական պատկերացում տալ կիրառվող անգլերենի առանձնահատկությունների մասին:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Ներկայացնել ֆիլմային մշակույթի զարգացումը և անգլերենի կիրառությունը ֆիլմերում,		
2. լուսաբանել ֆիլմերում կիրառվող անգլերենի /բրիտանական և ամերիկյան/ առանձնահատկությունները:		
3. պարզաբանել ֆիլմերում կիրառվող անգլերենի հնչյունական, բառային, քերականական բնորոշ գծերը:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական զիտելիք և իմացություն		
1. Ներկայացնելու ֆիլմ մեղիս հաղորդակցությանն առնչվող հարցադրումներ,		
2. լուսաբանելու ֆիլմ մեղիս հաղորդակցության իմացությունը որպես անգլերենով հաղորդակցվելու մաս,		
3. նկարագրելու անգլերենի խոսքային ձիշտ և արդյունավետ կիրառությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. գնահատելու համընդհանուր և մասնավոր խոսքային կանոնների կիրառումը ֆիլմ մեղիայում,		
2. դիտարկելու անգլերենի իմացությունը որպես ֆիլմ մեղիս հաղորդակցության մաս,		
3. լուսաբանելու ֆիլմ մեղիս հաղորդակցության առանձնահատկությունները:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. օգտվելու ֆիլմ մեղիս հաղորդակցության իմացությունը միջևսմբային և միջանձնյա սոցիալական և մշակութային հարաբերություններում,		
2. վերլուծելու ֆիլմ մեղիս հաղորդակցական տարրեր հմտություններ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կորպական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունը(ներ)ը.		
Ա3. Կառուցելու տրամաբանորեն ձիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,		
Ա4. Ներկայացնելու բանափրության և մյուս հասարակական զիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները:		
Բ1. Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,		
Բ4. Ըստրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային զիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով::		
Գ1. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտականինսպործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,		
Գ2. Գնահատելու, վերլուծելու ու զուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու ազգի և պետության ինտեգրմանը համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձեերն ու մերողները.		
1. քննարկում,		
2. անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային զիտահետազոտական աշխատանք,		
3. ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (անհատական ինքնուրույն նախագծի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:		

12. Գնահատման ընթանուր ռազմավարությունը.

1-ին ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

2-րդ ընթացիկ քննություն. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Ընթացիկ սոութումներ. 2 միավոր առավելագույն արժեքով:

Ինքնուրույն աշխատանք. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:

Մասնակցություն. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով՝ բայտ նախապես տրված հարցաշարի: Հարցառումը պարունակում է 3 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ֆիլմ մեղիայի զարգացման համարու պատմություն: **Թեմա 2.** Ֆիլմ մեղիայի սոցիալ-մշակույթային դերը: **Թեմա 3.** Առցանց և դասական ֆիլմ մեղիա տարատեսակներ: **Թեմա 4.** Անգլերենի բազմազան կիրառությունները ֆիլմ մեղիայում: **Թեմա 5.** Վիզուալ հաղորդակցությունը կարճամետրած և լիամետրած ֆիլմերում: **Թեմա 6.** Անգլերենի հնչունական, բառային, շարահյուսական կիրառությունները և լեզվական բազմաձևությունը ֆիլմերում, լեզվական տարատեսակների տարրերակումը: **Թեմա 6.** Անգլերենի հաղորդակցական հմտություններ ուսուցանող ֆիլմերի ընտրության նորմեր:

15. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. A very short history of cinema (2020). URL: <https://www.scienceandmediamuseum.org.uk/objects-and-stories/very-short-history-of-cinema>
2. The Language of Cinematography and Lenses (2020). URL: <https://filmcameracourse.wordpress.com/2015/04/09/the-language-of-cinematography-lenses/>
3. Darity, W. A. (2008). Birth of a Nation. Encyclopedia of the Social Sciences. Gale Virtual Reference Library, 1:305–306.
4. Donaghy, K. (2014). *How can film help you teach or learn English?* URL: <https://www.britishcouncil.org/voices-magazine/how-can-film-help-you-teach-or-learn-english>
5. Modern American Classics for Learning English with Movies (2021). URL: <https://www.fluentu.com/blog/english/learn-english-movies-films-modern-american-classics/>

1. 0305/Բ49	2. Անգլերենը որպես տուրիզմի մասնագիտական լեզու	3.6 ECTS կրեդիտ
4. 4 Ժամ / շաբ.	5. 0/60/0	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է լուսաբանել անգլերենի, որպես տուրիզմի միջազգային լեզվին վերաբերող տեսական և գրձնական մասնագիտական մոտեցումները, տուրիզմի լեզուն որպես համբուղանուր խոսքային համակարգի մաս և դրա դերը տվյալ ոլորտի զարգացումներում, և ամբողջական պատկերացում տալ կիրառվող անգլերենի առանձնահատկությունների մասին:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1.	ներկայացնել տուրիզմի ոլորտը, զարգացումը և անգլերենի կիրառությունը այդ մասնագիտական դիսկուրսում,	
2.	լուսաբանել տուրիզմի դերը տնտեսական, մշակութային, լեզվաբանական լույսի ներքո:	
3.	պարզաբանել տուրիզմի ոլորտում կիրառվող անգլերենի հիմնական բառային, բերականական, շարահյուսական, կառուցվածքային բնորոշ գծերը:	
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական զիտելիք և իմացություն		
1.	ներկայացնելու տուրիստական հաղորդակցությանն առնչվող հարցադրումներ,	
2.	լուսաբանելու տուրիստական հաղորդակցության իմացությունը որպես անգլերենով հաղորդակցվելու մաս,	
3.	նկարագրելու տուրիզմի դիսկուրսում անգլերենի խոսքային ձիւտ և արդյունավետ կիրառությունները:	

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. գնահատելու համընդհանուր և մասնավոր խոսքային կանոնների կիրառումը տուրիզմի դիսկուրսում,
2. դիտարկելու անզիւդնենի իմացությունը որպես տուրիստական հաղորդակցության մաս,
3. լուսաբանելու տուրիստական հաղորդակցության առանձնահատկությունները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. օգտվելու տուրիզմի դիսկուրսի իմացությունից միջխմբային և միջանձնյա սոցիալական և մշակութային հարաբերություններում,
2. վերլուծելու տուրիստական հաղորդակցական տարբեր հմտություններ:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա2. Արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ֆրանսերենով (առնվազն B2) ու անզիւդնենով (առնվազն B2) և մեկնարանելու նրանց առանձնահատկությունները, տարբերակելու ֆրանսիական և անզլուամերիկյան մշակույթները, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ֆրանսիայի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը:

Ա6.Ներկայացնելու և մեկնարանելու ֆրանսերենի և անզիւդնենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտալեզվական գործոնները, երկրագիտական տեղեկություններ Ֆրանսիայի և ֆրանկոֆոն երկրների, Մեծ Բրիտանիայի և ԱՄՆ-ի մասին:

Բ2.Պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:

Բ3.Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:

Բ4.Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:

Գ2.Սայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ4.Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքերի իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

Գ5.Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

Գ8.Կիրառելու S2S-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

Գ9.Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսնորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղածագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջարկելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1.քննարկում

2.անհատական և խմբային առաջադրանքներ

3.խաղեր

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

2-րդ ընթացիկ քննություն. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Ընթացիկ սոութումներ. 2 միավոր առավելագույն արժեքով:

Ինքնուրույն աշխատանք. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:

Մասնակցություն. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով՝ ըստ նախապես տրված հարցաշարի: Հարցատոմսը պարունակում է 3 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Տուրիզմի անգլերենի սահմանումը: **Թեմա** 2. Տուրիզմի ենթաձեւերը: **Թեմա** 3. Տուրիզմի զարգացումը որպես տնտեսական սոցիալական, մշակութային և լեզվական ոլորտներում: **Թեմա** 4. Տուրիզմի դիմուրությունը ենթաժանքային բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով՝ ըստ նախապես տրված հարցաշարի: Հարցատոմսը պարունակում է 3 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2 միավոր:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Dumitrescu, E. (2021). The Discursive Features of the Written Tourism Discourse Specific to the Travel Guide. *Ovidius University Annals, Economic Sciences Series*, 21(2), 273-277.
- Franceschi, V. and Hartle, S. (2021). Tourism Discourse in the 21st Century: Challenges and New Directions. *Iperstoria*, 18, 1-9. <https://iperstoria.it/article/view/1120/1059>
- Jaworski, A., Thurlow, C. (2015). Tourism Discourse. *Wiley Online Library*. <https://doi.org/10.1002/9781118611463.wbelsi112>
- Merkaj, L. (2013). Tourist Communication: A Specialized Discourse with Difficulties in Translation. *European Scientific Journal*, 2, 321-325. file:///C:/Users/Acer/Downloads/2366-Article%20Text-7147-1-10-20140114%20(2).pdf
- Pramanik, P., Ingkadijaya, R., Achmadi, M., Tinggi, S., Trisakti, P., (2019). The Role of Social Capital in Community Based Tourism. *Researchgate*, 7. 62-73. <http://doi.org/10.21776/ub.jitode.2019.007.02.02>.

1. 0305/P53	2. Անգլերենի թեստավորման սկզբունքները	3.6 ECTS կրեդիտ
--------------------	--	------------------------

4. 4 ժամ /շաբ.	5. 0/60/0
-----------------------	------------------

6. 6-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով
-------------------------	---------------------------------

8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել միջազգային թեստերի, մասնավորապես TOEFL-ի առանձնահատկություններն ու հիմնական խնդիրները, լուսաբանել կառուցվածքային սրամաբանությունը,

Դասընթացի խնդիրները.

- ծանոթացնել ուսանողներին նմանատիպ թեստերի բովանդակությանն ու առանձնահատկություններին
- զարգացնել նմանատիպ միջազգային թեստերի հանձնելու հմտությունը

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- ընկալել ամենատարբեր մասնագիտական տեքստեր
- լսել, ընկալել տարատեսակ առօրյա և մասնագիտական երկխոսություններ, դասախոսություններ և պատասխանել դրանց վերաբերյալ հարցերի
- անգլերենով ազատորեն արտահայտվել առօրյա և տարբեր մասնագիտությունների վերաբերող հարցերի շուրջ

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- ընդլայնել անգլերեն բառապաշտը

<p>2. ծանոթանալ TOEFL-ի տրամաբանությանն ու առանձնահատկություններին</p> <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <p>1.պատրաստվել TOEFL միջազգային քննությանը</p> <p>10. Դասընթացը ձևակրում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Ք7. Կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ:</p> <p>Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմեր:</p> <p>Գ8 . Կիրառելու S22-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p> <p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1.անհատական աշխատանք</p> <p>2.ինքնուրույն աշխատանք, գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:</p> <p>12.Գնահատման ընթանուր ռազմավարությունը.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:</p> <p>Ընթացիկ ստուգումներ. 2 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Մասնակցություն. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով՝ բայց նախապես տրված հարցաշարի: Հարցատոմսը պարունակում է 3 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2 միավոր:</p> <p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1.Բառապաշտություն: Թեմա 2.Տեքստի ընկալման հմտության զարգացում: Թեմա 3.Բանավոր խոսքի զարգացում: Թեմա 4.Գրավոր խոսքի զարգացում:</p> <p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <p>1. The Official Guide to the Toefl iBT Test, 6th Edition 2. Barron's TOEFL iBT, 7th Edirion 3. Steven J. Matthiesen, <i>Essential Words for the TOEFL</i></p>	<p>1.0305/B36</p> <p>4.4 Ժամ/շաբ.</p> <p>6.6-րդ կիսամյակ</p> <p>2. Ֆրանսերենը որպես տուրիզմի մասնագիտական լեզու</p> <p>5.0/60/0</p> <p>7.Եզրափակիչ գնահատումով</p> <p>8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել տուրիզմի նպաստումը տարածաշրջանային տնտեսության զարգացմանը, նրա ուղղակի և անուղղակի ազդեցությունները: Առանձնացնել տուրիզմի հիմնական տեսակները, և հատկապես նրանք, որոնք առավել զարգացած են Հայաստանում կամ միտում ունեն զարգանալու:</p> <p>Ինչպես նաև ծանոթացնել զբոսավարական գործի հմտություններին, նրբություններին և դրանց կիրառմանը:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <p>1. Զնավորել հատակ պատկերացում տուրիզմի դերի, նշանակության ու կարևորության մասին: 2. Ծանոթացնել տուրիզմի հիմնական տեսակներին և դրանց զարգացման հեռանկարներին: 3. Ապահովել գիտելիքներ և հիմք զբաղվելու համար:</p> <p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <p>1. թվարկել աշխարհում և Հայաստանում առավել զբագացած զբոսաշրջային տեսակները, 2. պատկերացում կազմել տուրիզմական արողությունի մասին, 3. ձևավորել բազային հմտություններ զբոսավարությամբ զբաղվելու համար:</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <p>1. Վերլուծել տարածաշրջանի զբոսաշրջայան զարգացման ներուժն ու բացթողումները, 2. տիրապետել հաղորդակցական հմտություններին մասնագիտական բառապաշտությունը, 3. ունակ կլինի պատշաճ ընդունելու և ուղեցելու օտարերկրյա հյուրերին (տուրիստներ):</p> <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p>
--	---

<p>1. գծագրել և կիրառել արդյունավետ Տուր-Երթուղիներ գծագրում և կիրառում</p> <p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա2. Արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ֆրանսերենով (առնվազն B2) ու անգլերենով (առնվազն B2) և մեկնաբանելու նրանց առանձնահատկությունները, տարբերակելու ֆրանսիական և անգլոամերիկյան մշակույթները, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ֆրանսիայի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը:</p> <p>Ա6. Ներկայացնելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի և անգլերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտավեզվական գործոնները, երկրագիտական տեղեկություններ Ֆրանսիայի և ֆրանկոֆոն երկրների, Մեծ Բրիտանիայի և ԱՄՆ-ի մասին:</p> <p>Բ2. Պլանավորելու, մշակելու, վերլուծություն և մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով ՏՀՏ-ներ (word, excel, power-point) այլուսակ, գծապատճեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,</p> <p>Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:</p> <p>Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:</p> <p>Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիցու փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:</p> <p>Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրազործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p>Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p>Գ8. Կիրառելու S2Z-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p> <p>Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելով՝ դրսերելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջարելու համար:</p> <p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. քնննարկում 2. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 3. խաղեր <p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:</p> <p>Ընթացիկ ստուգումներ. 2 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Մասնակցություն. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով՝ ըստ նախապես տրված հարցաշարի: Հարցատումը պարունակում է 3 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանարար 3, 3, 2 միավոր:</p> <p>13. Դասընթացը բառկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Զբոսաշրջության ներածություն: Թեմա 2. Տուրիզմի տեսակները. Ազրու և գինու տուրիզմ:</p> <p>Թեմա 3. Մշակութային տուրիզմ: Թեմա 4. Արկածային տուրիզմ և թշշկական տուրիզմ: Թեմա 5. Զբոսաշրջայի հմտություններ: Թեմա 6. Տուր-Երթուղիների պատրաստում և գործարկում:</p> <p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Ross Steel, “Civilisation progressive du français” (niveau intermédiaire) (Clé international), Paris 2004

2.	https://veilletourisme.s3.amazonaws.com/2013/12/Le-tourisme-daventure.pdf
3.	https://passionterre.com/agrotourisme/
4.	https://fr.slideshare.net/maherysonmanitra/techniques-de-guidage

1.0305/B73	2. Ֆրանսերենի թարգմանության տեսություն և պրակտիկա	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6.6-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	

8. Դասընթացի նպատակների ստացած տեսական գիտելիքներն ուղղորդել թարգմանական հմտությունների ձևավորմանը ներկայացնել թարգմանաբանության ուսումնասիրման առարկան, խնդիրները ուսանողներին ծանոթացնել թարգմանաբանական մեթոդների և մոտեցումների հետ ցույց տալ հիմնավոր տարրերությունները նախ գրավոր և բանավոր թարգմանության, ապա հետևողական և համաժամանակյա բանավոր թարգմանության միջև ներկայացնել թարգմանաբանական տարրեր դպրոցների կողմից առաջարկվող թարգմանության գնահատման օրենկույթի չափանիշները:

Դասընթացի խնդիրները.

1. առաջարկվող տեսական գիտելիքներն ուղղել գործնական կիրառմանը:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի:

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. որոշելու թարգմանաբանության միջզիտակարգային դիրքը և կապը գիտական մյուս ձյուղերի հետ,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները թարգմանություն կատարելիս,
2. իրականացնելու գեղարվեստական թարգմանության գնահատում ըստ առաջարկվող օրենկույթի չափանիշների,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. կատարելու համարժեքային ձիշտ ընտրություն ըստ համատեքստի, բնագավառի և ոճի:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա4. Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները:

Ա5. Ներկայացնելու ֆրանսերենի և անգլերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը:

Բ2. Պատասխանական մշակելու, վերլուծելու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական առյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ կիրառելով տարրեր S2S-ներ (word, excel, power-point) այլուսակ, գծապատճեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:

Բ6. Վերլուծելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի և անգլերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:

Գ8. Կիրառելու S2S-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելով՝ դրսուրելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարրեր լուծումներ առաջարկելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները

1. տեսա-լսողական նյութերի կիրառում բանավոր թարգմանության համար
2. ֆրանսերեն լեզվով գեղարվեստական ստեղծագործությունների հայերեն, ոռուերեն և անգլերեն թարգմանությունների ուսումնասիրում:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջարանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

2-րդ ընթացիկ քննություն. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջարանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

<p>Ընթացիկ ստուգումներ. 2 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Մասնակցություն. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով՝ ըստ նախապես տրված հարցաշարի: Հարցատումը պարունակում է 3 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2 միավոր:</p>											
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից:</p> <p>Թեմա 1. Թարգմանաբառնությունը որպես գիտական առանձին ճյուղ: Թեմա 2. Թարգմանության օբյեկտն ու սուբյեկտը: Թեմա 3. Թարգմանության գործընթացը: Թեմա 4. Լեզվաբական և բանաստեղծական մոտեցումները թարգմանաբառնության մեջ: Թեմա 5. Բանավոր թարգմանության արանձնահատկություններն ու դրանց աշխատանքային գործիքները:</p>											
<p>14.Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> Barlézizian A., Lexicologie du français contemporaine, E. 2010. Guiraud, Les mots étrangers, Paris, 1971. Brunot, Histoire de la langue française. Tome 1 (De l'époque latine à la Renaissance), Paris, 1905. Н.Лопатникова, Н.А.Мовшович, Лексикология современного французского языка, Москва, 1971. 											
<table border="1"> <tr> <td>1.0305/B37</td><td>2.Եվրահիմտեգրում (Ֆրանսերեն)</td><td>3.6 ECTS կրեդիտ</td></tr> <tr> <td>4.4 Ժամ</td><td>5.0/60/0</td><td></td></tr> <tr> <td>6.6-րդ կիսամյակ</td><td>7.Եզրափակիչ գնահատումով</td><td></td></tr> </table>			1.0305/B37	2.Եվրահիմտեգրում (Ֆրանսերեն)	3.6 ECTS կրեդիտ	4.4 Ժամ	5.0/60/0		6.6-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
1.0305/B37	2.Եվրահիմտեգրում (Ֆրանսերեն)	3.6 ECTS կրեդիտ									
4.4 Ժամ	5.0/60/0										
6.6-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով										
<p>8.Դասընթացի նպատակն է եվրոպագիտության խորացնելն ու զարգացնելը, այն ուղղված է եվրոպական ուսումնասիրությունների տարածմանը և զարգացմանն ամբողջ աշխարհում: Հայաստանի Հանրապետությունը սերտ կապերի մեջ է Եվրամիության հետ և ներկայումս աշխատանքներ են տարվում այս կառույցի հետ հարաբերությունները և համագործակցությունը կը ավելի խորացնելու շուրջ: Հայ հասարակությունը կարիք ունի ծանոթանալու Եվրամիությանը և եվրոպական ինտեգրման գործընթացին:</p> <p>դասընթացի խնդիրները</p> <ol style="list-style-type: none"> բարձրացնել եվրոպական ինտեգրման գործընթացի վերաբերյալ իրազեկության մակարդակը բացահայտել և խորացնել Եվրամիության և եվրոպական ինտեգրման մասին գիտելիքները ծանոթացնել եվրոպական մշակույթին, եվրոպական ինքնության խնդիրներին անը և զարգացմանն ամբողջ աշխարհում: 											
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկական գիտելիքի և իմացությունը</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիքի և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> ուսումնասիրել եվրոպական ինքնության խնդիրները բացահայտել եվրոպական և եվրոպական ինտեգրման առանձնահատկությունները ուսումնասիրել Եվրոպայի ժողովուրդների ազգաբանության և քաղաքակրթական դրույթները ուսումնասիրել Եվրոպական և ազգային ինքնության հիմնահարցեր բացահայտել Եվրոպական արտաքին քաղաքականության առանձնահատկությունները <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> արժեորել եվրոպական կարգերի գործառույթները գնահատել եվրոխնտեգրման ժամանակակից ուղիները ներկայացնել եվրոպական և ազգային ինքնության հիմնահարցերը <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> նպաստել միջպետական ինտեգրացիային բանավիճել 											
<p>10.Դասընթացը ձևակորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեսքում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:</p> <p>Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հարորդակցում և թարգմանություններ:</p> <p>Բ5. Կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի ձևակիրարություն և հարմարեցնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:</p>											

Գ2.Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու քանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ3.Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. քննարկում
2. գործնական
- 3.ռեժիսուս
4. անհատական և խմբային առաջադրանքներ

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

2-րդ ընթացիկ քննություն. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Ընթացիկ ստուգումներ. 2 միավոր առավելագույն արժեքով:

Խնդնություն աշխատանք. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:

Սասնակցություն. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով՝ բայց նախապես տրված հարցաշարի: Հարցատոմսը պարունակում է 3 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2 միավոր:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Միացյալ Եվրոպայի գաղափարը և եվրախնտեղրման գործընթացը: **Թեմա 2.** Եվրոպայի քաղաքական և պատմության հիմնահարցեր: **Թեմա 3.** Եվրոպայի ժողովուրդների ազգաբանության և քաղաքակրթական համալիրներ: **Թեմա 4.** Եվրոպական և ազգային խնդնության հիմնահարցեր: **Թեմա 5.** Եվրոպմիության արտաքին քաղաքականություն: **Թեմա 6.** ԵՄ իրավունքի հիմունքներ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ա.Հարությունյան, Եվրոպական միություն, Երևան, 2005.
2. G. Poggi. The Development of the Modern State: a Sociological Introduction, 2004.
3. Jaskiernia J. The Parliamentary Assembly of the Council of Europe, Warsaw, 2003.
4. Paul Craig, Gráinne de Búrca. Evolution of EU Law, OUP Oxford, 2 edition, 2011(hereinafter – Craig 2)
5. Moravcsik, A. and Vachudova, M. 'National interests, state power and EU enlargement', East European Politics and Societies, 2003
6. Тренин Д. Идентичность и интеграция: Россия и Запад в XXI веке.-Pro et Contra, 2004

1.0305/F56	2. Անգլերեն զանգվածային լրատվություն	3.6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ /շաբ.	5.0/60/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ լրսարանել անգլալեզու մերկային և լրատվության ոճին վերաբերող տեսական և գործնական մասնագիտական մոտեցումները, ներկայացնել զանգվածային լրատվությունը որպես համընդիմանուր անգլերեն խորային համակարգի մաս և դրա գրադերած տեղը հրապարակախոսական ոճում, ամբողջական պատկերացում տալ անգլերեն զլմ-ների լեզվական առանձնահատկությունների և արդի հիմնախնդիրների մասին:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ներկայացնել անգլերեն զլմների սահմանումը և տեսակները,		
2. պարզաբանել զլմների գործառական ոճական համակարգին առնչվող հիմնական տեսությունները,		
3. լրսարանել անգլալեզու մերկայի ուսումնասիրության մեթոդներն ու լեզվական առանձնահատկությունները:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ներկայացնելու անգլալեզու զլմ-ների սահմանումը,		
2. քննարկել զլմների լեզվին բնորոշ գործառական առանձնահատկությունները,		
3. նկարագրելու զանգվածային հաղորդակցության ոլորտում անգլերենի կիրառության		

յուրահատկությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. գնահատելու անզլավեգու մեղիա տեսությանն առնչվող տարրեր մոտեցումները,
2. լուսաբանելու տվյալ ոճի առաջացման ու դասակարգման հիմնախնդիրները,
3. վերլուծելու գիտական իմացության տվյալ ոլորտին առնչվող լեզվական նյութը /լեզվառական վերլուծության մեթոդի միջոցով/:

գ. բնդիանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. օգովելու անզլերենի զլմ-ների լեզուն ներկայացնող տպագիր և ինտերնետային ռեսուրսներից,
2. վերլուծելու տարատեսակ մեղիա հրապարակումներ ներկայացնող փաստական նյութեր և կատարելու հետևողուններ:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

Ա3. Կառուցելու տրամաբանորեն՝ ճշշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով:

Ա4. Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները:

Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատերսում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:

Գ8. Կիրառելու S22-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային գիտահետազոտական աշխատանք,
2. ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (անհատական ինքնուրույն նախազգի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

1-ին բնդացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

2-րդ բնդացիկ քննություն. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Ընթացիկ ստուգումներ. 2 միավոր առավելագույն արժեքով:

Ինքնուրույն աշխատանք. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:

Մասնակցություն. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով՝ ըստ նախապես տրված հարցաշարի: Հարցատոմսը պարունակում է 3 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Զանգվածային հաղորդակցության սահմանումը: **Թեմա 2.** Զլմ-ների տեսակները: **Թեմա 3.**

Զանգվածային հաղորդակցության/մեղիայի հիմնական տեսությունները: **Թեմա 4.** Սեղիա լեզվաբանություն: **Թեմա 5.** Անզլերենի առանձնահատկությունները զլմ լեզվում: **Թեմա 6.** Զլմ լեզվի ոճական ցուցիչները: **Թեմա 7.** Կրավորական կառույցների կիրառությունը: **Թեմա 8:** Համառոտագրություն շարահյուսական սեղմություն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Pearce, K. J. (2009). Media and Mass Communication Theories. Encyclopedia of Communication Theory. doi:10.4135/9781412959384.n231. ISBN 978-1-4129-5937-7.
2. McCombs, M. E.; Shaw, D. L. (2017). The agenda-setting function of mass media. The Agenda Setting Journal. Theory, Practice, Critique, 1 (2), pp. 105–116. doi:10.1075/asj.1.2.02mcc.
3. Bednarek, M. (2018). Language and Television Series: A Linguistic Approach to TV Dialogue. Cambridge Core. doi:10.1017/9781108559553. ISBN 9781108559553.
4. Akkaya, A. (2014). Language, Discourse, and New Media: A Linguistic Anthropological Perspective. Language and Linguistics Compass, 8 (7), pp. 285-300. doi:10.1111/lnc3.12082.

1.0305/B40	2. Քիզնես անգլերեն	3.6 ECTS կուրսիտ
4.2 Ժամ/ շաբ.	5.0/60/0	
6.7-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել միջազգային բիզնես հաղորդակցության ձևերն ու նորմերը:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1.	պարզաբանել բիզնես հաղորդակցության բառապաշտականը, կառուցվածքային և ոճականառանձնահատկությունները,	
2.	լուսաբանել բիզնես անգլերենի կիրառման ոլորտներն ու իրավիճակները:	
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1.	ներկայացնելու բիզնես անգլերենին բնորոշ լեզվական հմտությունները,	
2.	քննարկելու բիզնես անգլերենի գրավոր և բանավոր խոսքին բնորոշ առանձնահատկությունները,	
3.	նկարագրելու բիզնես հաղորդակցության ձևերը (ժողովներ, էլ. փոստ, պաշտոնականնամակագրություն, հեռախոսազանգեր, բանակցություններ և այլն):	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1.	գնահատելու բիզնես հաղորդակցության տեղն ու դերը միջազգային անգլերենի համակարգում,	
2.	լուսաբանելու պլեյնտացիաներ կազմելու և ներկայացնելու լեզվական և արտավեզվական նորմերը,	
3.	վերլուծելու բիզնես հաղորդակցության ոլորտին առնչվող փաստական նյութը:	
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1.	օգուվելու անգլերեն հաղորդակցության դրսնորումներ ներկայացնող տպագիր և ինտերնետայինուսուրսներից,	
2.	վերլուծելու հաղորդակցության տարատեսակ դրսնորումները ներկայացնող փաստական նյութեր և կատարելու հետևողություններ:	
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք.		
Ա4. Թվարկելու քանակիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները:		
Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու ձեռք բերած իմմնարար միջզիտակարգային գիտելիքներ տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից՝ անկանոնական կապերը:		
Գ5. Կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. խմբային և անհատական աշխատանք		
2. շնորհանդես		
3. մենախոսություն		
4. բանավոր քննարկում:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
1-ին ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:		
2-րդ ընթացիկ քննություն. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:		
Ըստացիկ ստուգումներ. 2 միավոր առավելագույն արժեքով:		
Ինքնուրույն աշխատանք. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:		
Մասնակցություն. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:		
Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով՝ ըստ նախապես տրված հարցաշարի: Հարցատոմսը պարունակում է 3 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2 միավոր:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ իմմնական բաժիններից.		
Թեմա 1. Անգլերեն որպես միջազգային բիզնես հաղորդակցության մաս: Թեմա 2. Բիզնես բառապաշտական առանձնահատկությունները: Գրավոր և բանավոր բիզնես հաղորդակցություն: Թեմա 3. Բիզնես հաղորդակցության ձևերը (բիզնես նամակագրություն,		

ժողովներ, հեռախոսազանգեր, պրեզենտացիաներ, վիճակագրական տվյալների ներկայացում, բանակցություններ և այլն): **Թեմա 4.** Գորբակացիայի և գովազդի դերը բիզնես անգլերենում:
Բիզնես անգլերենը միջմշակութային տարրեր համատեքստերում:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Aceituno A.M., Business English and Conversation for the EFL-ESL Classroom. USA: Universal, Publishers,2000.
2. Lario de Oñate M.C. and Amador M.V., The Intercultural Component in Business English Textbooks. Spain:Universidad de Cadis, 2013.
3. Nikolaenko E. B., Business English. Tomsk: Tomsk UP, 2008.
4. McLean S., Business English for Success. Arizona: Saylor Foundation, 2011.

1.0305/B40	2.Բիզնես ֆրանսերեն	3.6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/ շաբ.	5.0/60/0	
6.7-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատումով	
8.Դասընթացի նպատակն է խորացնել ուսանողի գիտելիքները ֆինանսական ոլորտում՝ շեշտը դնելով մասնագիտական բառապաշտիքի և տերմինաբանության հիմնական առանձնահատկությունների վրա: հարստացնել այս փուլում ստացած գիտելիքները, որպեսզի դրանք հիմք հանդիսանան հետագա՝ առավել խորացված ուսումնասիրության համար:		
Դասընթացի խնդիրներ.		
1. մասնագիտական բառապաշտիքի և տերմինների, ինչպես նաև խորացյան գործունեության հիմնականների տիրապետումը,		
2. տարբեր տեսակի կարողությունների և հմտությունների զարգացում. թարգմանություն, բանավոր խոսքի ձևավորում, սեփական կարծիքի արտահայտում նոր բառապաշտիքի օգնությամբ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. կատարելու բիզնես ոլորտին վերաբերող բառապաշտիքի և տերմինների վերլուծություն		
2. թարգմանելու, վերաբերությունների մասնագիտական տեքստը,		
3. վերաբերություն տեքստը սեփական տեսանկյունից նոր բառապաշտիքի օգնությամբ:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. թվարկելու մասնագիտական տերմինները, ցուցադրելու մասնագիտական-տեղեկատվականոլորտում գիտելիքները,		
2. կարդալու, թարգմանելու, վերլուծելու, մեկնաբանելու և վերաբերությունների մասնագիտական բնույթի տեքստեր և հոդվածներ,		
3. արտահայտելու և հիմնավորելու բանավոր մեկնաբանությունը, սեփական կարծիքը և վերաբերմունքը, գործնական նամակները:		
գ. ընդհանրական/պոլիանցելի կարողություններ		
1. բանավիճելու:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.		
Ա4.Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջականագային կապերն ու հարաբերությունները:		
Բ4.Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջականագային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ.		
Գ3.Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Գ5.Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկանական աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:		
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1.խմբային և անհատական աշխատանք		
2.շորհանդես		
3.մենախոսություն		
4.բանավոր քննարկում:		

1-ին ընթացիկ քննություն. Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

2-րդ ընթացիկ քննություն. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Ընթացիկ ստուգումներ. 2 միավոր առավելագույն արժեքով:

Ինքնուրույն աշխատանք. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:

Մասնակցություն. 1 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով՝ ըստ նախապես տրված հարցաշարի: Հարցատոմսը պարունակում է 3 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից:

Թեմա 1. Զեռնարկության տեսակները, գործունեությունը և աճը **Թեմա 2.** Շուկայական տնտեսություն: Ինչէ շուկան; Մրցակիցներ, ներկրողներ, սպառողներ: **Թեմա 3.** Շուկայի ուսումնասիրություն, շուկայի սեգմենտավորում, **Թեմա 4.** Ապրանքների նույնականացումը; տեսականին, ապրանքանիշները, փաթեթավորումը: **Թեմա 5.** Գնի սահմանումը; գին և արժեք, պահանջարկի կոր: Գների տեսակները: **Թեմա 6.** Գործարար հաղորդակցություն և առևտուր; գովազդ, վաճառքի խթանում, հովանավորություն, հանրային կապեր: **Թեմա 7.** Բիզնես իրադարձություն, տոնավաճառ, ցուցահանդես: Մանրածախ առևտուր:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Sona Hovhannissyan, “Le francais commercial” 2005, Erevan.
2. В.Г.Матвиишин, В.П.Хобхун, «Бизнес-курс французского языка», ЗАО «Славянский дом книги», Москва, 2001
3. Jean-Luc Penfornis, “Vocabulaire progressif du français des affaires”, CLE international, Paris, 2004
4. Alfred Fontenilles, Mark Heimerdinger, “La vie des affaires” 2001, Paris.

1.0305/B56	2. Ակադեմիական անգլերեն	3.6 ECTS կրեդիտ
4.15 Ժամ/ շաբ.	5. 0/60/0	
6.8-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննության գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ լրացնական ակադեմիական անգլերենի վերաբերող տեսական և գործնական մասնագիտական մոտեցումները, ներկայացնել անգլերենի ոլորտային կիրառությունները որպես համընդիանուր խոսքային համակարգի մաս և դրանց տեղը լեզվաբանության մեջ, ամբողջական պատկերացում տալ անգլերենի գործառական առանձնահատկությունների և արդի հիմնախնդիրների մասին:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Ներկայացնել մասնագիտական/ ակադեմիական անգլերենի կիրառության առանձնահատկությունները՝ ներառյալ բառային, ձևարանական, շարահյուսական և ոճական դրսորումները,		
2. պարզաբանել զիտական թեմատիկայի և արդի մետալեզվական մշակումների կապը՝ դիտարկելով կոնկրետ տեքստային օրինակներ,		
3. զարգացնել ինչպես զիտական տեքստերի ընկալման, այնպես էլ զիտական խոսք կառուցելու հմտություններ և զիտելիք:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական զիտելիք և իմացություն

1. Ճանաչելու և նկարագրելու մասնագիտական լեզվի կիրառության օրինաչափությունները,
2. բացատրելու բառապաշտիքի դերը զիտական հաղորդակցության մեջ/ զիտական տեքստում
3. քննարկելու տեքստի տեղեկատվական բովանդակության առանձնահատկությունները (օրինակ՝ այն ամփոփելու տեսանկյունից)

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. ցուցաբերելու զիտական տեքստի յուրացման հմտություններ՝ կատարելիս թարգմանություն,
2. կառուցելու զիտական խոսքի հակիրք օրինակներ՝ առավել ծավալուն տեքստերի հիման վրա,
3. ազատ կիրառելու ծրագրի այս փուլի պահանջներին համապատասխանող մետալեզվական

բառապաշարը (բառագիտական, իմաստաբանական, քերականական):

գ. բնդիանրական/փոխանցելի կարողություններ

1.օգտվելու տեղեկատվական տարատեսակ աղբյուրներից (ինտերնետ ռեսուրսներ, գիտական հոդվածներ, ևն)

2.Վերլուծելու փաստեր, կատարելու հետևողուններ:

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.

Ա1.Բացահայտելու լեզվաբանական և գրականագիտական (մասնագիտական) բնագավառների արդի հիմնարար հասկացությունները, տեսություններն ու մեթոդները, տվյալ կրթական ոլորտի հիմնախնդիրները:

Ա3. Լեզվածական, բարբառագիտական և գրականագիտական ուսումնասիրությունների համար բնագրային նյութեր օգտագործելու կարողություն:

Ա5.Հիմնավորելու լեզվաբանական և գրականագիտական բնագավառներում կատարած ուսումնասիրության արդյունքները:

Բ2.Ներկայացնելու, նկարագրելու, մեկնաբանելու ու գնահատելու բանասիրությանը վերաբերող բազմաթիվ հարցեր, ստացված տվյալները շարադրելու, խմբագրելու, համակարգելու և ցուցաբերելու քննական մոտեցում բանասիրական տարրեր փաստերի, տարաբնույթ տեքստերի նկատմամբ:

Բ3.Օգտագործելու ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաները լեզվաբանական և գրականագիտական ուսումնասիրություններ կատարելիս:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ9.Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղածագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարրեր լուծումներ առաջարելու համար:

11. Կիրառում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային գիտահետազոտական աշխատանք,

2. ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (անհատական ինքնուրույն նախազգի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ինքնուրույն աշխատանք. առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:

Հնարակի ստուգում. առավելագույնը՝ 3 միավոր արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 9 միավոր արժեքով (3 հարց՝ յուրաքանչյուր առավելագույնը 3 միավոր արժեքով):

13. Դասընթացը բարկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Խոսքի գործառույթներ և դրանց հարաբերակցությունը: **Թեմա 2.** Գիտական անզերենի թեմատիկ և մետալեզվական ընդգրկումը, ձևաբանական-շարադիւսական, ոճական առանձնահատկությունները: **Թեմա 3.** Հաղորդակցական գործառույթը որպես խոսքի բոլոր տարատեսակների հիմնարար գործառույթ, հաղորդման և ներգործման գործառույթները որպես խոսքի հիմնական գործառույթներ: **Թեմա 4.** Գիտական հաղորդման կառուցվածքը և առանձնահատկությունները **Թեմա 5.** Գիտական շարադրանքի ոճական հարցեր: **Թեմա 6.** գիտական ժանրերը և դրանց կառուցվածքային, ոճական, տեքստային և տեղեկատվական առանձնահատկությունները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Crystal D. 2004, *The Stories of English*, Penguin Books, London.
2. Widdowson H. G. 2009, *Glossary in Linguistics: Oxford Introductions to Language Study*, Oxford University Press, Oxford.
3. Cowie A. P. 2013, *Glossary in Semantics: Oxford Introductions to Language Study*, Oxford University Press, Oxford.
4. Legg M., et al. 2012, *Academic English: Skills for Success*, Hong Kong University Press, Hong Kong.
5. McCarthy M., O'Dell F. 2008, *Academic Vocabulary in Use*, Cambridge University Press, Cambridge.

4. 15 Ժամ /շաբ.	5. 0/60/0
6. 8-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննության գնահատման
8. Դասընթացի նպատակն է՝ լուսաբանել գործառական ոճազիտությանը վերաբերող տեսական և գործնական մասնագիտական մոտեցումները, ներկայացնել գործառական ոճերը որպես որպես համընդիանուր խոսքային համակարգի մաս և դրանց գրաղեցրած տեղը լեզվաբանության և ոճազիտության մեջ, ամբողջական պատկերացում տալ անգլերենի գործառական առանձնահատկությունների և արդի հիմնախնդիրների մասին:	
Դասընթացի խնդիրները.	
<ul style="list-style-type: none"> • ներկայացնել անգլերենի տարբեր գործառական դրսնորումները, դրանց ոճակազմիչ յուրահատկությունները, • պարզաբանել իրական խոսքաստեղծման պրոցեսում գործառական ոճերի տարաբնույթ փոխներթափանցումներն ու դիալեկտիկական հարաբերակցությունը, • լուսաբանել գեղարվեստական, գիտական, հրապարախոսական, պաշտոնական, լրագրային, զանգվածային հաղորդակցության գործառական դրսնորումներին բնորոշ լեզվառնական առանձնահատկությունները: 	
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝	
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն	
1. ներկայացնելու անգլերենի տարաբնույթ գործառութներն ու գործառական ոճերը, 2. քննարկելու լեզվի գործառական համակարգի դասակարգման տարբեր մոդելները, 3. նկարագրելու գիտական, գեղարվեստական, հրապարախոսական, պաշտոնական, լրագրային և զանգվածային հաղորդակցության ոլորտնեում անգլերենի կիրառության յուրահատկությունները:	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ	
4. գնահատելու գործառական ոճերի տեսությանն առնչվող տարբեր մոտեցումները, 5. լուսաբանելու տվյալ ոճի առաջացման ու դասակարգման հիմնախնդիրները, 6. վերլուծելու գիտական իմացության տվյալ ոլորտին առնչվող լեզվական նյութը /լեզվառնական վերլուծության մեթոդի միջոցով/:	
գ. բնդիքանություններ	
7. օգտվելու անգլերենի տարբեր գործառական դրսնորումներ ներկայացնող տպագիր և ինտերնետային ռեսուրսներից, 8. վերլուծելու տարատեսակ գործառական դրսնորումները ներկայացնող փաստական նյութեր և կատարելու հետևողություններ:	
10. Դասընթացը ձևակրում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.	
Ա3. Կառուցելու տրամարանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով:	
Ա4. Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջամտակարգային կապերն ու հարաբերությունները:	
Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:	
Գ4. Օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից՝ տեղեկատվությունը մշակելու և ներկայացնելու համար:	
Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիվ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:	
Գ6. Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և՝ կամ կարիերայի հնարավորությունները հետազա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:	
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.	
1. քննարկում 2. անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային գիտահետազոտական աշխատանք, 3. ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (անհատական ինքնուրույն նախազդի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:	
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.	

Ինքնուրույն աշխատանք. առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:
Հնթացիկ սոուզում. առավելագույնը՝ 3 միավոր արժեքով:
Եղրափակիչ քննուրոյուն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 9 միավոր արժեքով (3 հարց՝ յուրաքանչյուր առավելագույնը 3 միավոր արժեքով):

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից:
Թեմա 1. Խոսքի գործառույթներ, գործառական ոճեր և դրանց հարաբերակցությունը: **Թեմա 2.** Տարրեր մոտեցումներ գործառական ոճերի տեսության ձևավորման և համակարգման հարցում. գործառական ոճերի տեսությունը: **Թեմա 3.** Հաղորդակցական գործառույթը որպես խոսքի բոլոր տարատեսակների հիմնարար գործառույթ, հաղորդման և ներգործման գործառույթները որպես խոսքի հիմնական գործառույթներ: **Թեմա 4.** Գեղարվեստական և ոչ գեղարվեստական ոճերի տարրերակման անհրաժեշտությունը: **Թեմա 5.** Գործառական տարրեր ուղղափառության վերաբերյալ լեզվառնական բնութագիրը:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Գասպարյան, Ս., Մուրայյան, Գ., Գասպարյան, Ն. *Գործառական ոճազիտություն. Անզերենի գործառության արդիական հարցեր*: Երևան: ԵՊՀ, 2011:
- Huckin, T., Olsen, L. *English for Science and Technology*. NY: McGraw-Hill, 2010.
- Smith, B. *Art in the Service of Science and Fiction*. New Haven: Yale UP, 1987.
- Crystal, D. *Language and the Internet*. Cambridge: CUP, 2001.

1. 0305/B58	2. Համացանցային հաղորդակցություն	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 15 ժամ /շաբ.	5. 0/60/0	
6. 8-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ լուսաբանել համացանցային հաղորդակցությանը վերաբերող տեսական և գործնական մասնագիտական մոտեցումները, ներկայացնել հաղորդակցության բազմաեղանակային միջոցները և ոճերը որպես համընդիանությ խոսքային համակարգի մաս հաղորդակցության տեսության և լեզվաբանության մեջ, համապարփակ և համակողմանի պատկերացում տալ անզերենի հաղորդակցական առանձնահատկությունների և արդի հիմնախնդիրների մասին:		
Դասընթացի խնդիրները.		
<ol style="list-style-type: none"> ներկայացնել անզերենի գործառական տարբեր առանձնահատկություններ, դրանց կոմունիկատիվ յուրահատկությունները, պարզաբանել հաղորդակցման պրոցեսում լեզվի մտաշահարկային փոխներթափանցումներն ու դիալեկտիկական հարաբերակցությունը համացանցային հաղորդակցության մեջ, լուսաբանել հաղորդակցության գործառական դրսնորումներին բնորոշ լեզվառնական առանձնահատկությունները 		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ներկայացնելու անզերենի, համացանցային հաղորդակցության տարաբնույթ գործառությներն ու առանձնահատկությունները,		
2. քննարկելու լեզվի հաղորդակցական համակարգի դասակարգման տարբեր մոդելները,		
3. նկարագրելու հաղորդակցման բազմաեղանակային ձևերն անզերենի կիրառության յուրահատկությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. գնահատելու հաղորդակցման տեսությանն առնչվող տարբեր մոտեցումները,		
2. լուսաբանելու համացանցային հաղորդակցման մտաշահարկային ներուժի հիմնախնդիրները,		
3. վերլուծելու գիտական իմացության տվյալ ոլորտին առնչվող լեզվական նյութը /լեզվառնական լեզվագործաբանական վերլուծության մեթոդի միջոցով/:		
գ. քննիանութական/փոխանցելի կարողություններ		
1. օգտվելու անզերենի տարբեր հաղորդակցման տեսություններ ներկայացնող տպագիր և ինտերնետային ռեսուրսներից,		
2. վերլուծելու տարատեսակ փաստական նյութեր և կատարելու հետևողություններ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինինի.		

Ա1.Մեկնաբանելու ժամանակակից ֆրանսիական և անգլիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,

Ա3.Կառուցելու տրամաբանորեն ձիցո, փաստարկած, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով:

Ա5.Ներկայացնելու ֆրանսերենի և անգլերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը:

Բ1.Հետազոտելու, վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերենով, ֆրանսերենով, անգլերենով մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս:

Բ4.Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք քերած հիմնարար միջջիւտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և թարգմանություններ:

Բ6.Վերլուծելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի և անգլերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները գեղարվեստական սելքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

Գ9.Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու դրսորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղածագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարրեր լուծումներ առաջարկելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. քննարկում,
2. անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային գիտահետազոտական աշխատանք,
3. ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (անհատական ինքնուրույն նախազդի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ինքնուրույն աշխատանք. առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:

Ընթացիկ ստուգում. առավելագույնը՝ 3 միավոր արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 9 միավոր արժեքով (3 հարց՝ յուրաքանչյուր առավելագույնը 3 միավոր արժեքով):

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Խոսքի գործառույթներ, լեզու-հաղորդակցություն հարաբերակցությունը: **Թեմա 2.** Տարբեր մոտեցումներ հաղորդակցության բազմաեղանակային միջոցների ձևավորման համակարգման հարցում: **Թեմա 3.** Հաղորդակցական գործառույթը որպես խոսքի բոլոր տարատեսակների հիմնարար գործառույթ, հաղորդման և ներգործման գործառույթները որպես խոսքի հիմնական գործառույթներ: **Թեմա 4.** Համացանցային հաղորդակցության անհրաժեշտությունը: **Թեմա 5.** Գործառական տարրեր ուղղարկելու համապարփակ և համակողմանի արժենորումը:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Royse, T., Bowcher, W. *New Directions in the Analysis of Multimodal Discourse.* London: Routledge 2007.
2. Jones H., Jaworska S., Aslan E. *Language and Media.* New York: Routledge, 2020.
3. Crystal, D. *Language and the Internet.* Cambridge: CUP, 2001.

1.0305/B60	2. Ֆրանսերենի գործառական ոճագիտություն	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 15ժամ/շաբ.	5. 0/60/0	
6. 8-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել ֆրանսերեն լեզվի տարբեր գործառական դրսորումները, դրանց ոճական առանձնահատկությունները, պարզաբանել իրական խոսքաստեղման պրոցեսում գործառական ոճերի տարաբնույթ փոխներթափանցումները և դիալեկտիկական հարաբերակցությունը, լուսաբանել գեղարվեստական, գիտական, հրապարակախոսական, լրագրային, զանգվածային հաղորդակցության գործառական դրսորումները և նրանց բնորոշ լեզվաբանական առանձնահատկությունները		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ներկայացնելու ֆրանսերենի տարբեր գործառույթները և գործառական ոճերը,		
2. քննարկելու լեզվի գործառական համակարգի դասակարգման տարբեր մոդելները,		

3. Նկարագրելու գիտական, գեղարվեստական, հրապարակախոսական, պաշտոնական, լրագրային և զանգվածային հաղորդակցության ոլորտներում ֆրանսերենի կիրառության յուրահատկությունները:

Բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. գնահատելու գործառական ոճերի տեսության առնչվող տարբեր մոտեցումները,
2. լուսաբանելու տվյալ ոճի առաջացման ու դասակարգման հիմնախնդիրները,
3. վերլուծելու գիտական իմացության տվյալ ոլորտին առնչվող լեզվական նյութը /լեզվառական վերլուծության մեթոդի միջոցով/:

Գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. օգտվելու ֆրանսերենի տարբեր գործառական դրսորումներ ներկայացնող տպագիր և ինտերնետային աղյուրներից,
2. վերլուծելու տարատեսակ գործառական դրսորումները ներկայացնող փաստական նյութեր և կատարելու հետևողություններ:

10. Դասընթացը ձեսվորում է կորթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա1. Մեկնաբանելու ժամանակակից ֆրանսիական և անգլիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,

Ա3. կառուցելու տրամարանորեն ձիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների հետազոտությունների տեսքով:

Ա5. Ներկայացնելու ֆրանսերենի և անգլերենի հնյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և բարգմանաբանության հայեցակարգերը:

Բ1. Հետազոտելու, վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերենով, ֆրանսերենով, անգլերենով մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս:

Բ4. Ընտրելու, վերլուծելու և հաղորդելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջամտակարգային գիտելիքները՝ անհրաժեշտության դեպքում իրականացնելու համար միջմշակութային հաղորդակցում և բարգմանություններ:

Բ6. Վերլուծելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի և անգլերենի հնյունաբանական, ձեսաբանական, քերականական և ոճական երևույթները գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելով՝ դրսորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարրեր լուծումներ առաջադրելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները

1. անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային գիտահետազոտական աշխատանք
2. ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացում /պրեզենտացիա, անհատական նախագծի իրականացում, գրավոր և բանավոր ստուգում/ հարցում:

12. Գնահատման մեթոդները և չափամիջներն են.

Ինքնուրույն աշխատանք. առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:

Ընթացիկ սոսուզում. առավելագույնը՝ 3 միավոր արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 9 միավոր արժեքով (3 հարց՝ յուրաքանչյուր առավելագույնը 3 միավոր արժեքով):

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Խոսքի գործառությներ, գործառական ոճեր և դրանց առանձնահատկությունները: **Թեմա 2.** .

Գործառական տարբեր ոեզմական լեզվառական բնութագիրը: **Թեմա 3.** Հոդորդակցական գործառությը որպես խոսքի բոլոր տարատեսակների հիմնարար գործառույթ: **Թեմա 4.** Գիտական ոճ: **Թեմա 5.** Պաշտոնական /վարչական ոճ/: **Թեմա 6.** Հրապարակախոսական ոճ: **Թեմա 7.** Առօրյա խոսակցական ոճ: **Թեմա 9.** Գեղարվեստական ոճ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Макарова Л.С. Стилистика французского языка (на фр. яз.) Учебное пособие для студентов. – Майкоп: Изд-во АГУ, 2010. – 200 с.
2. Понтина Т.П. Стилистика французского языка: Методические материалы для студентов очного и заочного отделения. — Нижний Новгород: ГОУ НГЛУ им. Н.А. Добролюбова, 2007. — 108 с.
3. Fontanier, Pierre, *Les figures du discours* (intr. G. Genette), Paris, Flammarion , 1997.
4. Morin M.K., Téterevnicova N.N. *Stylistique française*. M. 1979.

1.0305/B20	2. Ֆրանսերեն զանգվածային լրատվություն	3.6 ECTS կրենիտ
4.15 ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6.8-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
	8. Դասընթացի նպատակն է՝ հաղորդել համակողմանի գիտելիքներ ֆրանսերեն ԶԼՄ-ների լեզվի և ոճի վերաբերյալ, զարգացնել ֆրանսերեն լեզվով ԶԼՄ-ների լեզուն հասկանալու և վերլուծելու ունակությունը, պատկերացում տալ լրատվական հոդվածներ շարադրելու սկզբունքների մասին:	
	Դասընթացի խնդիրներ.	
1.	Տարբերակել զանգվածային լրատվության միջոցները և դրանց լեզվական առանձնահատկությունները,	
2.	Ուսանողներին ներկայացնել ֆրանսերեն լեզվով զանգվածային լրատվության լեզվի կիրառական առանձնահատկությունները և լուսաբանել վերջիններիս հավանական գործարանական ազդեցությունների շարքը:	
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1.	Թվարկելու զանգվածային լրատվության միջոցները,	
2.	Կատարելու մեկնաբանություններ առանձին լրատվական միջոցների լեզվի առանձնահատկությունների մասին:	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1.	Շարադրելու լրատվական հոդվածներ՝ կիրառելով ոլորտի վերաբերյալ ունեցած տեսական և գործնական, ինչպես նաև միջամտակարգային գիտելիքները,	
2.	Կիրառելու լրատվության ոլորտում առկա լայն բառապաշտ՝ թեմային առնչող քննարկումների և բանավեճերի ընթացքում:	
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1.	Հետևելու եթիկայի նորմերին մասնագիտական փոխգործակցության ժամանակ,	
2.	Կիրառելու տարբեր տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ՝ ինքնուրույն և խմբային հետազոտական աշխատանքներ իրականացնելու նպատակով:	
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.		
Բ2. Պլանավորելու, մշակելու, վերլուծություն և մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր ՏՀՀ-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատճեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:		
Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:		
Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:		
Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջարկելու համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1.	դասախոսություն	
2.	սեմինար	
3.	ռեֆերատ	
4.	անհատական և խմբային առաջադրանքներ:	
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Բնորոշույթ աշխատանք.		
առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:		
Ընթացիկ ստուգում.		
առավելագույնը՝ 3 միավոր արժեքով:		
Եզրափակիչ քննություն.		
բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 9 միավոր արժեքով (3 հարց՝ յուրաքանչյուր առավելագույնը՝ 3 միավոր արժեքով):		

13. Դասընթացը բարկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Les mots de l'actualité **Թեմա 2.** Franglais **Թեմա 3.** La presse/ dossier proposé par FLE **Թեմա 4.** Les dangers du téléphone portable **Թեմա 5.** Elections présidentielles

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. https://www.francepodcasts.com/comprehension/#google_vignette
2. <https://www.francetvinfo.fr/replay-radio/>
3. <https://savoirs.rfi.fr/fr/apprendre-enseigner>
4. <https://www.franceinter.fr/emissions/la-revue-de-presse>

ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՍՈՂՈԽԼԵՐ

1.0305/B55	2. Մասնագիտական պրակտիկա	3.3 ECTS կրեդիտ
4.0 Ժամ/շաբ.	5.0/0/90	
6.8-րդ կիսամյակ	7. Ստուգում	
	8. Մասնագիտական պրակտիկայի նպատակների հիման վրա և դրանց կիրառմամբ ուսանողների մոտ ձևավորել գործնական հմտություններ և կարողություններ, զարգացնել մասնագիտական գործունեության նկատմամբ անձնային ուղղվածություն և դիրքորոշում:	
	Դասընթացի խնդիրները.	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. իրանել մասնագիտական գործունեության նկատմամբ հետաքրքրություն, 2. ձևավորել մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու պատասխանատվության զգացում, 3. ձևավորել մասնագիտական խնդիրների լուծման ստեղծագործական մոտեցում, 4. զարգացնել ուսանողի անձնային և մասնագիտական որակները: 	
	9. Մասնագիտական պրակտիկայի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝	
	ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. կիրառելու անգլերեն լեզվով լայն բառապաշտ (ըստ պրակտիկայի ոլորտի)՝ բանավոր և գրավորհաղորդակցման ժամանակ, 2. կատարելու բանավոր և գրավոր թարգմանություններ՝ հայերենից անգլերեն, ֆրանսերեն, ռուսերեն, նհակառակը, 	
	բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. օգտագործելու միջառարկայական և միջմշակութային գիտելիքները մասնագիտական փոխակցության ընթացքում, 2. կատարելու ինքնուրույն հետազոտություններ՝ օգտվելով տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից: 	
	գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. ցուցաբերելու ձկունություն՝ անսպասելի իրավիճակներում մասնագիտական խնդիրներին լուծումներ տպան նպատակով: 	

10.Մասնագիտական պրակտիկան ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ուսանողը մասնագիտական պրակտիկայի ավարտին ունակ կլինի.

Ա1. Մեկնաբանելու ժամանակակից անզիական և ֆրանսիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները, Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով:

Ա5. Ներկայացնելու անզիերենի և ֆրանսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, թերականության և նոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը:

Բ2. Պլանավորելու, մշակելու, վերլուծելու և մասնագիտական ու ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ կիրառելով տարբեր S₂S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:

Բ3. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:

Բ5. Կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի ձևափոխելու և հարմարեցնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմով՝ մասնագիտական գարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Գ1. Պահպանելու մասնագիտական եթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում:

Գ2. Գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու իր ազգի և պետության խնտեզրման համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին:

Գ4. Օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղյուրներից, հետազոտելու, փոխկապակցելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:

Գ5. Կիրառելու միջառարձակայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. քննարկում /քանավեճ,
2. համագործակցային աշխատանք,
3. մտագրոհ,
4. ինդուկտիվ մեթոդ,
5. դեդուկտիվ մեթոդ,
6. վերլուծական մեթոդ,
7. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ,
8. գրավոր մեթոդ,
9. բացատրական մեթոդ,
10. դասախոսություններ, խորհրդատվություններ/ուղղորդում, մասնագիտական թարգմանությունների վերլուծություն:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

13.Մասնագիտական պրակտիկայի կատարումը բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից.

1. նախապատրաստում
2. ծանոթացում
3. ակտիվ պրակտիկա
4. պրակտիկայի ամփոփում:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Christopher King, Learning by Doing: An Internship Perspective. Available at:https://www.pdp.albany.edu/Media/PDF/CommuniquePDF/V16_PDP_Communique.pdf
2. Ashley Stirling and others, What is an Internship? Available at:<http://www.heqco.ca/SiteCollectionDocuments/Internship%20ENG.pdf>
3. Internship Information for Companies. Available at:https://www.cphbusiness.dk/media/72629/cphbusiness_internship.pdf
4. Applying for Internships, United Nations Language Careers, Available at:<https://languagecareers.un.org/dgacm/Langs.nsf/page.xsp?key=Internships-How>
5. Internship Guidelines. Available at: <http://www.truman.edu/wp-content/uploads/2014/11/EngInternshipApp-4.pdf>

.0305/B54	2.Ավարտական աշխատանք	3.12ECTS կրեդիտ
4.8-րդ կիսամյակ	5.Առանց ընթացիկ գնահատման	
6.Ավարտական աշխատանքի նպատակն է՝ արտացոլել «անզերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտության շրջանակներում ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքները կիրառելու և մասնագիտական ուսուցչին առնչվող նոր խնդիրներ բարձրացնելու ու յուծումներ առաջարելու հմտությունները:		
7.Ավարտական աշխատանքի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. բացահայտելու ավարտական թեմային վերաբերվող լեզվաբանական և գրականագիտական նորպիտելիքները տեսություններ, հայեցակարգեր, նորություններ, սկզբունքներ:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. ձևակերպելու գիտական, լեզվաբանական խնդիրներ,		
2. կատարելու գիտագործական առաջարկներ մասնագիտական խնդիրները լուծելու համար:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. աշխատելու ինքնուրույն,		
2. վերլուծելու մասնագիտություն և բննադատաբար:		
8.Ավարտական աշխատանքը ձևագրում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ուսանողը ավարտական աշխատանքի ավարտին ունակ կլինիք.		
Ա1.Մեկնաբանելու ժամանակակից անզիհական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները:		
Ա3.Կառուցելու անզերեն տրամաբանորեն ձիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով:		
Ա4.Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակար-զային կապերն ու հարաբերությունները:		
Բ1.Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ֆրանսերեն, անգլերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցումինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս:		
Բ2.Դասավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ կիրառելով տարրեր ՏՀՏ-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:		
Բ3.Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:		
Գ2.Գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգին պետության ինտեգրման իրազորմանը:		
Գ3.Զուգադրելու ֆրանսերենի և անգլերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսնորելով մասնագիտական բարեխնդություն և ինքնուրույնություն:		
Գ5.Կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:		
9.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
• Խորհրդատվություններ/ուղղորդում		
10.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Տե՛ս «ԵՊՀ ԻՄ-ում բակալավրի ավարտական աշխատանքի պատրաստման և գնահատման կարգ»-ը:		
11.Ավարտական աշխատանքի կատարումը բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից.		
1. թեմայի որոշում և հաստատում		
2. հետազոտություն		
3. արդյունքների համակարգում		
4. նախապաշտպանություն		
5. աշխատանքի կազմում		
6. պաշտպանություն:		
12.Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. ԵՊՀ ԻՄ-ում բակալավրի ավարտական աշխատանքի պատրաստման և գնահատման կարգ:		

